REFERENCE
Not for Issue

Assam
Legislative Assembly
Debates

OFFICIAL REPORT

SIXTH SESSION OF THE ASSAM LEGISLATIVE ASSEMBLY
ASSEMBLED AFTER THE FOURTH GENERAL ELECTIONS
UNDER THE SOVEREIGN DEMOCRATIC
REPUBLICAN CONSTITUTION OF
INDIA

BUDGET SESSION

VOLUME I

No. 24

The 25th March, 1969

सत्यमेव जयते

1988
PRINTED AT THE PAPLOO PRINTERS
JORHAT

REFERENCE
(Not for Issue)

DEBATES OF THE ASSAM LEGISLATIVE ASSEMBLY, 1969

(Budget Session)

Vol I No. 24

The 25th March, 1969

CONTENTS

Page

1. Starred Questions And Answers. .... 6—43

2. Unstarred questions and Answers. .. .. 43—59

3. Statement by Minister .... 59—66

4. Voting on Demands for grants .... 67—141

5, Calling Attention to A Matter of Urgent Public Importance – Misappropriation of Rupees one lakh and thirty thousand .... 141—145

8. Adjournment – 145

Assam
Legislative Assemby Deblates

OFFICIAL REPORT

BUDGET SESSION

VOLUME I

NO. 24

The 25th March 1969

Proceedings of The Sixth Session of the Assam Legislative Assembly assembled after the Fourth General Elections under the Sovereign Democratic Republican Constitution of India

The Assembly met in the Assembly Chamber, Shillong, at 10 A.M. on Tuesday the 25th March 1969.

PRESENT

Shri Mohi Kanta Das, M. A., B. L., Speaker, in the Chair, Ten Ministers, Six Ministers of State, Three Deputy Ministers and Seventy four Members.

QUESTIONS AND ANSWERS

STARRED QUESTIONS

(To which oral answers were given)

Mr. Speaker : We are still on questions of 22nd march. Therefore, I will insist upon Six supplementaries strictly.

Re : Agencies to look after the Administration of Welfare Activities

Shri Durgeswar Saikia asked :

*279. Will the Minister-in-charge of Social Welfare be pleased to state—

(a) The names of the Government and Semi-Government Agencies of the Government to look after the administration of Welfare activities ?

(b) Heads of both Government and Semi-Government agencies of such works ?

(c) Whether Government and Semi-Government agencies have co-ordination ?

(d) The expenditure on such agencies annually incurred for the last 3 years (to be shown yearwise) ?

(e) The expenditure on account of pay, etc., of officers during the said period ?

(f) Whether Government contemplate to reorganise the Welfare activities amalgamating under one agency ?

Shri Abdul Matlib Mazumdar (Minister, Social Welfare) replied :

279. (a)—(i) Government Agency—Directorate of Social Welfare.

(ii) Semi-Government Agency—Assam State Social Welfare Advisory Board.

(b)—(i) Government Agencies—Director of Social Welfare.

(ii) Semi-Government Agencies—Chairman, Assam State Social Welfare Advisory Board.

(c)—Yes.

(d)—(i) Government Agency—

Year		Amount
		Rs
1965—66	...	9,57,032
1966—67	....	12,90,799
1967—68	....	16,07,248

(iii) Semi-Government Agency—

Year		Amount
		Rs.
1965—66	...	6,00,000 approx.
1966—67	...	6,00,000 approx.
1967—68	...	6,04,000 approx.

(e)—(i) Government Agencies—

Year		Amount Rs.
1965—66	...	2,36,385
1966—67	...	2,58,447
1967--68	...	3,07,634

(ii) Semi-Government Agency—

Year		Assam Rs.
1965—66	...	45,000 approx,
1966—67	....	45,000 approx.
1967—68	...	47,000 approx.

(f)—No.

Shri Durgeswar Saikia : এই Social welfare বোলে তে গৱৰ্ণমেণ্ট আৰু চেমি গৱৰ্ণমেণ্টৰ কি কি বিষয় অন্তভুক্ত আছে ?

Shri Abdul Matlib Mazumdar : Sir, Social Welfare Advisory Board is completely under the direct control of the Central Social Welfare Advisory Baord. We contribute some amount and the rest of the expenditure is borne by them.

Shri Prabhat Narayan Choudhury : Whether Government know that there are overlappings in between the Department and the State social Welfare Board and the grants given straightway by the Government, and for that purpose whether Government propose to co-ordinate between the different agencies set up for social welfare activities ?

Shri Abdul Matlib Mazumdar : Co-ordination is there and Government is not aware that there is lack of co-ordination.

Shri Sadhan Ranjan Sarkar : Who are the members of the State Social Welfare Advisory Board and which are the organisations which derive the benefit ?

Shri Abdul Matlib Mazumdar : Shrimati Neera Dogra, Chairman. The Central Board's Nominees are : 1) Shrimati Anwara Taimur 2) Shrimati Afia Begum 3) Smt. Nirmala Chaliha 4) Shmt. Cardella Momin 5) Smt. Jerina Pathak. The State Government's Nominees are : 1) Smt. Tarulata Saikia 2) Smt. Taraleina Devi 3) Smt. Kamal Kumari Barua 4) Smt. Lily Saikia 5) Smt. Rani Manjula Devi, M.L.A.

(Shri Sadhan Ranjan Sarkar rose to speak)

Mr. Speaker : No, No. Mr. Saikia.

Shri Durgeswar Saikia : My point was not replied to. My question is what subjects are dealt with by these Government Agencies and Semi—Government Agencies ?

Shri Abdul Matlib Mazumdar : Sir, the administration of the Assam State Social Welfare Advisory Board is under the direct control of the central Social Welfare Advisory Board but while taking up the developmental works by the Board, the State Government is generally consulted by the Government

of India. The Assam State Social Welfare Advisory Board, Gauhati, is formed by the State Government in consultation with the Central Social Welfare Board. Fifty per cent of the establishment cost is being borne by the State Government and the rest by the Central Social Welfare Board. Twenty five per cent share of the expenditure on the schemes—Family and Child Welfare—is being borne by the State Government and the rest by the Central Social Welfare Board.

Shri Durgeswar Saikia : মোৰ প্ৰশ্ন সেইটো নহয়। মই কৈছো যে কি কি বিষয়বিলাক Social welfare Board ত Semi-Government ৰ Agency আৰু গবৰ্ণমেণ্টৰ Agency য়ে কি কি বিষয়ত কাম কৰে ?

Shri Abdul Matlib Majumdar : Generally there are many social organisations under this Social Welfare Board.

Shri Sadhan Ranjan Sarkar : Whether there is a rule or covention that the membership is confined only to the ladies ?

Shri Abdul Matlib Mazumdar : Sir, these works, as I find, are generally done by the ladies.

Shri Rathindra Nath Sen : The Hon'ble Minister has given us too many names of ladies. Is there any male member other than the Minister himself ?

Shri Abdul Matlib Mazumdar : I do not find any male member in the list.

Shri Bhadra Kanta Gogoi : এই যে তৰুলতা দেৱীৰ নাম কৈছে, সেইগৰাকী আমাৰ ভট্টাচাৰ্য্য ডাঙৰীয়াৰ সহধৰ্ম্মিনি নেকি ?

Shri Gaurisankar Bhattacharyya : মোৰ এজনীয়ে যথেষ্ট, আৰু নালাগে।

Shri Prabhat Narayan Choudhury : Sir, the Minister has enumerated the function of the State Social Welfare Board which has to be controlled by the Central Social Welfare Board. In that case, what is the agency for, verification of the utilisation of the grants given by the Government and what is the function of the Social Welfare Department and agency for varitication ?

Shri Abdul Matlib Mazumdar : The Government agency is looked after by the Director of Social Welfare and his staff.

Shri Malia Tanti : শ্ৰীমতী কমলকুমাৰী বৰুৱা State welfare ৰ নে Centraf welfare Board ৰ Member মন্ত্ৰী মহোদয়ে কবনে ?

Shri Abdul Matlib Mazumdar : Shrimati Kamal Kumari Borua is the State Govt. nominee.

Re : Plan and Estimate for a Primary Health Unit at Dhing

M. Shamsul Huda asked :

*280 Will the Minister-in-charge of Health be pleased to state—

(a) Whether the Government has any plans and estimates for a Primary Health Unit at Dhing ?

(b) Whether the plans and estimates have finally been approved ?

(c) When the construction works of the building of Health Unit will be started ?

Shri Chatrasing Teron (Minister, Health) replied :

280. (a)—Yes.

(b)—No.

(c)—Does not arise in view of reply to (b) above.

M. Shamsul Huda : May I know when the administrative approval can be expected ?

Shri Chatrasing Teron : That I cannot assure.

M. Shamsul Huda : May I know whether Government will give priority to this project out of the present funds available with the Government ?

Shri Chatrasing Teron : We have got pending plans and estimates for as many as 35 primary health centres involving an expenditure of about 40 lakhs of rupees and some of the plans and estimates had been received as far back as 1967. Therefore, I do not know whether we can give priority to the construction of this primary health centre, the plans and estimates for which were received only on 17.12.68.

M. Shamsul Huda : In view of the medical backwardness of this semi-town area, will Government be pleased to give priority to the construction of this primary health centre ?

Shri Chatrasing Teron : I cannot assure that.

Shri Prabhat Narayan Chaudhury : The Minister said that there are many plans and estimates pending administrative approval. May I know how Government propose to deal with this matter ? Whether a phased programme will be drawn up or other means are proposed to be taken for implementation of these schemes ?

Shri Chatrasing Teron : It will all depend on the allocations made for the purpose of construction of the primary health centres. On the basis of plans and estimates received we shall see how best a phased programme can be taken up for the construction of the primary health centres.

M. Shamsul Huda : May I know how much fund is available with the Government during the next year for this purpose ?

Shri Chatrasing Teron : During the next year, viz., 1969-70, the amount available is Rs. 8.25 lakhs for General Areas and Rs. 5 lakhs for the Hill Areas.

M. Shamsul Huda : What arrangements Government have made for procuring the balance ?

Shri Chatrasing Teron : This has been the allocation made to me. I do not know whether we shall be able to get any addditional amount for this purpose.

Re : Backward Community of Assam

Shri Dulal Chandra Barua asked :

*281. Will the Minister-in-charge of T.A.D. be pleased to state—

(a) Whether Government has declared the Tea-garden labour community and Chawdang community living in the State of Assam as backward community ?

(b) If so, whether any reservation has been made for them in respect of employment in different categories of services ?

(c) If so, what is the percentage of such reservation for them in different services ?

(d) If not, why ?

Shri Chatrasing Teron (Minister, Tribal Areas and Welfare of Backward Classes) replied :

281. (a)—Tea-garden labourers, ex-tea garden labourers or tribes and Chawdang communities have been declared as Other Backward Classes and are being treated as more backward amongst the Other Backward Classes.

(b)—There is no reservation of posts for Other Backward Classes under the State Government.

(c & d —Do not arise in view of (b) above.

Shri Dulal Chandra Barua : Sir, I have a correction to make in this question. Instead of "Backward

community of Assam", it should be "More Backward Community in Assam".

(The Minister, Shri Teron, then replied to this question).

Shri Dulal Chandra Barua : May I know whether the Chawdang community has been treated as a more backward community ?

Shri Chatrasing Teron : Yes.

Shri Dulal Chandra Barua : Is it not a fact that as per circular issued by the Government of Assam on the 27th February 1967 they are to get preference in the matter of employment in all departments and, if so, whether this has been given effect to ?

Shri Chatrasing Teron : Regarding that circular, I do not know. But so far as the schemes that are taken up for the purpose of amelioration of the other backward classes, our intention is that the Chawdang community is to be treated as a more backward community for the purpose of giving benefit under those schemes.

Shri Gauri San ar Bhattacharyya : Whether Government are aware that the Koch-Rajbangshi community, which is not even included in the list of more backward classes in Assam, is considered as a scheduled caste in West Bengal and in view of this whether the Government of Assam will include them at least in the category of more backward classes ?

Shri Chatrasing Teron : I do not know whether this question arises out of the main question which specifically relates to tea garden and ex-tea garden labour and Chawdang community. None the less, for the information of the hon.members, as far as I know in West Bengal the Rajbangshi community is treated as scheduled castes. But in our State they are treated as Other Backward Classes. In the districts of Goalpara and Garo Hills, the Koch and Rajbangshis are treated as More Backward Classes.

Shri Dulal Chandra Barua : Sir, the Hon'ble Minister said that he did not know about the circular regarding giving preference in employment to the more beckward communities like the Chawdang community. May I know whether it is a fact that during the last Budget Session of the Assembly, at the request of the hon.members of this House he had placed that circular in which instructions were issued by the Chief Secretary to all the departmental heads to give special preference to the candidates of these communities in respect of employment and, if so, whether this has been given effect to ?

Shri Chatrasing Teron : I have a very bad memory and therefore, I have forgotten about that circular. I shall check it up.

Shri Durgeswar Saikia : মহোদয়, Tea Garden আৰু ex-Tea garden ৰ জনসংখ্যা কিমান আৰু সেইঅনুপাতে চৰকাৰী চাকৰিয়াল

- কিমান মানুহ আছে বিশেষকৈ ওপৰশ্ৰেণী আৰু মধ্যশ্ৰেণীৰ। আৰু এইটো সংখ্যা যদি চৰকাৰে দিব নোৱাৰে তেন্তে তদন্ত কৰি হলেও জনাবলৈ বিশেষ চেষ্টা কৰিবনে ?

Shri Chatrasing Teron : Tea-Garden, ex-Tea Garden ৰ জনসংখ্যা কিমান সেইটো মই কব নোৱাৰো। বিশেষকৈ ১৯৬১ চনৰ লোকগননাত Other Backward class হিছাবে জনসংখ্যাৰ হিচাব লোৱা হোৱা নাছিল।

Shri Biswanath Upadhaya : Whether Government are aware of the fact that there are some communities living in the tea garden areas which are treated as scheduled caste communities ? What is the reason for this discrimination among the tea garden population ?

Shri Chatrasing Teron : I do not know whether among the tea garden labour there are people belonging to communities which have been declared as scheduled castes in our State. Nonetheless, if there are, they will naturally get benefits as scheduled castes. I don't think any question of making any discrimination between different communities arises. Our whole intention is giving certain benefits like educational benefits to different backward communities under different categories.

Shri Moneswar Boro : মন্ত্ৰী মহোদয়ে Tea garden, Ex-tea garden ৰ জনসংখ্যাৰ হিচাব হোৱা নাই বুলি কৈছিল। সেইটো কিয় কৈছে কব নোৱাৰো। কিন্তু Memorandum 5th Finance commission ত এইটো খাটাংকৈ লিখা আছে যে ৬ লাখ ৮০ হাজাৰ। এইটো তেখেতে স্বীকাৰ কৰেনে নাই পঢ়ি শুনাব লাগিব নেকি ?

Shri Chatra Sing Teron : সেইটোৰ হিচাৰ হোৱানাই Other Backward class ৰ ১৯৬১ চনত লোকগণণা হোৱা নাছিল। Scheduled caste, Scheduled Tribes হিছাবে লৈছিল, Other Backward class ৰ হিচাব হোৱা নাই।

Shri Dulal Chandra Barua : The Minister has stated that there is a sizeable population in the tea garden as also there is a sizeable population belonging to the Chowdang community in the State. By considering their backwardness and also their less representation in different categories of posts especially in the A.C.S. Class I and Class II and A.P.S., do Government consider it not necessary to treat these people at par with the scheduled tribes and scheduled castes in respect of such employment ?

Shri Chatrasing Teron : It is very difficult for me to give an opinion on this matter. As there are reservations in services in the State Government for the scheduled tribes and scheduled castes, I have already said, there is no such reservation for the other backward classes.

Shri Upendra Nath Sanatan : চাৰ, মন্ত্রীমহোদয়ে উত্তৰ দিছে যে Tea garden ৰ Backward community ৰ যিবিলাক workers তেওঁলোকৰ কিছুমান বিহাৰৰপৰা, কিছুমান বেঙ্গলৰ পৰা আৰু কিছুমান উৰিষ্যাৰ পৰা আহিছে। তাৰ ভিতৰত কিছুমান Tribal ও আছে আৰু কিছুমান Scheduled caste আছে। গতিকে গোটেই বিলাককে Backward বুলি কোৱাৰ কি কাৰণ মন্ত্রী-মহোদয়ৰ পৰা জানিব পাৰোনে ?

Shri Chatra Sing Teron : সাধাৰণতে বাগানত কামকৰা লোকসকল শিক্ষা আৰু অৰ্থনৈতিক ক্ষেত্ৰত পিচপৰা আৰু সেইকাৰণে তেওঁলোকক যাতে বিশেষ সাসুবিধা শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত দিবপৰা যায় তাৰবাবে তেওঁ-লোকক সেই হিচাবে গণ্য কৰা হৈছে।

Shri Dulal Chandra Boruah : মন্ত্ৰীমহোদয়ে কৈছে যে Tea Garden আৰু চাউদাং এই দুই সম্প্ৰদায়ৰ মানুহবিলাক শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত বেছি পিছপৰা কাৰণে শিক্ষা আদিত বিশেষ facilities দিয়া হৈছে। মই এইটো কথা মন্ত্ৰীমহোদয়ৰ পৰা জানিব বিছাৰিছো যে অকল শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত facilities দিলেই হব নেকি ? তেওঁলোকৰ পিচপৰা অৱস্থালৈ চাই তেওঁলোকক চাকৰীৰ ক্ষেত্ৰত বা অন্যান্য সুবিধাৰ ক্ষেত্ৰত Scheduled caste, Scheduled tribes যেনেকৈ পাইছে তেনেকৈ নিদিলে, শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত কিছু সুবিধা দিলেই তেওঁলোকৰ সমস্যা সমাধান হব বুলি মন্ত্ৰীমহোদয়ে ভাবেনেকি ?

Shri Chatra Sing Teron : মহাশয়, এখন সমাজক বা এজন পিচপৰা মানুহক আগবঢ়াই আনিবলৈ শিক্ষা অতি অপৰিহাৰ্য্য। এইকথা মাননীয় সদস্যাই সদায় কৈ আহিছে। সেইবাবে এইবিষয়ে প্ৰথম গুৰুত্ব দিয়া হৈছে।

Shri Dulal Chandra Borua : অকল শিক্ষা বিষয়ে গুৰুত্ব দিলেই হব নেকি ? আজি Tea garden ত M.A L.L.B বা তাতকৈ বেছি qualification থকা মানুহ ও আছে তেওঁলোকৰ নিয়োগৰ ক্ষেত্ৰত কি ব্যৱস্থা লৈছে ?

Shri Chatra Sing Teron : পাৰিলে নিশ্চয় তেওঁলোকৰ কাৰণে ব্যৱস্থা কৰা হব।

Rani Manjula Devi : Sir, taking into consideration the strong demand by the Conference of all Assam O.B.C does not Government think if necessary to make reservation in employment ? Do they propose to do it or not, I want to know.

Shri Chatra Sing Teron : There is no such contemption at the moment.

Rs : Abolition of Tribal Belts and Blocks in Assam

Rani Manjula Devi asked :

*282. Will the Minister-in-charge of Revenue be pleased to state—

(a) Whether the attention of the Government has been drawn to the news item published in the Assam Tribune at Frid.y the 20th December, 1968 with the caption "Tribal belts and blocks in Assam abolished"

(b) If so, Whether the said news item is true ?

(c) Whether the G vernment is aware of such demand for abolition of Tribal belts/blocks in other parts of Assam and specially in the district of Goalpara ?

(d) Whether the Government propose to abolish such Blocks and Belts only in Gauhati and North Lakhimpur town ?

(e) If so, the reasons for such discriminative action ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury (Minister, Revenue) replied :

282. (a)—Yes.

(b)—Yes, partly true.

(c)—Yes.

(d)—Yes.

(e)—The existence of tribal belts/blocks in urban areas like Gauhati and North Lakhimpur was considered likely to hamper the growth and development of such areas both in regard to the residential as well as industrial purposes. The other tribal belts blocks are in rural areas and the existence of these blocks/dose not hamper growth and development like those of Gauhati and North Lakhimpur.

Rani Manjula Devi : Does the Government propose to abolish the tribal belts and blocks in other urban areas as well ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury : Excepting Gauhati and North Lakhimpur, no other urban area is included in the tribal belts and blocks.

Rani Manjula Devi : In Goalpara district whether Koch Rajbangshis are included in the tribal belts ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury : No Sir. Some concession is proposed to be give to the indigenous Rajbangshis.

Shri Pitsing Konwar : যোৱা ১৮ ডিচেম্বৰ তাৰিখে গুৱাহাটী আৰু উত্তৰ লক্ষীমপুৰ অঞ্চলত কিছুমান ঠাই Tribal Belt ৰ পৰা বাদ দিয়া সম্পৰ্কত লোৱা সিদ্ধান্তৰ লগতে অন্যান্য কেইবাটাও সিদ্ধান্ত চৰকাৰে গ্ৰহণ কৰিছিল। সেই সিদ্ধান্ত সমূহ কাৰ্য্যকৰী হবনে নহয় ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury : কাৰ্য্যকৰী কৰিবলৈ চেষ্টা কৰা হৈছে।

Shri Sadhan Ranjan Sarkar : May I know whether the non-tribal people who have been living in the tribal belts since before the creation of tribal belts and blocks are entitled to sell their land to non-tribals ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury : The non-tribal people who are residing in the tribal belts before the creation of tribal belts are to be protected.

Re : Establishment of a Sub-Registrar Office at Belsor

Dr. Bhumidhar Barman asked :

*283. Will the Minister-in-charge of Registration, etc., be pleased to state—

(a) Whether the people of Belsor area have requested the Government for establishment of a Sub-Registrar office at Belsor in the Kamrup District ?

(b) If so, when Government proposes to establish the same

Shri Biswadev Sarma (Minister Industries) replied :

283. (a)—Yes.

(b)—The proposal is under consideration of the Government.

Shri Dulal Chandra Barua : Sir, may I know since when

the Minister, Industries has become Minister-in-charge of Registration ? Sir, during the whole session only one question on Registration has come but the Minister is absent. Of course, it is the convention that in the absence of one Minister, another can reply. But the point is why the Minister, should remain absent ?

Mr. Speaker : I have got intimation from the Minister. "As I am not keeping well, I have requested the Minister, Industries to deal with my subjects on Stamps, Registration and Printing & Stationery, particularly the demands....."

Re : Mechanical Overseer under Sibsagar P: W. D. (R. and B.) Division

Shri Dulal Chandra Barua : asked :

*284. Will the Minister-in-charge of P. W. D. (R. & B,)be pleased to state—

(a) The name of the Mechanical Overseer serving under Sibsagar P: W.D. (R. & B.) Division ?

(b) Since when he has been serving in that Division, the date of his joining in that Division may be furnished ?

(c) Whether Government has received any serious public allegations against the said Officer about his indulgence in mis-appropriation of public money ?

(d) If so, whether any step has been taken against the said Officer ?

(e) If not, why not ?

Shri Altaf Hossain Mazumder [Minister of State, P. W.D. (R. and B.)] replied :

248. (a)—Shri Nityanadna Borgohain, Sub-Engineer (Mechnical).

(b)—He has been serving in Sibsagar Division since 7th March, 1963.

"(c) (d)—No allegation has been received by the Department against this officer. But two hon: members met me and verbally reported to me that the conduct of the officer was not satisfactory. So I brought it to the notice of the Department and they have enquired into the allegation but nothing was found against him. In the meantime he has been transferred but on his own representation he has been allowed to stay there upto 30.4.69 on account of his marriage ceremony."

(e) Does not arise.

Shri Dulal Chandra Barua : Where he has been transferred ?

Shri Altaf Hossain Mazumder : He has been transferred to Shrillong.

Shri Dulal Chandra Barua : Sir, according to the information received, this officer is kept in this parti-

cular place for more than ten years. Sir, may I know from the honourable Minister why this officer has been kept there so long inspite of representation against this officer not only from the pub.ic but also from the honourable members of this House ?

Shri Altaf Hossain Mazumdar : Sir, this officer has been serving in Sibsagar Division since 7.3.63 From the record we find that there has been no allegations. When the honourble member said that he has allegations, both from the public and honourable members, we shall look into the matter,

Shti Dulal Chandra Barua : Sir, whether it is a fact that before this transfer he was transferred fourth times by the Chief Engineer ? What are the reasons for allowing him to stay there even after his transfer from that place ?

Shri Altaf Hossain Mazumdar : Sir, about earlier transfer I do not know the last transfer was to Shillong, but on account of his marriage he has not joined here also. s:ay has been grant d

Shri Bhadreswar Gogoi : এই Mechanical Sub-Engineer জনৰ কেইবাখননো Taxi গাড়ী আছে। এইকথা মন্ত্রীমহোদয়ে জানেনে ।

Shri Altaf Hossain Mazumdar : There is no information.

Shri Dulal Chandra Barua : Sir, on enquiry the Anti-Corruption people has reported against this officer

about misappropriation public money and about his property. If so, whether Government have taken any step ?

Shri Altaf Hossain Mazumdar : So far the departmental enquiry is concerned, nothing was found against the officer. As regards Anti-corruption report is concerned, I do not know about it:

Shri Dulal Chandra Barua : Sir, it is alleged that this officer sold many mechanical parts from the workshop and he has two "benami" vehicles in his possession ? It is also reported that Jorhat Anti-corruption Branch reported against him about this. If so, what action Government is going to take against this officer ? Whether Government is considering to put him under suspension ?

Shri Altaf Hossain Mazumdar : Sir, as I have already said, I have no information about Anti-corruption report. Anyhow, we shall look into the matter.

Re : Road between Maijan and Holoiduri

Shri Rothindra Nath Sen asked :

*286. Will the Minister-in-charge of Public Works Department (Roads and Buildings) be pleased to state—

(a) Whether it is a fact that the road between Majian and Holoiduri from the junction of the Ramaria Road near one Shiv Mandir just at the one-end

extremity of Dibrugarh town has been lying unattended making it impossible for padestrians as well as carts to ply on the road ?

(b) Whether it is a fact that the road leads to Borsaikia village Panchayat road and then to Mohonbari Airport and the unattended length of this road measuring 3 furlongs ?

(c) Whether Government propose to take up reconstruction of the road immediately to make it an all weather road ?

(d) Whether it is a fact that the Minister, Supply too had requested the Department for improvement of this road but to no effect ?

Shri Altaf Hossain Mazumder (Minister of State, Public Works Department (Roads and Buildings)] replied :

286. (a)—The road is not a P. W. D. Road.

(b)—Yes. The length is one mile and three furlongs.

(c)—Yes. The Scheme has been recommended by the M.L.A. Sub-committee of Dibrugarh Civil Subdivision for taking up during the 4th Five-Year Plan.

(d)—The Minister, Supply who happens to be a member of the M.L.A. Sub-Committee has recommended this scheme with an earmarked amount of Rs.40,000.

Shri Rathindra Nath Sen : Sir, the honourable Minister has just said that as it has been recommended by

the MLA Sub Committee, the P.W.D. would take it up during the Fourth Five Year Plan. Should we take it for granted that the road will be all weather during the said plan period ?

Shri Altaf Hossain Mazumdar : This is not a P.W.D. road, but as it is recommended by the M.L.A. Sub Committee, this road will be taken up during the 4th Five Year Plan.

Re : Production of Paddy in the Cachar District

Shri Rothindra Nath Sen asked :

*287. Will the Minister-in-charge of Supply be pleased to state—

(a) whether Government is aware that production of paddy this year in Cachar District, is good and if properly administered there will be no shortage of rice in open market for consumption by the common people ?

(b) If the answer is in affirmative why then even in the rich month of Poush the open market price of new rice shoot upto Rs. 145, Rs. 150 per quintal ?

(c) Whether it is a fact that the F.C.I. controlled agency system is mainly responsible for such rise of price ?

(d) What is the difficulty on the part of the Government to allow as many rice-dealers as possible to purchase rice from Longai Reserve Market, Cheragi,

Asimganj and Dullabcherra at lesser price and market the same in Karimganj Municipal Market while the cost per quintal could never exceed Rs. 126 to Rs. 130 all throughout the year?

(e) If there is any difficulty to make such arrangements, whether the Government propose to commence supply of rice at controlled price through Fair Price Shops with effect from the month of April, 1969 till another crop period?

Shri Ramesh Chandra Barooah (Minister, Supply) replied:

287. (a)—No. Production has gone down in comparison to the preceding year, i.e., 1967-68

(b)—Price temporarily remained high due to small and late arrivals in the market owing to late harvest in some areas and bed weather prevailihg for a few days

(c)—No.

(d)—It is hypothetical to think that price would remain within Rs. 130 throughout the year. Procurement of rice in immediate post harvest period hampers procurement of paddy.

(e)—Government issue rice through Fair Price Shops when market conditions demand.

Shri Sadhan Ranjan Sarkar: Sir, whether Government is aware that a large scale smuggling of paddy with Mizo Hills is going on during the lean pericd?

Shri Ramesh Chandra Barooah : If the hon. member means this year, I should say that production this year in Cachar District has gone down in comparison to the preceeding year.

Shri Sadhan Ranjan Sarkar : Sir, my point was whether large scale smuggling is going on with the Mizo Hills ?

Shri Ramesh Chandra Barooah : There might be some smuggling in the border areas.

Shri Rothindra Nath Sen : Sir, here the hon. Minister has denied that F.C.I. controlled agency system is responsible for rise of price. Sir, may I know what is the reason that the F.C.I. after being given the authority for procurement, have pressed upon the authority not to issue any licence to local Rice dealers ?

Shri Ramesh Chandra Barooah : Because unrestisticted sale of rice during the post harvest period affect procurement. That is why the Deputy Commissioner stopped issuing licence.

Shr: Rathindra Nath Sen : Sir, does the Government mean that peop!o living in the town areas, should go on starving since no licence is given to bring rice in the local market ?

Shrl Ramesh Chandra Barooah - It is not the fact. Even without licence, rice upto 3 maunds and paddy upto 5 maunds can be brought by the glovers to the local

market. Rice is available at 1.50 paise per K.G. in the local market.

Shri Rathindra Nath Sen - Sir, may I know from the hon. Minister whether F.C.I. will be advised to waive the restrictions on licene to the local dealers ?

Shri Ramesh Chandra Barooah - F.C.I. is not putting any restriction. Only the Deputy Commissioner is doing. Anyhow I will look into the matter.

Shri Matilal Kanoo : মিজো হিলে State Transport Truck দিয়ে যে চাউল যায় মন্ত্ৰী মহোদয় এই বিষয়ে কিছু জানেনেকি ?

Shri Ramesh Chandra Barooah : State Transport Truck দিয়ে যায় কিনা যেটা আমার জানা নাই।

Rs : Collapses of the construction work of the buildings of Jute Mill at Silghat

M. Shamsul Huda asked :

*288. Will the Minister-in-charge of Co-operation be pleased to state—

(a) Whether it is a fact that there have been a number of collapses of the constructional works of the buildings of the Co-operative Jute Mill at Silghat, Nowgong ?

(b) If so, the number of such collapses with respective dates and nature ?

(c) The causes leading to the collpses ?

(d) Losses Incurred due to collapses ?

Shri Lakshmi Prasad Goswami (Minister, Co-operation) replied

288. (a) & (b)—There were two collapses—

(i) The first collapse occurred on 10th July, 1968.

(ii) The second one occurred on 25th October 1968.

(c)—(i) The first collapse occurred due to the failure of the guy rope to support the series of trusses. Nine such trusses of main factory building tied in a series by guy ropes collapsed simultaneously owing to failure of the guy ropes to resist the load, after one month of the erection of the trusses and during the erection of the purlins.

(ii) The second collapse was due to failure of the grip-wedges at the end of the pre-stressing cables. In this case, only one truss of the Raw Jute Godown co lapsed after it was erected in the position and roof planks were fitted in.

(d)—The total loss for both the collapses would be Rs. 40,000 approximately (Rs. 30,000 for the lst collapse and Rs. 10,000 for the second collapse). There has been no financial loss to the Jute Mill. Losses are to be borne by the contractors.

Mr. Shamsul Huda : Whether Government is aware of any third collapse occurred there ?

Shri Lakshmi Prasad Goswami : We have no information about the third collapse.

M. Shamsul Huda : Whether these collapses as stated by the Minister have been ascertained by any technical expert ?

Shri Lakshmi Prasad Goswami : Yes, Sir. First we got this examined by Shri D.N. Achariya, Deputy Director of Technical Education. And, for the second collapse, Dr. S.D. Gogoi, Principal, Assam Engineering College and Shri D.N. Achariya, Deputy Director of Technical Education were requested to carry out a joint inspection. Besides, Chief Engineer, PWD was also requested from our end to go and ascertain the reason for such collapse

Mr. Shamsul Huda : Whether the persons who were appointed or engaged to find out the reasons for such collapse, have pointed out any defect in the very plan and design of the buildings ?

Shri Lakshmi Prasad Goswami : No, Sir. They did not point out any defect in the plan and design of the building. It was perfectly alright. The thing was that the weight of these trusses could not be borne by the guy ropes.

Shri Atul Chandra Goswami : ১৯৬৮ চনৰ ১০ জুলাইৰ আগতে জুতমিলৰ দেৱাল ভাগি কলিয়াবৰ বাগিছাৰ এটা ১২ বছৰীয়া লৰাৰ মৃত্যু হোৱা কথাটো চৰকাৰে জানেনে ?

Shri Lakshmi Prasad Goswami : এই খবৰটো অৱশ্যে নেপাওঁ। যদি সঁচাকৈয়ে মৰিছে তেন্তে অতি দুখলগা কথা।

Shri Atul Chandra Goswami : Shalimar Company এ ঘৰ সাজোতে দেৱাল ভাগি যিটো ১২ বছৰীয়া লৰা মৰিল সেই লৰাটোক ২২ বছৰীয়া কৰিলে—বাগিছাৰ ডাক্তৰক নানা ফুচুলনি দি। এই লৰাটোৰ মাক বাপেকক আজিলৈকে ক্ষতিপূৰণ দিয়া হোৱা নাই। এইটো কথা Jute mill কৰ্তৃপক্ষকো আৰু মূখ্যমন্ত্ৰীকো জনোৱা হৈছিল। এই সম্বন্ধে চৰকাৰে খবৰ কৰিবনে ?

Shri Lakshmi Prasad Goswami : এইটো খবৰ নিশ্চয় লম—লাগিলে বয়স যিমানেই নহওঁক !

Shri Sadhan Ranjan Sarkar : Whether in view of these successive collapses Govt. has fixed the responsibility on any person and also whether in view of these successive collapses the starting of Jute Mill will be delayed ? If, so, who is being held responsible for this ?

Shri Lakshmi Prasad Goswami (Minister) : Certainly the contractors were responsible because we have not taken possession of the building from the contractors. When they will make ready the building according to the specification we will take delivery of it.

Shri Dulal Chandra Barua : Sir, in reply to the questions put by hon'ble member, Shri Atul Goswami, the Minister has said that he is not aware of it, and at the same time, the Minister replied to Shri Sarkar by saying that they have not taken over the building as yet and he further said that the plans and estimates of the building were alright. He said so

on the strength of the report submitted by the two experts sent there for investigation. Now, may I know from the Ministar whether in the report submitted by Shri Gogoi it was clearly stated that the plans and estimates prepared by the engineers were defective and also the construction was defective ? If, so, how the Minister can tell us that the plans and estimates, etc., were alright ?

Shri Lakshmi Prasad Goswami : Sir, there are two sides of the question. First, whether plans and estimates were defective ? Sir, I say, it was found correct and that is why the order for construction of the building was given. So, according to my knowledge, I have no information that the plans and estimates were found wrong and even then the construction was ordered for. Secondly, as regards defect in construction, it shows in that portion there was some defect in this construction so that portion collapsed.

Shri Atul Chandra Goswami : শালিমাৰ কোম্পানীয়ে যি Plan and Estimate কৰিছিল তাত কেন্সিবাতাম Cement ৰ দিছিল। আৰু সেইবোৰ original project report মতে কৰা হৈছিল। সম্পত্তি এইবোৰৰ জোখৰ তাৰতম্য ঘটিছে। কিন্তু সেইবিলাক তোলোতে পুৰণা কাঠেৰে তোলাৰ কাৰণে সেইবিলাক তেওঁলোকে F—2 মতে কণ্টেক্ট লৈছিল আৰু সেইমতে কামকৰা নাই। এইটো তদন্ত কৰিবনে ? আৰু বৰ্ত্তমান এই জুট মিলৰ মেচিনবোৰ মাটিত পেলাই যোৰাটোৰো তদন্ত কৰা হবনে ?

Shri Lakshmi Prasad Goswami : মাননীয় সদস্যই কেইবাটাও নতুন খবৰ চৰকাৰক দিছে। সেই সকলোবিলাক চাব লাগিব। যিবিলাক কেন্সি বাতাম ভাঙি গৈছে সেইবিলাকৰ বিষয়ে Enquiry কৰা হৈছে আৰু সেইবিলাক পৰীক্ষা কৰি চোৱা উচিত বুলি ভাবো।

M. Shamsul Huda : ডাঙৰ ঘৰৰ কেন্সি-বাতাম লোহাৰ বা কাঠৰ হব লাগে। কিন্তু Jute mill ৰ ঘৰ সাজোতে কেন্সি-বাতাম Cement ৰ দিছে। ইয়াৰফলত কিমান হানি হৈছে সেইটো চৰকাৰে জানেনে ?

Shri Lakshmi Prasad Goswami : R.C.C. ঘৰৰ কেন্সি-বাতাম Cement ৰ হয়েই।

Shri Atul Chandra Goswami ; কোনে কৈছে ? ভাৰতবৰ্ষৰ বোধকৰো কতো এনেধৰণৰ কেৱল cement ৰ দ্বাৰা ঘৰ হোৱা নাই এনেধৰণৰ ঘৰ হোৱাৰ কাৰণে বাৰে বাৰে ঘৰটো ভাগি আছে।

Shri Lakshmi Prasad Goswami : Expert সকলে যিটো প্ৰয়োজন বুলি ভাৱে সেইমতে কোৱাবদৰেই সাজিবলৈ দিয়া হৈছিল। ভাঙি যোৱাটোৰ কাৰণে ঠিকাদাৰ সকলেই দায়ী।

M. Shamsul Huda : RCC ঘৰৰ কেঞ্চি পালিং Cement ৰে মাটিত সাজি ৰচিৰে ওপৰলৈ তোলোতেই ভাগিল।

Shri Lakshmi Prasad Goswami : Engineer সকলে কৰিছে আৰু কেনেকৈ ভাগিল সেইটো নেজানো।

Shri Atul Chandra Goswami : উদ্যোগমন্ত্ৰী আৰু সমবায় মন্ত্ৰীয়ে অতি সোনকালে ইয়াৰ তদন্ত কৰিবনে ?

Shri Lakshmi Prasad Goswami : এইবিলাক ইঞ্জিনীয়াৰে কৰিছে সেইকাৰণে বোধকৰো ভুল নহব।

Shri Atul Chandra Goswami : সমবায় বিভাগৰ মন্ত্ৰী, উদ্যোগমন্ত্ৰী

আৰু ২ জনমান সন্মানিত সদস্য লৈ অতি সোনকালে যি ঘটনা ঘটিছে তাক অনুসন্ধান কৰিব লাগে ।

Shri Lakshmi Prasad Goswami : উদ্যোগমন্ত্ৰী বা মই আৰু কেই-জনমান মাননীয় সদস্য গৈ তাত যিবিলাক Engineering বুদ্ধি লাগে সেইবিলাক উলিওৱা আমাৰ পক্ষে সম্ভৱপৰ নহয় তাৰকাৰণে সেইধৰণৰ অভিজ্ঞলোক দিয়াই ভাল হব ।

Re : Death by Electrification in Golaghat Subdivision

শ্ৰীসোনেশ্বৰ বৰাই সুধিছে :

*২৮৯ মাননীয় বিজুলী বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাব নে ?

(ক) যোৱা তিনি বছৰৰ ভিতৰত গোলাঘাট মহকুমাৰ ভিতৰত বিজুলী শক্তিৰ ক্ষেত্ৰত কাম কৰোতে আৰু বিজুলী শক্তিৰ বিজুতিত কিমানজন লোকে প্ৰাণ হেৰুৱাব লগা হ'ল, চৰকাৰে জনাব নে ? আৰু সেই সকল কোন কোন লোক, জনাব নে ?

(খ) গোলাঘাটৰ মৌ-মোৰা মৌজাৰ পছুমনি গাৱঁৰ কনৰাম গগৈ নামৰ লোকজন যোৱা ১১।৫।৬৮ তাৰিখে ইলেক্‌ট্ৰিক তাঁৰত লাগি মৃত্যুৰ মুখত পৰা কথাটো চৰকাৰে জনাব নে ?

(গ) এই লোকজনৰ মৃত্যুৰ কাৰণ চৰকাৰে অনুসন্ধান কৰিলে নে ? যদি অনুসন্ধান কৰিলে, তেন্তে কি ব্যৱস্থা ললে জনাব নে ?

(ঘ) এনেকৈ ইলেকট্ৰিক বোৰ্ডৰ দোষত মানুহ মৰিলে ক্ষতিপূৰণ দিয়া ব্যৱস্থা আছে নে ? এই লোকজনৰ উত্তৰাধিকাৰী পৰিয়ালসকলক মৃতকৰ ক্ষতি-পূৰণ দিয়াৰ ব্যৱস্থা লৈছে নে ?

বিদ্যুৎ বিভাগৰ মন্ত্ৰী শ্ৰীবিশ্বদেৱ শৰ্ম্মাই উত্তৰ দিছে :

২৮৯ (ক)—যোৱা তিনি বছৰৰ ভিতৰত গোলাঘাট মহকুমাত বিদ্যুৎতাঘাতত নিম্ন-লিখিত ৩ জন মানুহৰ মৃত্যু হয় —

(১) মৃত লুটুক মিৰি, হেৰহেৰি গাওঁ, পোঃ আঃ জামুগুৰি। মৃত্যুৰ তাৰিখ ১৮।১।৬৮।

(২) মৃত কন গগৈ, পদুমনি গাওঁ, গোলাঘাট। মৃত্যুৰ তাৰিখ ১১।৫।৬৮।

(৩) মৃত দুৰ্গাৰাম বৰা, কুমাৰপট্টি গাওঁ, গোলাঘাট। মৃত্যুৰ তাৰিখ ২১।৮।৬৮।

(খ)—হয়, যোৱা ১১।৫।৬৮ তাৰিখে মৌ-মোৰা মৌজাৰ পদুমনি গাৱঁৰ ৺কনৰাম গগৈ বিদ্যুতাঘাতত মৃত্যু হোৱা কথাটো সঁচা।

(গ)—৺কনৰাম গগৈৰ মৃত্যুৰ বিষয়ে চৰকাৰৰ বিদ্যুৎ বিভাগৰ পৰিদৰ্শকে যোৱা ৯।৭।৬৮ তাৰিখে অনুসন্ধান চলাই প্ৰাকৃতিক দুৰ্যোগজনিত কাৰণত মৃত্যু হোৱা বুলি উপনীত হয়। যিহেতু ডাঙৰ ধুমুহাৰ ফলত বিদ্যুতৰ তাঁৰ চিগি পৰিল আৰু সেই তাঁৰত লাগি ৺কনৰাম গগৈৰ মৃত্যু হয়। ধুমুহা আদি প্ৰাকৃতিক দুৰ্যোগবোৰ বিদ্যুৎ বোৰ্ডৰ আয়ত্বাধীন নহয়। গতিকে এই বিষয়ে কোনো ব্যৱস্থা লোৱা নহল।

(ঘ) ইলেক্‌ট্ৰিক বোৰ্ডৰ দোষত মানুহ মৰিলে ক্ষতিপূৰণ দিয়াৰ ব্যৱস্থা আছে। চৰকাৰৰ বিবেচনা মতে ৺কনৰাম গগৈৰ মৃত্যুৰ কাৰণ বিদ্যুৎ বোৰ্ডৰ আয়ত্বৰ বাহিৰত আছিল। সেই কাৰণে মৃতকৰ পৰিয়ালক ক্ষতিপূৰণ দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰা নহল।

Shri Mohidhar Pegu : সেই ঘটনা বিলাকৰ উপসৰ্গৰ সংক্ৰান্তত নিশ্চয় বিদ্যুৎ বৰ্ডৰ দায়িত্ব আছে। কিন্তু তেওঁলোকৰ নিজৰ পোন পটীয়া দায়িত্ব নাই বুলি গা সকৰাব খুজিছে। কৰ্ম্মস্থলত আকস্মিক দুৰ্ঘটনা হলে তাৰ কাৰণে বিদ্যুৎ ব'ৰ্ড নিশ্চয় প্ৰত্যক্ষ বা পৰোক্ষ ভাৱে দায়ী হব। সেইটো যিহেতু কৰ্ম্মস্থল চৌহদৰ ভিতৰত ঘটা ঘটনা। তাৰ কাৰণে ক্ষতিপূৰণ দিয়াৰ ক্ষেত্ৰত চৰকাৰে বিবেচনা কৰিব নে ?

Shri Biswadev Sarma : এইটো প্ৰাকৃতিক দুৰ্যোগ কাৰণে মৃত্যু হোৱাৰ ক্ষতিপূৰণ বিদ্যুৎ বৰ্ডে ব্যৱস্থা কৰা নাই। অৱশ্যে আমাৰ আইনত যি ব্যৱস্থা আছে সেই মতে বিদ্যুৎ বিভাগে দুয়োটা পক্ষৰ এটা আপোচ

মীমাংসা কৰি সেই মতে ব্যৱস্থা কৰিব পাৰে। আৰু সেই ধৰণে চৰকাৰলৈ লিখিলে তাৰ যথাযথ ব্যৱস্থা চৰকাৰে লব পাৰে।

Shri Narendra Nath Sarma : বিদ্যুৎ তাঁৰৰ খুটা কেইবা দিনৰে পৰা মাটিত পৰি আছিল আৰু সেই খুটা পুণৰ নিৰ্ম্মান কৰাৰ কাৰণে Board এ বহু দিনলৈ কোনো ৰকমৰ ব্যৱস্থা কৰা নাছিল। ফলত সেই মানুহ বিলাক পৰি থকা তাঁৰত লাগি মৃত্যু ঘটিছে। চৰকাৰে সেইটোৰ অনুসন্ধান কৰিব নে ?

Shri Biswadev Sarma : মাননীয় সদস্যই যদি তেনেকৈ জনাইছে তেন্তে সেই বিষয়ে অনুসন্ধান কৰা হব।

Shri Narendra Nath Sarma : যোৰাবাৰ বিদ্যুৎ কাৰখানাত ঘটা এক দুৰ্ঘটনা ক্ৰমে কেইজন মানৱ মৃত্যু হৈছিল। সেই বিষয়ে তদন্ত কৰি ৰিপৰ্ট দিব বুলি মন্ত্ৰী মহোদয়ে নিজেই প্ৰতিশ্ৰুতি দিছিল। কিন্তু মই জনাত সেইটো কৰা নাই।

Shri Biswadev Sarma : তদন্ত কৰিলে মই ৰিপৰ্টটো দিছো।

Shrimati Lily Sengupta : এই কাৰখানাত নাইবা তাৰ ওচৰে পাজৰে যি সকল শ্ৰমিকে কাম কৰে আইনত তেওঁলোকৰ safety ৰ কাৰণে কিছুমান স্বকীয়া ব্যৱস্থা থাকিব লাগে। সেই safety measure বিলাক দিয়াৰ বিষয়ে গৱৰ্ণমেণ্টে কি ব্যৱস্থা কৰিছে।

Shri Biswadev Sarma : আইন মতে যি বিলাক safety measure লব লাগে সেই বিলাক লোৱা হৈছে।

Shrimati Lily Sengupta : ইয়াৰ পিচতো যদি কিবা দুৰ্ঘটনা হয় তাৰ কাৰণে ক্ষতিপুৰন দিয়াৰ ব্যৱস্থা আছে নে ?

Shri Biswadev Sarma : Safety measure থকা স্বত্বেও যদি কিবা আকস্মিক দুৰ্ঘটনা হয় তেন্তে তাৰ কাৰণে ক্ষতিপুৰণৰ ব্যৱস্থা আছে।

Shrimati Lily Sengupta : আইনত Safety measure ৰ যি বিলাক ব্যৱস্থা আছে সেই বিলাক কাৰখানাত আছে নে নাই ?

Shri Biswadev Sarma : আছে।

Shri Probhat Narayan Choudhury : গোলাঘাট মহকুমাত বিদ্যুৎতৰ ব্যৱস্থা বেছি হোৱা কাৰণে ঘটনাও বেছি হৈছে সেইটো সঁচা নে ?

(No reply)

Shri Nakul Chandra Das : আইনত নহলেও মানবীয় দৃষ্টি ভঙ্গী লৈ কনৰাম গগৈৰ মৃত্যুৰ কাৰণে ক্ষতিপুৰন দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব নে ?

Shri Biswadev Sarma : সেইটো বিবেচনা কৰা হব ।

Shri Jadu Nath Bhuyan : মহোদয় মই নিজেই দেখিছো যে সেই ঠাই বিলাকত বিদ্যুৎ বৰ্ডে আধৰুৱাকৈ কাম বিলাক বহু দিনলৈ পেলাই থৈছে। ফলত সেই বিলাক অঞ্চলত মানুহ গৰু আদি মৰিছে। আমাৰ নিৰীহ গাৱঁলীয়া মানুহবিলাকে সেই কাম বিলাক চৰকাৰে কৰিছে বুলি তালৈ নেযায় আৰু অন্যায় হলেও জগৰ নালাগে বুলি ভাবে। আৰু তেওঁ-লোকে ভাবে যে এই বিলাকত আপত্তি বিপত্তি তুলিলে পাপ হব। কিন্তু চৰকাৰৰ পক্ষৰ পৰা সেই বিলাক কাম যাতে আধৰুৱা হৈ পৰি থকা কাৰণে মানুহ গৰু ম'হৰ কোনো অন্যায় নহয় তাৰ বিশেষ ব্যৱস্থা কৰিছে নে নাই ? আৰু সেই মৰ্ম্মে বিদ্যুৎ বৰ্ডক বিশেষ সাৱধান কৰি দিয়া হৈছে নে নাই ?

Shri Biswadev Sarma : যেতিয়া কোনো ঘটনা মোৰ দৃষ্টি গোচৰ লৈ আহে মই তেতিয়া সেই বিষয়ে চোকা দৃষ্টি দিছো আৰু লগতে চোকা নিৰ্দ্দেশো দিছো যে আমাৰ গাৱৰ মানুহে বিদ্যুৎ সংঘটিত কোনো কথা ভালকৈ নাজানে। সেই কাৰণে তেওঁলোক যাতে আকস্মিক বিপদৰ সন্মুখীন হব নেলাগে সেই বিষয়ে বিশেষ ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিব লাগে।

Shri A. N. Akram Hussain : যি বিলাক মানুহৰ তাত কাম কৰোতে মৃত্যু হ'ল সেই বিলাক duty ত আছিল। গতিকে সেই ভিনিওজনৰে মৃত্যুৰ কাৰণে ক্ষতিপূৰণ দিবলৈ ব্যৱস্থা কৰিব নে ?

Shri Biswadev Sarma : এওঁলোক বিদ্যুৎ বৰ্ডৰ মানুহ নহয়। মাননীয় সদস্যৰ প্ৰশ্নটো ভুল হৈছে।

Re : Names of Ferryghats under Dalgaon-Sialmari Anchalik Panchayat

Md. Matlebuddin asked :

*290. Will the Minister-in-charge Panchayat and Community Development be pleased to state—

(a) What are the names of the Ferryghats from which Dalgaon-Sialmari Anchalik Panchayat is getting yearly income ?

(b) The total amount of the sale proceeds realized by the said Anchalik Panchayat since 1964 onwards annually from the said Ferryghats ?

(c) Whether it is a fact that a large amount of bid money is lying unrealized since 1964 onwards ?

(d) If so, who are the defaulting lessees and for what period ?

(e) The steps taken so far for the realization of the said dues ?

(f) If not why ?

Shri Devendra Nath Hazarika (Minister of State, Panchayat and Commnnity Development) replied :

290. (a)—Names of ferryghats are as follows—

(i) Sialmarighat, (ii) Kharupetia Bhuragaon, (iii) Fatasimalu and (iv) Tangui.

Due to the change of course of river Dhansiri, Fatasimolughat has become inoperative since the year 1965-66.

(b)—The total amount of Sale proceeds realised since 1964-65 Rs. 1,18, 405·00. Year-wise break up is shown below—

Year	Bid Money	Amount realised	Amount outstanding
	Rs.	Rs.	Rs.
1964-65	39,265	24,247	15,018
1965-66	28,695	21,445	7,250
1966-67	33,175	18,790	14,385
1967-68	17,270	17,270	Nil
		81,752	36,653

(c)—Yes.

d)—The names of the defaulting lessees and the period for which settlement was made are shown below—

Names of the lessees	Names of Ferry	Year of settlement
(1) Shri Haliram Das	Sialmarighat	1964-65
(2) „ Jagadish Ch. Dey	Kharupetia Bhuragaon	1964-65
(3) „ Ataur Rahman	Fatasimalu	1964-65
(4) „ Harakanta Nath	Kharupetia Bhuragaon	1965-66
(5) „ Kantiram Daimari	Do,	1966-67

(c) & (d)—Bakijai cases have been filed against the defaulting lessees for the purpose of realisation of the outstanding dues:

(Starred Question Nos 285, 291 and 292 lapsed as the hon. Questioners were absent)

UNSTARRED QUESTIONS

(To which answers were laid on the table)

Re: Supplying of Liveries to the IV grade emloyees of Assam Medical College Hospital, Dibrugarh

Shrimati Lily Sen Gupta asked :

193. Will the Minister, Health be pleased to state—

(a) Whether there was any system of giving liveries to the IV grade employees of Assam Medical College Hospital, Dibrugarh free of cost since 1948 ?

(b) If so, why the system has been abandoned ?

(c) Whether it is a fact that the Superintendent of Assam Medical Hospital, Dibrugarh called for tender for supplying liveries in the 1st part of 1967 ?

(d) If so, Whether liveries have been distributed to IV grade employees ?

Shri Chatrasing Teron (Minister of Health, etc.) replied :

193. (a)—No.

(b)—Does not arise.

(c) & (d)—A proposal for providing liveries to grade IV staff of Assam Medical College Hospital other than Sweeper, Malis, Chowkidar, Casual employees and temporary staff who have not rendered 5 years of services is under consideration of the Government The Principals were asked in 1967 to call for quotation with a view to know the rate of liveries and to fix a ceiling price. The question of distribution of liveries will arise only after finalisation of the proposal and sanction accorded.

Re : Encroachment upon Forest Reserve by Gombhira Tea Co, (P) Ltd,, Singlacherra Tea Co. P) Ltd., and Chargolla Tea Co. (P) Ltd.

Shri Biswanath Upadhyaya asked :

194. Will the Minister of Revenue be pleased to state—

(a) Whether it is a fact that Gombhira Tea Co. (Pvt.) Ltd. Singlacherra Tea Co. (Pvt.) and Chargolla Tea Co. (Pvt.) have encroached upon Forest Reserve and have given settlement of these land to the people by taking high premium from them ?

(b) If so, what action has been taken against these management ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury (Minister, Forests) replied :

194. (a)—No.

(b)—Does not arise.

Re : Golaghat North Anchalik Panchayat and Development Block Stage I

Shri Narendra Nath Sarma asked :

195. Will the Minister, Panchayat and Community Development be pleased to state—

(a) Whether the Golaghat North Anchalik Panchayat and Development Block has completed Stage I Period ?

(b) Whether it is a fact that the Government paid only five lakhs to the Block up till now ?

Shri Devendra Nath Hazarika (Minister of State, Panchayat and C. D.) replied :

195. (a)—No, the Golaghat North Anchalik Panchayat and Development Block will complete its Stage I period on 31st March, 1969.

(b)—No, Government paid Rs. 9,55,050 to Golaghat North Development Block.

Re : Meagre allocation for Higher Secondary, M.E., M.E. Madrassa and High Schools.

Shri M. A. Musawwir Choudhury asked :

196. Will the Minister, Education be pleased to state—

(a) Whether Government is aware of the fact that the amount of Rs.9 000 (Rupees Nine thousand), allocated for distribution to Higher Secondary

Schools and M.E. Schools and M.E. Madrassa and High Schools is quite inadequate to meet the requirement of the construction of School buildings ?

(b) If so, whether the Government propose to increase the grants ?

Shri Sayed Ahmed Ali (Minister of state for Education) replied :

196. (a)—Yes.

(b)—Government is prepared to consider derserving cases on merit subject to the availability of the fund.

Re : Possession of Hostels by High Schools receiving deficit grant in Srijangram Anchalik Panchayat.

Shri Kandarpa Narayan Banikya asked :

197. Will the Minister, Education be pleased to state—

(a) The number of High Schools receiving deficit grant in the Srijangram Anchalik Panchayat which possess Hostels of their own ?

(b) Whether it is a fact that most of Schools have no Hostels and the reasons thereof ?

(c) If so, whether Government propose to give financial aid for construction of Hostels to these schools and if so when ?

(d) If not why ?

Shri Sayed Ahmed Ali (Minister of State for Education) replied :

197. (a)—Two.

(b)—There are three High Schools receiving deficit grant in Srijangram Anchalik Panchayat. Out of these, only Srijangram High School does not have any Hostel. The Authorities of this School have not submitted any application for grant for construction of Hostel building.

(c)—The matter will be considered if the Managing Committees of the Institutions apply through proper channel and if fund permits.

(d —Does not arise in view of reply to (c).

Re : High and Middle Schools under Abhayapuri constituency Without Hindi teachers

Shri Kandarpa Narayan Banikya asked :

198. Will the Minister, Education be pleased to state –

(a) The number of High and Middle Schools under the Abhayapuri constituency running without Hindi teachers together with reasons for not providing Hindi teachers ?

(b) Whether Government propose to sanction grants to these Schools for the above purpose during

this year ?

(c) If the answer to (b) above is in negative, the reasons thereof ?

Shri Syed Ahmed Ali (Minister of State for Education) replied :

198. (a)—There are six Middle Schools and one High School in the Abhayapuri constituency without Hindi teachers. The cases of one High School and two M.E. Schools are under consideration for sanction of grant for Hindi. The remaining four M.E. Schools have not yet applied for Hindi grant.

(b)—Does not arise in view of reply to (a) above.

(c)—Does not arise.

Re : Exchange of land of the Sibsagar Government M.V. School with the land of Sibsagar Government High School

Shri Promode Chandra Gogoi asked :

199. Will the Minister, Education be pleased to state—

(a) Whether the Government have finally accepted the proposal to exchange the land of the Sibsagar Government M.V. School with the land of Sibsagar Government High School allotted for construction of Hostel Building ?

(b) If so, whether Government propose to complete the exchange deed within the current year ?

(c) Whether the Government propose to direct the Department to construct the buildings of the Sibsagar Government M.V. School within 1969 ?

Shri Joy Bhadra Hagjer (Minister, Education) replied :

199. (a) Yes

(b)—Yes.

(c)—Yes.

Re : Representation for Exchange of Land of Government M V. School with Government H S and M.P Schools, Sibsagar

Shri Promode Chandra Gogoi asked :

200. Will the Minister, Education be pleased to state—

(a) Whether it is a fact that a representation from Sibsagar was submitted to the Education Minister in Shillong in the month of August, 1968, with the suggestion to exchange the present plot of land belonging to the Government Middle Vernacular School, Sibsagar, with the vacant plot of land belonging to the Sibsagar Government H. S. and M. P. Schools ?

(b) Whether it is a fact that due to the non-finalisation of the exchange proposal by the Education Department the construction of the Sibsagar Middle Varnacular School building has been delayed ?

(c) Whether the Government purpose to finalise the exchange proposal without delay and to hand over the new plot of land to the P.W.D. (R. & B.), Sibsagar so that the construction of the building to the Sibsagar Government Middle Varnacular School ean be started during the current financial year ?

(d) Whether the Government propose to take steps to repair the existing School building, which is in a dilapidated condition till the construction is completed in the proposed plot of land ?

Shri Joy Bhadra Hagjer (Minister, Education) replied :

200. (a)—Yes.

(b)—It was originally proposed to allot the said plot of land to the Technical Education Department for construction of a junior technical school and so there has been sligh delay to finalise the exchange porposal.

(c)—The exchange proposal has already been finalised and P.W.D. has been asked to take over charge of the land.

(d)—Yes.

Re : Money Sent for payment of D.A. as per Das Commission Award to M V. School Teacher

Shri Durgeswar Saikia asked :

201. Will the Minister of Education be pleased to state—

(a) Whether it is a fact that the Minister of State

for Education and Joint D.P.I. communicated to the General Secretary, M.V. Schools Teachers Association that money was sent for payment of D.A. as per Das Commission's award ?

(b) If so, whether teachers have been paid ?

(c) If not, the reason there of ?

Shri Syed Ahmed Ali (Minister of State for Education) replied :

201. (a)—General Secretary, M.V. School Teachers' Association was informed to the effect that it has been decided to give the benefit of D.A. as per Das Commission report to the teachers under the Board from February, 1968 onwards as per decision arrived at with the deputationist of All Assam Primary Teachers' Association on 24th February, 1969 ?

(b)—Payment for the month of February, 1968 has already been made and for the remaining period upto November, 1968 is being made. Fund for the remaining period of the current year, i. e., from December, 1968 to February, 1969 will be remitted shortly,

(c)—Does not arise.

Re : Supply of Books to Libraries through a particular Book Stall

Shri Maneswar Boro asked :

202. Will the Minister-in-charge of Education be pleased to state—

(a) Whether it is a fact that the Government supplies books to the Libraries of Assam through one particular book-stall only as approved by Government ?

(b) If so, the reason thereof ?

(c) The number of approved Government book-stalls which supply books to the Libraries of Assam (State the names of the book-stalls) ?

Shri Joy Bhadra Hagjer (Minister, Education) replied :

202. (a)—No.

(b)—Does not arise in view of reply to (a).

(c) Orders for supply of books are placed with the publishers, authorised agents (stockists) and authors (publishers) as per Government approved rules. The name of a few firms who supplied books to the Government Libraries for the last few years are placed on the table of the House. Besides, the firms mentioned, there are many other firms (publishers, etc.) who also supplied books to the Libraries.

Re : Number of Middle English, Middle English Madrassas and Middle Vernacular Schools in the State

Shri Prabhat Narayan Chaudhury asked :

203. Will the Minister, Education be pleased to state—

(a) What is the total number of Middle English Schools, Middle English Madrassas and Middle Vernacular Schools in the State (to be shown separately subdivision wise) ?

(b) Whether Government is contemplating to bring uniformity among Middle English, Middle Vernacular Schools and Middle English Madrassas ?

(c) If so, when ?

(d) Whether Government have arrived at any decision to reorganise the Middle Schools Education ?

(e) If so, what are they ?

(f) Whether Government propose to reorganise Middle School Education in Assam from beginning of 1969 schools session particularly in Nalbari Subdivision if not in the whole district of Kamrup ?

(g) If so, when ?

Shri Syed Ahmed Ali (Minister of State for Education) replied :

203. (a)—A Statement showing Subdivision-wise break up is given below :

Subdivision	Type of Institutions: M. E. Schools	M. V. and Senior Basic Schools
1. Aijal	42	....
2. Lungleh	44	...
3. Shillong	73	12
4. Jowai	16	2
5. Tura	69	...
6. Diphu	54	1
7. Haflong	16	...
8. Nalbari	72	47
9. Rangiya ...	170	87
10. Barpeta	124	40
11. Dibrugarh	130	64
12. North Lakhimpur	73	48
13. Dhubri	72	52
14. Goalpara	79	63

Subdivision	Type of Institutions M. E. School	M. V. and Senior Basic Schools
15. Kokrajhar	63	22
16. Tezpur....	42	58
17. Mangaldoi	48	32
18. Nowgong	206	100
19. Silchar	87	37
20. Karimganj	66	18
21. Hailakandi	33	25
22. Sibsagar	103	79
23. Jorhat ...	85	53
24. Golaghat ...	67	31
Total	1,834	871

Figures for Middle English Schools include Middle English Madrassas also and those for Middle Vernacular Schools include Senior Basic Schools.

(b) - The proposal for amalgamation of Middle English, Middle Vernacular and Senior Basic Scools is under consideration of the Government.

(c — As early as possible.

(d)— Middle School Education is already re-organised stage of Education.

(e), (f) & (g)-- Do not arise in view of (d) above.

Re : Grants Proposed for the Government Sponsored State Sports Council in 1968-69

M. Shamsul Huda asked :

204. Will the Minister, Education be pleased to state —

(a) The Grants proposed for the Government sponsored State Sports Council in 1968-69 in the State Budget under normal head under the centrally sponsored schemes ?

(b) What is the respective break up for the different sports and games show in the Budget during the above period ?

(c) Whether the said allocations could satisfy the demand of the Council ?

(d) What is the estimated amount for the State Sports Council in the present Budget ?

Shri Joy Bhadra Hagjer (Minister, Education) replied :

204. (a) No provision was made in the Budget. However a grant of Rs. 60,000 is proposed to be released by re-appropriation from the Plan Budget

(b)—Does not arise.

(c)—Does not arise.

(d) Nil.

Re : Proposal for Widening Gauhati Chari Ali-Nawkhata P.W.D Road

Shri Maneswar Boro asked :

205. Will the Minister in-charge ; P.W.D. (R. & B.) be pleased to state—

(a) Whether there is a proposal for widening and blacktopping of the Gauhati-Chari Ali Nawkhata Public Works Department Road under N.K. Division, Nalbari ?

(b) If so, whether the said proposal has been finally accepted by the Government ?

(c) When the work will be started ?

(d) Whether it is a fact that the said road is top importance from the point of view of Defence ?

(e) If so, whether Government propose to expedite Widening and blacktopping of the said road ?

(f) If not, why ?

Shri Altaf Hossain Mazumder [Minister of State, P W.D. (R. & B.)] replied :

205. (a)—No.

(b)—Does not arise,

(c) Does not arise.

(d)—This is an important road where a good number of vehicles including army vehicles do ply.

(e) & (f)—There is no proposal so far for taking up the improvement of this road during the 4th Five Year Plan programme owing to paucity of funds.

Re: Non-Completion of the boulder Protection work in Sishial village

Shri Promode Chandra Gogoi asked :

206. Will the Minister, P.W.D F.C. & I.) be pleased to state—

(a) Whether it is a fact that the boulder protection work undertaken by the Flood Control Department in Sishial village (left bank of Dikhow river) in Metekabongoan Mouza, Sibsagar Subdivsion, has not yet been completed though the work was started in 1967 ?

(b) Whether it is a fact that the progress of work was not made according to schedule ?

(c) Who is responsible for this inordinate delay ?

(d) What actions Government propose to take to complete the protection work without further delay ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury (Minister, Flood Control and Irrigation) replied :

206. (a)—No, the work was completed in May 1968. But some damages to the revetment has taken place which is being repaired.

(b)—No, the work was completed in time.

(c)—Does not arise.

(d)—The repair work has now been resumed. In the affected portion, the design has been modified in order to take

care of seepage water responsible for causing damage to the revetment. The work will be completed before onset of monsoon.

Re : Match Splint Factory at Bijni

Shri Golok Chandra patgiri asked :

207. Will the Minister in-charge of Industries be pleased to state—

(a) When the Match Splint Factory was opened at Bijni ?

(b) Whether the factory is running at a loss or profit ?

(c) Whether Government propose to convert this into full-fledged Match Factory ?

Shri Biswadev Sarma (Minister of Industries) replied :

207. (a) The Match Splint Factory was started in August, 1965 and went into production in January, 1966.

(b) The Factory is running at a loss.

(c) No such decision has been taken,

Statement by Minister

Re : Cholera Epidemic in Mangaldai Subdivision

Mr. Speaker : Question hour is over. Now, Mr. Teron !

Shri Chatra Sing Teron (Minister, Health) : Sir, I would like to inform the House regarding the cholera enpidemic in Magaldai Subdivision and also in Goreswar area of Kamrup district. Sir, I will first speak about Goreswar.

At Goreswar the first case is reported from

Nakhota area on 1st March and the first case affected was a female aged about 33 years and it is revealed. after enquiry that the diceased person came from North Lakhimpur area and soon after here arrival she fell ill showed the signs and symptoms of cholera and died on the next day, that is on the 2nd of March. From that time cholera has spread in the village and the neighbouring villages on the bank of the small river Boranidi and the next village is Ramsajar & Rowmari with five attacks and three deaths. From that village cholera also spread to Goreswar area Rowmari Dogulguri, Silkijar, Hajalpara, Goupsor so far affected. Immediate and prompt action and preventive measures are taken in the river-rine villages and innoculation are still going on. As per the information received, so far 26134 persons have been innoculated. There were 45 attacks with 26 death till 23rd March.

Besides the dispensary staff of Goreswar and Mahkota the ten rotating Housemen from Gauhati Medical College, one A. S. I., two R.H.I., 3 Sanitary Inspectors and 3 vaccinators are working in these areas.

The Joint Director of Health Services (Dr. K.P. Chetia) Assam accompanied by Civil Surgeon, Kamrup visited the area on 23rd March.

This is regarding Goreswar.

Regarding Mangaldai—the outbreak was reported at Khoirabari in Mangaldai Subdivision on 5.3.1969, probably from Goreswar through Boranadi the infection spread to various areas in Khoirabari Hangalbari, Burhinagar, Kalaigaon, Sarabari, Patharighat, Siphajhar, Namknola and all these areas were infected.

As per information received, upto 22nd March, 1969 there were 71 attacks with 45 deaths. Uptil now medical aid has been rendered to 25 villages in 3 Anchalik Panchayat areas and number of innoculation performed up-to-date is 65,210 in the Mangaldai Subdivision. In that area altogether 42 staff are working including 10 Rotating Houseman from Gauhati Medical College.

The Subdivisional Medical and Health Officer, Mangaldai and A. S. I and Assistant Surgeon Epidemic Unit Mangaldai and dispensary staff including the Vaccinators have been engaged for mass innoculation work and 11 number of Rotating Housemen with Demonstrator S. P. M of Gauhati Medical College working in that Subdivision. The Joint Director of Health Services, Gauhati has sent the following drugs for use in that area :

1. Normal salfne .... 311 bottles
2. Chlorostrep.... 4000 caps
3. Terramycin....... 2000 caps

4. Rectified spirits .... 40 bottles
5. Cotton ... 75 packets.

Besides, 90,000 cc of cholera vaccines have been sent to Mangaldai and 40,000 cc to Goreswar.

Two vehicles besides the UNICEF vehicles of the Social Preventive Measures are working in the affected areas.

The Deputy Director of Health Services also visited the affected area on 15th and 16th last.

This is the information.

Statement by Minister

Re : Purchase Prices for of cercals for Jails.

Shri Mohendra Nath Hazarika (Ministr, Jails) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, যোৱা ২২ মাৰ্চ্চ তাৰিখে পৰিপূৰক বাজেটৰ জেইল বিভাগৰ কৰ্ত্তন প্ৰস্তাবৰ ওপৰত জেইলত খাদ্যযোগানৰ আলোচনাৰ প্ৰসঙ্গত মচুৰ ডাইলৰ মূল্য সম্বন্ধে মাননীয় সদস্যসকলে সন্দেহ প্ৰকাশ কৰে। সেই সম্বন্ধে মাননীয় সদস্যসকলৰ অৱগতিৰ কাৰণ নিম্নলিখিত বিবৃতত ডাঙি ধৰা হ'ল।

অধ্যক্ষ মহোদয়, প্ৰতি বিত্তিয় বছৰটোৰ ১লা এপ্ৰিলৰ পৰা আৰম্ভ কৰি বছৰৰ শেষ ৩১ মাৰ্চ্চলৈকে জেইল সমূহত খাদ্য যোগান ধৰা হয়। এই খাদ্য বস্তুসমূহ যোগান ধৰিবৰ কাৰণে, সেই বছৰৰ জানুৱাৰী ফেব্ৰুৱাৰী মাহতেই আসাম গেজেট, লগতে স্থানীয় বাতৰি কাকতত বিজ্ঞাপন আদিৰে টেণ্ডাৰ আহ্বানৰ জাননী দি ঘোষণা কৰা হয় আৰু প্ৰতি জেইলৰ অফিচৰ যোগেদি ছাব-মোহৰ মৰা বন্ধ লেফেফাত টেণ্ডাৰ সমূহ গ্ৰহণ কৰা হয়। সেই টেণ্ডাৰৰ লগতে আমাৰ স্বৰ্ত্তমতে টেণ্ডাৰ দিওতা সকলে আমানতৰ ধন আৰু শুল্ক

আদি পৰিশোধৰ প্ৰমাণপত্ৰ আদিও দাখিল কৰিব লগিয়া হয়। সময়-মতে পোৱা টেণ্ডাৰসমূহ খুলি, যিবিলাক টেণ্ডাৰত সৰ্ব্বনিম্ন মূল্য ধৰি দিছে, সেইবিলাক মূল্যৰ লগত উপায়ুক্ত আৰু মহকুমাধিপতি সকলে যোগান বিভাগৰ লাগতিয়াল বস্তু সমূহৰ সেই সময়ত বজাৰ দৰৰ যি তালিকা পঠায় তাৰ লগত মূল্যৰ তুলনামূলক বিচাৰ কৰা হয়।

টেণ্ডাৰত পোৱা মূল্যবিলাক উপায়ুক্ত আৰু মহকুমাধিপতি সকলে পঠোৱা মূল্যৰ লগত যদি বেচি অমিল হয়, তেতিয়া সেই টেণ্ডাৰ দিওতাসকলৰ ভিতৰত ডাকত দিয়া হয়। তাতো যদি কোনো সমাধান নহয় তেতিয়াহলে পুনৰ টেণ্ডাৰ আহ্বান কৰা হয়।

উপায়ুক্ত আৰু মহকুমাধিপতি সকলে পঠোৱা মূল্যবিলাকৰ লগত টেণ্ডাৰ দিওতাসকলৰ মূল্যৰ লগত বেচি পাৰ্থক্য নাথাকিলে টেণ্ডাৰ দিওতাসকলৰ সৰ্ব্বনিম্ন মূল্যকেই ধাৰ্য্য কৰা হয়। এইৰূপে টেণ্ডাৰৰ মূল্য গ্ৰহণ কৰি গোটেই বছৰতে সেই মূল্যত বস্তু যোগান ধৰাৰ চুক্তি-নামা চহীকৰা হয়। এই চুক্তিনামা মতে বস্তুৰ মূল্য বজাৰত উঠা-নমা হলেও চুক্তিত আৱদ্ধ হোৱা মতেই বস্তু যোগান ধৰিবলৈ বা মূল্য দিবলৈ বাধ্য। বজাৰত মূল্য বৃদ্ধি হোৱাৰ ফলত, যোগান ধৰোতাৰ লোকচান হলেও সেই লোকচানৰ মূল্য চৰকাৰে দিবলৈ বাধ্য নহয়।

অধ্যক্ষ মহোদয়, এইখিনিতে উল্লেখ কৰিবলগীয়া যে, ১৯৬৭ চন জানুৱাৰী মাহত জেইলৰ টেণ্ডাৰ গ্ৰহণ কৰি চুক্তিনামা চহীকৰাৰ কিছুদিনৰ পিছতেই, প্ৰধান লাগতিয়াল খাদ্য সামগ্ৰী সমূহৰ মূল্য বজাৰত অসম্ভৱৰূপে বৃদ্ধি পাইছিল। বজাৰত মূল্য বৃদ্ধি হোৱাৰ কাৰণে যোগানদাৰ সকলৰ যি লোকচান হয়, সেই লোকচানৰ মূল্য আমি দিয়া নাই। যদিও যোগানদাৰ সকলে বিশেষভাৱে আপত্তি দৰ্শাইছিল। কিন্তু সেই আপত্তি গ্ৰহণ নকৰাত, যোগানদাৰসকলে যোগান বন্ধ নকৰি নিয়মিতভাৱে বন্দবস্তিৰ মূল্যতেই বস্তু যোগান দি আছিল।

অধ্যক্ষ মহোদয়, ১৯৬৮-৬৯ চনত বছৰৰ আৰম্ভনীতে অৰ্থাৎ

জানুৱাৰী, ফেব্ৰুৱাৰী মাহত যেতিয়া আমাৰ তৰফৰ পৰা জেইলৰ বস্তু যোগানৰ টেণ্ডাৰ গ্ৰহণ কৰা হ'ল অৰু চুক্তিনামা চহী কৰা হল ; তাৰ 4-5 মাহৰ পিছতেই আৱশ্যকীয় কিছুমান প্ৰয়োজনীয় খাদ দ্ৰব্যৰ মূল্য ক্ৰমান্বয়ে নামি অহাতো সঁচা।

বিধান সভাত মচুৰ দাইলৰ মূল্যৰ তালিকা যিটো ডাঙিধৰা হৈছিল ; টেণ্ডাৰ গ্ৰহণৰ সময়ত ঠায়ে ঠায়ে কিছু কম বেচি মূল্য ডাঙি ধৰামতে থকাটোও সঁচা।

Shri Gaurisankar Bhattacharyya : এই সুদীৰ্ঘ ৰচনাখনিত আচল কথাটো এৰাই যোৱা হৈছে। তেখেঁতে মূলৰ বিষত খৰৰ দৰৱ দিছে। প্ৰশ্নটো আছিল একেবাৰে পোনপটীয়া। যি সময়ত বজাৰত মচুৰ দাইলৰ দাম প্ৰায় ১৷৷ টকা—সেইসময়ত কি কাৰণে জেইলৰ কয়দীক খুৱাব বুলি ঠিকাদাৰৰপৰা কিনা হৈছিল আৰু ঠিকাদাৰক কি কাৰণে ১ টকা বেছি দিয়া হৈছিল। এতিয়া মন্ত্ৰীমহোদয়ে উত্তৰ দিছে যে ১৯৬৭ চনত ঠিকাদাৰসকলে কিছুমান বস্তু বেছি দামত কিনি আনিব লগা হৈছিল আৰু ১৯৬৮ চনত তাৰ ক্ষতিপূৰণ কৰিবলৈকে এইটো কৰা হৈছেনেকি ? এইটো ১৯৬৭ চনৰ জানুৱাৰী, ফেব্ৰুৱাৰী মাহৰ কথা। যিসময়ত টেণ্ডাৰ লোৱা হৈছিল সেইসময়ত বস্তুৰ দাম বাঢ়িছিল আৰু সেইমতেই বস্তুৰ দাম বাঢ়ি যোৱাৰ পিছতো তেওঁলোকে সেই দামতেই বস্তু যোগান ধৰি আছিল। আৰু সেই-কাৰণে তেওঁলোকে লোকচান ভৰিবলগা হৈছিল। আৰু তাৰ কাৰণে তেওঁলোকে চৰকাৰক দৰখাস্ত দিছিল আৰু মন্ত্ৰীমহোদয়ৰ ভাষাত কবলৈ গলে ঠিকাদাৰৰ প্ৰতি সহানুভূতি দেখুৱাৰ কাৰণে বস্তুৰ দাম বঢ়াই দিছিল। তাৰ পিছৰ বছৰত যেতিয়া টেণ্ডাৰ লোৱাৰ সময় হল তেতিয়া তাত Deputy commissioner, Additional Deputy commissioner আৰু জেইলৰ Superientendent বহি আছিল। এই সমস্ত বিলাক ডাঙৰ ডাঙৰ দৰমহা খোৱা অফি-চাৰে আমাৰ দেশৰ দুখীয়া ৰাইজক কুহিয়াৰ পেৰাদি পেৰি ৰাইজৰ

ধনখোৱা এই বৰমূৰীয়া বিষয়াসকলে কি কাৰণত বজাৰৰ দামতকৈ ১ টকা বেছি হিচাবে মচুৰ দাইল লবলৈ চুক্তি কৰিছিল। সেই কথাহে মন্ত্ৰীমহোদয়ে আমাক জনাব লাগে।

Shri Mohendra Nath Hazarika : অধ্যক্ষ মহোদয়, D.C. য়ে সেইসময়ত মচুৰ দাইলৰ বজাৰ দৰ কুইণ্টলত গড়ে ২২৩ টকা বুলি আমাক জনাইছিল। কিন্তু আমি ২২৩ টকাৰ ঠাইত ২২১ টকাত কুইণ্টল হিচাবত হে দিছিলো।

Shri Gurisankar Bhattacharyya : অধ্যক্ষ মহোদয়, চৰকাৰে Radio বা সংবাদ পত্ৰৰ যোগেদি যিসময়ত দাইলৰ দাম ১৫০ টকাৰ পৰা ১৫৯ টকালৈকে আছিল বুলি ঘোষনা কৰিছিল তেতিয়া D.C. য়ে ২২৩ টকা দৰ বুলি চৰকাৰক জনাইছিল। মন্ত্ৰীমহোদয়ৰ কথাতেই কও যে, "এইখিনিতে উল্লেখ কৰিবলগীয়া যে ১৯৬৭ চনৰ জানুৱাৰী ফেব্ৰুৱাৰী মাহত জেইলৰ টেণ্ডাৰ গ্ৰহণ কৰি চুক্তিনামা চহীকৰাৰ কিছুদিনৰ পিছতেই প্ৰধান লাগতিয়াল খাদ্য সামগ্ৰী সমূহৰ মূল্য বজাৰত অসম্ভৱৰূপে বৃদ্ধি হোৱাৰ কাৰণে যোগানদাৰ সকলৰ যি লোকচান হয় সেই লোকচানৰ মূল্য আমি দিয়া নাই। যদিও যোগানদাৰ-সকলে বিশেষভাৱে আপত্তি দৰ্শাইছিল। কিন্তু সেই আপত্তি গ্ৰহণ নকৰাত যোগানদাৰসকলে যোগান বন্ধ নকৰি নিয়মিতভাৱে বন্দবস্তিৰ মূল্যতেই বস্তু যোগান দি আছিল"।

সেইকাৰণে ১৯৬৮—৬৯ চনত বছৰৰ আৰম্ভনীতে অৰ্থাৎ জানুৱাৰী ফেব্ৰুৱাৰী মাহত যেতিয়া আমাৰ তৰফৰ পৰা জেইলৰ বস্তু যোগানত টেণ্ডাৰ গ্ৰহনকৰা হ'ল আৰু চুক্তিনামা চহী কৰা হল ; তাৰ ৪।৫ মাহৰ পিছতেই আৱশ্যকীয় কিছুমান প্ৰয়োজনীয় খাদ্য দ্ৰব্যৰ মূল্য ক্ৰমানয়ে নামি অহাতো সঁচা। ইয়াৰপৰা দেখা যায় যে, বজাৰ দামতকৈ বেছি দাম দিছে।

Shri Mahendra Nath Hazarika : ১৯৬৭ চনত যিটো মূল্য বৃদ্ধি

হৈছিল—সেইটো ১৯৬৮ চনৰ ফেব্ৰুৱাৰী মাৰ্চ, এপ্ৰিল, মে' মাহলৈকে আছিল। মে মাহৰ পাছৰপৰা বস্তুৰ দাম কমি গৈছিল। সেইসময়ত D.C., S.D.O. সকলে যিটো মূল্য আমাক দেখুৱালে সেইমতে দাম দিয়া হৈছিল।

Shri Gourisankar Bhattacharyya : এইবিলাকেই দেশখন খালে।

Voting on Demands for Grants
Demand. No 59—"Famine Relief."

Mr. Speaker : Now Grant No. 59. Mr. Chaudhury ?

Shri Mahendra Mohan Chaudhury (Minister, Revenue) : On the recommendation of the Governor of Assam, I beg, Sir, to move that a sum of Rs. 3,28,22,000 (Rupees three crores, twentyeight lakhs and twenty two thousand) be granted to the Minister-in-charge to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st day of March, 1970, for the administration of the head "64-Famine Relief".

Mr. Speaker : I think there is no Cut Motion (Voice from the Opposition : No.) Then I put the main question that a sum of Rs. 3,28,22,000, (Rupees three crores, twenty-eight lakhs and twenty-two thousand), be granted to the Minister-in-charge to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st day of March, 1970, for the administration of the head "64-Famine Relief".

The motion was adopted

Demand No 62

"70—Forests".

Mr. Speaker : Now Grant No. 62. Mr. Chaudhury ?

Shri Mahendra Mohan Chaudhury (Minister, Forests) : On the recommendation of the Governor of Assam, I beg, Sir, to move that a sum of Rs. 3,78,32,500, (Rupees three crores, seventy-eight lakhs, thirty-two thousand and five hundred), be granted to the Minister-in-charge to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st day of March, 1970, for the administration of the head "70-Forests."

Shri Gaurisankar Bhattacharyya : Sir, I move the Cut Motion to this grant. In moving this Cut Motion I am reminded of a general complaint in certain quarters that our Forest Department has of late grown as de-forestation Department, they have been rather depredating the forests than afforestation or plantation. Therefore, Sir, I would like, instead of going into the details of the expenditure and also the various anomalies, to confine myself to certain basic principles of the department of Forestry. Sir, generally speaking, it may be said that there are some people who over-estimate the necessity of reserved forests, and there are others again who under—estimate their necessity. There must be a

rational policy with regard to preservation, development and planting of forests. It is generally known that in Germany—both Western and Eastern—the subject of Forestry has been studied in the highest scientific level because in comparison with the Scandinavian countries and also the Soviet Union the number of forests particularly reserved forests in Germany is rather small. I should rather say infinetismal. Therefore, their experience may be profitably taken note of by us when due to pressure of population on land we shall have to do away with quite a large part of our present reserved forests. In this connection I would like to place for the appreciation of the Department one paragraph from a very important writing of an international authority on Forestry Hans Paul Bahrdt a German Specialist. In cours of his article he wrote :

"Travelling through Western Germany one rately encounters untouched nature. Apart from some Alpine regions at high altitudes, the few National Parks of the sub-Alpine mountains or the luneburger Heide, almost every patch of soil is being utilised and transformed by man. Where the ground is not covered by urban or rustic settlements it is exploited by agriculture or forestry. Even though Germany has been a highly industrialised country for many decades, even though only 11 percent of the working population are now employed in agriculture, forestry or fishery, mainly rustic agriculture has subsisted everywhere, achieving high yield per acre, medern methods being more and

more applied. The large forests covering more then a fourth of the whole territory." I repeat "The large forests covering more than a fourth of the whole territory are cultivated. The few primeval forests left are not reservation areas but objects of sight-seeing for tourists or of study for future foresters. The German forest, much praised in poetry, is a well—cultivated wood where nobody needs to be afraid or snakes or of wild animals, and where fire-making and smoking is prohibited. It is, however, not only a refuge for German excursionists or holiday-makers. For many centuries forestry planning and mangement based on Science have systematically protected the German forest which is mostly public property. Soil erosion, deterioration of climatic conditions and disturbance of water supply consequences of inconsiderate de-forestation in other countries have thus been prevented."

Sir, We shall find the contrast in our country It is why I have drawn the attention of the Department through the Minister to this passage. Sir, here in Assam if the forests are depreded and if the process of de-forestation which has started is allowed to continue then in no distant future Assam may be almost like a desert for several months in the year ; then Assam will be subjected to torrential rain for a few werks or months in the year and whatever will be grown will be washed away by the torrential floods and river streams. Sir, we have seen that in the last few years the climatic condition of Assam has changed. The rain distribution pattern has also changed. In the current year itself we have seen that till very recently,

till a few days back, there was drought throughout the whole State. Previously there used to be even distribution of rainfall not only areawise but also weekwise, and, therefore, not only was there a temperate humid climate in Assam but there was also all sorts of climatic facilities for the growth of various types of vegetation. But we have seen that during the last few months there was no rain and the people were praying to God to bring a few welcome showers. One of the reasons is, thanks to the Sixth Schedule of the Constitution of India thanks to the handing over of the forests of the Assam Range hills to the District Councils ; they have depredated the forests in an wanton manner. The very Umium reservoir is being threatened with being dried up because the catchment area, the green area is already under serious attack, and so far as the sub-mountain areas of the State are concerned, there is largescale felling of trees and burning of jungles etc. Therefore, a time has come when the special care and attention of the Forest Department should be to plant trees, to take schemes of afforestation rather than the scheme of giving permits for felling trees in an wanton manner. If a proper account is taken, it will be seen that more trees are felled every year than planted. Except probably a few types of hard wood like Teak other types of wood are not plentifully grown. A time has come when we shall have to take resort to the scheme of planting trees. Now there is the Vanamohotsava. Firstly, the time selected for Vanamohotsave is not, in my humble opinion, suitable for Assam's c l i m a t e.

The Delhi lords thought that the season in Delhi is also the season in Chatrapunji. That is not so. At least we who live in Assam know that monsoon starts earlier in Assam, in this region, than in the north-western region. Our monsoon is a longer monsoon than the Delhi monsoon. When already we are in the midst of the rainy season they still cry for the first few welcome showers. That is the real position, and they, therefore, selected the Vana Mahotsava time which was suitable for the areas like Rajasthan and Delhi. While this planting of tree is a necessity and a 'must', can our State Government in the Forest Department not bring it a month and a half earlier. Every peasant or his son will tell you, Sir, that the sowing season for sowing of seeds in Assam should be the present period-from the middle of Chaita to the middle of Baisakha. Now, if in this season trees would be planted than they would grow if they are planted in the midst of rains during the rainy season. By July end or in August (Srhi M. M. Choudhury-First of July) what happens ? The soil is too wet and therefore, the roots become rotted. It is a matter of commonsense. Unfortunately, however, commonsense is the most uncommon thing in the world, particularly with the Government. It is a very simple commonsense when should trees be planted-when the roots can get moisture and at the same time the moisture should not be so heavy as to rot the roots. This is the season

when after the dried up earth gets the first few showers, it can give necessary moisture to the newly planted trees. But in July it becmes wat- Therefore the trees do not grow, if they grow at all they grow in a stunted manner. That is what the peasants say. Therefore, they laugh when they see the Vana Mahotsava in the month of July and the Assam Govt's participating in the Mahotsava in the month of July instead of the month of May. This is only by the way. Can there be forests and to the extent of 25 per cent, and at the same time can quite a big slice of the existing forest reserves be thrown open for cultivation of paddy and other crops ? This is a moot point for which I have intervened in this debate and have brought this cut motion only to discuss that question.

There is a rush on the forests and we have been saying that you have been keeping these as reserve forests and not open them for cultivation ; that you have kept as unclassed forest and not opened it for cultivation and the Minister comes to say 20 to 25 per cent can be used if we can keep the clima te alright, But what does forest mean ? Forest does not mean fallow land-forest means trees, forest means foliage, forest means creepers forest does not mean fallow land. Now, if you make a survey of the existing embankments it so happens that the Minister-in charge of Forests is also the Minister-in-charge of E & D what stands in the way of the Minister in

planting lines of trees on these embankments on both sides of the river ? There are two embankments on the rivers. Why do you not grow trees on these embankments ? That will keep the embankments firm and that will keep also the lands free from erosion. Why can you not also plant trees on both sides of the national highway and on several p.W.D. roads ? That will give shade-that will keep the road firm, that will stop erosion, at the same time, that will give you forests. Why can you not have series of such plantations in the sub-montane areas by the banks of the rivers ? If you do all these things, then hundreds and thousands of acres of land that are now being kept fallow in the name and style of forest reserves can immediately be open for cultivation. (Shri M.M. Choudhury—On the bank of the Brahmaputra also). Yes, thank you, on the banks of the rivers including the mighty Brahmaputra. These will be our forests and then in some places you can do another thing The land which is in between the river bank and the embankment that land is now practically lying useless and we have not yet given any compensation for this land, but the population pressure has been such that probably we shall have to change the opinion, I would suggest for trees to be planted in that region also. They will be a thick land of forests, they will help stop flood, they will help stop erosion, they will help in bringing rains and they

will actually improve the climatic conditions of the country (At this Stage the speaker left the chamber and the Dy, Speaker occupied the chair)

I personally feel that even highly industrialised countries like Germany-I purposely brought Germany as an example where, as much as 89 per cent of the population are borne by industries and only 11 per cent are living on agricalture and fishing and so on.

Even in that industrialised country like Germany, they have thought it proper to keep 25 per cent of the land under plantations, but that is planned plantation. My submission is that it is not unnecessary that there should be some particular reservation but at the same time I said that there are some areas which we should protect like the pupil of our eye. For example, the sub-montane area—in spite of the fact that the sub—montane area may be very fertile for crops—we have to keep as a forest because if we deforest that area, erosion comes and floods take place. Why can't we keep a thick land of forests planted in a planned manner in the sub—montane areas and plant forests on the national highway and P. W. D. roadside - plant trees in all the ambankments, on all the river banks. That will bring several lakhs of bighas of forests now kept under reservation which can be opened for cultivation. And furthermore that will encourage also people to plant trees Supposing I have got a plot of land, can I not plant a few trees on it ? But what happens ? (I take an opportunity of being an exception) When you will enter Gauhati, except a few small holdings including mine, you will not find trees in those holdings. Why can't they not grow trees on them ? They can. If you plant a few trees, whether cocoanut or other

trees, it will not only add to the beauty of the place, but, to some extent it is profitable. But somehow or other we have not been able to drive that idea home to our people. Excepting a few cocoanut trees you don't find any tree at Gauhati though in cities like Calcutta and Delhi people take a lot of care to grow trees because that adds to the grandeur of the place. We should encourage our people to grow trees.

As I have already said, I am not going into the details of the matter. I would only urge that the Forest Department people should be told that their business is not only to take their pay, T.A., D.A., and some extra money by this or that type of deal but so long as they take salt of the people they owe a duty to the people of Assam and that duty they can perform if in a serious mood and with Crusader's zeal they being not destruction of trees but planting of trees in a planned way. Then we shall see that we have got more land than we can spare. Thank you, Sir.

*Shri Dulal Chandra Barua : Mr Deputy Speaker, Sir, while moving my cut motion under the head "Forest" I want to submit a few things. As our Leader has rightly pointed out, it seems that as if this Department is only meant for cutting trees or deforestation and it is not their duty to maintain forests. Sir, to my mind to attempt has so far been made by this Department to have planned plantation in a scientific way as is done in Rajasthan. Althoug the climate there is dry even then they are maintaining beautiful forests through scientific methods. Here although we have a number of officers at the top - top— heavy administration—they are not exercising their mind or directing their activities in the field of forestation in the State ; nor are they working for the improvement of forests in the

*Speech not corrected

State. Sir, in the Economic Survey, Assam, 1965 at page 13 it is stated that "Assam is very rich in forest resources. The bulk of the forest area in the State is State-owned. The forest area of Assam occupies about 47.9 thousand sq. Kilometres and covers about 39 percent of the State's total area compared to 17.2 per cent in India as a whole. The forests of Assam are generally classified under four categories, namely, Reserved forest, Protected forest, Un—classified State forest and private forest. Of the total forest areas, about 37 per cent is under reserved forest. Mizo District has the largest forest area in the State followed by Lakhimpur and Kamrup Districst. The entire forest area in Mizo District is un-classified State Forest." Again at page 19 it is stated "with the commencement of Planning the main objective envisaged in the forestry programmes have been overall improvement of forests, increase of areas of forest reserves, extension of forest road communication, regeneration of valuable species and establishment of forest based induseries. In the Third Plan greater emphasis was laid on the need for increasing the raw materials potential of the State to meet the increasing demand of forest-based industries. During the Fourth Plan almost all the schemes implemented in the Third plan are proposed to be continued on a more intensive scale and, in addition, certain new schemes are proposed to be taken up. It is heartening to note that the Union Govt. has proposed to convert the Kazirangah Wild Life Sanctuary into a National Park."

In the last publication of the Economic Survey also we have

observed the same type of note. We expected and we hoped that this forest Department would take keen interest in respect of aforestation but it is disappointing to note that no attempt has so far been made by this Department in this direction. As Mr. Bhattacharjee has rightly pointed out, by only observing Banamohotsava and Bana Premi Sangha we cannot save forests or wild animals in the State unless Government is keen to take precautionary measures to protect the wild life and the forests,

Sir, about the area under forest as mentioned in this book, I am afraid, the entire area is not in existence. As for instance, you will find that in the Nagaland and Assam Border the Tiru Hill resevre, Kakodanga reserve and Desai reserve are no longer there and these have already been encroached by the Nagas. Inspite of our repeated demands and representations made to the Government no protective measures have so far been taken to safe the forest from the encroachment. Sir, if you go there, you will be surprised to see that many valuable trees have been cut down and a big bamboo area has been totally destroyed by the Nagas. If you see these things, tears will come out of your eyes. But even now the Government is claiming that forests are there. The Department is only destroying the forests and they are not taking any

steps to develop forests. Sir, I will give you an example which will show that our Government is only following a destructive policy. This Depatment it seems, is busy in issuing licences either to the individuals or to the outside capitalists. Sir, in the explanstory note they have stated that this Government is keen to start forest based industries in Assam. Sir, for industrial development two things are readily available in the State, one is mineral resources and the other is forests. If the forest reserves are maintained properly then only industrial development can take place. But if there is deforestation like this then there can never be any industrial development, as has been planned by Government. Sir, I do not like to go into the details but I will only give a few instances. Yesterday I got a telegram from Shri A. Sangma of Garo Hills that a contractor was allowed to operate in a forest on lease or contract and he was given a licenee. In the Darogiri reserve forest he was allowed to cut 100 or 200 trees but with the collaboration of the Forest Department officials there he has taken a big area and almost all the thees trere have been cut down.

People have protested. they have informed the D. F. O, and they have sent so many telegrams, still no action has been taken in this connection. Sir, are we to understand that these officers are there only to help the capitalist industrialists to destroy the forests and to earn money ? Sir, here in the Capital itself, destruction of forests is going

on like anything. Here, there are some forests under the District Council but there are some other areas which are under the State Government. Destruction of forests under the State Government is going on unabated. Sir, it is the duty of the Government to protect them from destruction. On many occasions I have brought it to the notice of the Government, but nothing has been done so far. Sir, though it is a revenue earning department, it is only in name. In the name of development they spend money like anything, but in reality this department is losing revenue every year. Practically no revenue is realised by this department, Sir, forestation is there, but they are not in a position to protect the forests. The entire forest is utilised for the benefit of the capitalist. Sir, Government have taken up some schemes for industrial development, but instead of earning revenue they are losing concern now. Sir, though Government propose to maintain forests, the so called forest reserves have been completely uprooted and due to defective system of issuing licences to the plywood factories etc., the department is incurring heavy loss to the State exchequer. Sir, here, I want to show how our Government is incurring heavy loss in different projects. They have the Resin Tapping Factory in Shillong. They have completely failed in this project, They have not taken proper precautions-

ry measures and as a result finally they have to close it down. I am told that this has been given to the capitalist only to loot.

There is another scheme which this Department has undertaken. It is the Timber Treatment Seasoning at Makum. Sir, many of the honourable members of this House visited this Plant just to see whether it is in working condition, at the request of the Government, Sir, this plant is a losing concern inspite of heavy establishment cost. Sir, I am told that the total expenditure incurred on the establishment of this plant including capital cost is Rs. 9,60,300·00 P. The total expenditure for last four years are :—In the year 1964-65 is Rs. 2,75,385.53 P in 1965-66 Rs. 71,105.35 P, in the year 1966-67 Rs. 4,03,955·52 P and in the year 1967-68 Rs. 3,75,640·50 P and all total comes to Rs, 11,26,096 P. Sir, inspite of all this heavy expenditure, the post of the officer is upgraded. Sir, my contention is that when it is an unproductive and uneconomic project, why it is not totally stopped and what is the use of keeping such white elephants ?

Sir, in the year 1963, the Chief Conservator of Forests purchased 32,280 cft timber costing about Rs. 3,00,109.95P from the Suspense Account. What has happened ? The entire log has been kept till today without any disposal. Sir, my

contention is that when there was no immediate demand, what is the use of purchasing such a huge log at such high price ? According to the rule, without Government sanction he can not purchase such log. Sir. it is only to feed the capitalist it has been done:

Sir, I want to cite another instance to show how in the name of industrial development, the capitalists have been fed by the Department at the cost of State revenue and public exchequer. Sir, generally logs are supplied to the plywood factories according to their capacity as assessed by the Director of Industries. Sir, undue advantange has deen given to a mill named Vennier Mill Private Ltd, Tinsukia which is owned by Mr. Jalan, Sir, the control rate of log per cft. is Rs. 4.25 P. The capacity of this Mill was assessed by the Director of Industries to be 80,00 cft per year, but the C.C.F. raised the quota arbitarily to the capacity of 2,42,000 cft for this particular mill, by ignoring the legitimate cause of industralists of the State. Therefore, my contention is that though this department is an essential one for earning revenue from the forestation, it is not actually earning the revenue to the extent it should do, but on the contray, we find that they have totally failed in every undertaking.

Sir, every year this department is observing Banapremi Saptah. But what useful purpose it has served ? What is going on in Kaziranga ? Rare species of rhinos are killed by poacharers and adequate protection to protect wild life cannot be given by the Government. Mr. Patel and other all India gangs are here, but Government failed to detect them and punish the wrong-doers. So, simply by maintaining the so-called forest will not serve the purpose. Government should make the assessment in such a way that the forest reserves which are suited for habitation should be thrown open for rehabilitation of landless and evicted people and alternative sites are selected for planned plantation of forestry. Sir, in Jorhat there is a vast, tract of fellow land lying there. During his last visit, Dr. K.L. Rao, Union Minister suggested that in the fellow land forestry cum embankment should be made on experimental basis. Therefore, my contention is that plantation should be made in a scientific way as has been done in order parts of the country and in the world as well. Sir, there is hue and cry from all the corners of the State that forest reserves should be open for rehabilitation of the flood and erosion affected people. I suggest that a Committee should be set up for this purpose. The Committee will make an assessement of the situation and see

the availability of land for rehabilitation and at the same time protect the forest for all purposes, namely, for the purpose of industry, for the purpose of agricultural development, for the purpose of the water supply and also for the purpose of making forests more attractive to foreigners. (Bell rang) Sir, I will touch upon another point then I will finish. That is why, Sir, I have said that scientific method of plantation of forestry should be given more stress. I urge upon the Govt. that instead of confining themselves only in respect of issuing logs to the individul or capitalist they should divert their energy to the proper development of the forestry in the State. Next, Sir, regarding the deputation of officers for training outside the country, I must say that a discriminatory policy is being followed in that direction. I am told many of the efficient officers with brilliant records have been deprived of taking training outside the country. Govt. is showing favouritism in this matter. I am told that the officer sent to U. K. for traning - he has been refused by the Govt. of India by considering his qualification lower in standard. Is it not favourtism ? Then Sir, there are many officers and even the DFOs who have not been confirmed in the senior grade. Sir, there is a case of suspension in the Kaziranga forest reserve. While all the officers have been absolved of the charge the

poor forester and the Guard are still under suspension. I hope Govt. will do away all these discriminations and will follow a principle in regard to the promotion and confirmation of the officers.

With this observation, I support the Cut Motion. Thank yon. Sir.

M. Shamsul Huda : माननीय উপাধ্যক্ষ মহোদয়, এই কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱটো সমৰ্থন কৰি মই কেইটামান মন্তব্য কৰিব খুজিছোঁ। আজি, আমাক Forest নালাগে বুলি কোৱা নাই ; কিন্তু যিখিনি Forest ৰাখে সেইখিনিকে ভালদৰে ৰাখিব লাগে। আনহাতেদি চই Forest বিলাক আমাৰ জনসাধাৰণৰ মূল্য দি, at the cosf of the poor people আমি ৰাখিব নুখোজোঁ, আৰু ৰখা উচিত নহয়। চৰকাৰৰ হিচাবমতে দেখা যায় যে অসমত আজি কম পক্ষেও ৩·১ লক্ষ পৰিয়াল মাটিহীন খেতিয়ক, তেওঁলোকৰ ১" ইঞ্চিয়ো মাটিও নাই। এই ৩·১ লক্ষ পৰিয়ালৰ আমি যদি গড়ে ৫ জনকৈ ধৰোঁ, তেতিয়াহলে ১৫ লক্ষ ৫০ হাজাৰ খেতিয়ক আছে, যিসকলৰ ১ লোচা মাটিও নাই। এইসকল ভূমিহীন খেতিয়কক আজিয়েই মাটি দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। আজি তেওঁলোকক কেৱল মাটি দিয়াৰ কাৰণেই মাটি দিয়া কথা নহয়, তেওঁলোকক মাটি দি খাদ্য উৎপাদনৰ ব্যৱস্থা কৰাৰ কথাও ইয়াৰ লগত জড়িত। তেওঁলোকক Employment দিয়াৰ জৰীয়তে এই ১ কোটি ২০ লক্ষ মানুহৰ খাদ্য উৎপাদনৰ বৃদ্ধি কৰাৰ প্ৰশ্নও জড়ীত হৈ আছে। কিন্তু এই কাম কৰিবলৈ যাওতে আমাৰ ৰাজ্যৰ যি খিনি মাটি Forest অঞ্চলৰ বাহিৰত আছে সেই মাটিৰ পৰিমান পৰ্যাপ্ত নহয়। আজি শতকৰা ৩৬ ভাগ মাটি Forest বিভাগৰ ভিতৰত আছে ; এইটো ভৌগলিক অৱস্থানৰ পৰা দেখা যায়, সেই পৰিমাণৰ মাটি কাটি আনি মাটিহীন মানুহক বিতৰণ কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিব পাৰি।

আজি Forest ৰ ভিতৰত শতকৰা ৩৭ ভাগ মাটি classified Forest আৰু তাৰ লগে লগে দেখা যায় যে unclassified Forest ৰ এও মাটি আৱদ্ধ কৰি ৰাখিছে ; কিন্তু এইবোৰ কাগজে পত্ৰেহে আৱদ্ধ আছে। দৰাচলতে দেখা যায়যে বহুতো অঞ্চলত Forest ৰ নামত বিৰিঙা ইকৰা দুৱৰী বন আদিয়ে গজি ১।২ হাত দীঘল হৈ আছে। Forest ৰ নামত কিছুমান classified মাটিও Forest Reserve বিলাকত দুৱৰি হৈ পৰি আছে। Forest ৰ নামত এইদৰে প্ৰচুৰ মাটি অনাহুকত পেলাই থৈ ১; লক্ষ৫০ হাজাৰ ভূমিহীন লোকক মাটিৰপৰা বঞ্চিত কৰিছে ; কৃষিৰ ক্ষেত্ৰত ৰাইজৰ তথা জনসাধাৰণৰ খাদ্য উৎপাদনৰ ওপৰত প্ৰয়োজনীয়তা আছে, সেই প্ৰয়োজনীয়তাৰ ওপৰতো বাধা জন্মাইছে। কেৱল কৃষি উন্নতি-তেই নহয়, কৃষিজাত কেচামাল সংগ্ৰহ কৰি শিল্প বঢ়াৰ পৰিবৰ্তে চৰকাৰে আজি কি কৰিছ ? কৰিছে অদৰকাৰীভাৱে, অপ্ৰয়োজনীয় ভাৱে এই Forest বিলাক ৰাখি আজিয়ো কৃষিৰ উন্নতি, শিল্পৰ উন্নতি ব্যাহত ৰাখিছে।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, গতিকেই আজি আমাৰ বিপ্লৱী কমোউনিষ্ট পাৰ্টীৰ ফালৰ পৰা নীতিগত ভাৱে কব বিচাৰিছো যে চৰকাৰে ৰাজ্যৰ ভৌগলিক হিচাবে শতকৰা ৩৬% ভাগ মাটিৰ ১০% ভাগ Forest ৰ কাৰণে ৰাখি বাকী ২৬% ভাগ মাটি কাটি আনি ভূমিহীন খেতিয়ক সকলৰ মাজত বিতৰণ কৰি দিব লাগে। আমি আগেয়ে দেখিছো যে Forest ৰ অৱনতি ঘটিছে ; আগতে যি ধৰণে পৰিচালনা কৰিছিল তাতকৈ এতিয়া উন্নত ধৰণে গছ-গছনি ৰোপন কৰি আগতকৈ উন্নত ধৰণে সেই Forest বিলাক পৰিচালনা কৰিব লাগে।

ইয়াৰ লগতে কেইটামান কথা আছে সেই কথাকিটা হৈছে, আজি আমি দেখিছো যে National Park কৰি বন্য জীৱ জন্তু সংৰক্ষনৰ নামত নানা ধৰণৰ বেমেজালীৰ সৃষ্টি কৰিছে। Forest Department ৰ বিষয়ববীয়া সকলে তেওঁলোকৰ লৰাছোৱালীৰ অন্নপ্ৰাসন্ন পাতি গোটাই গোটাই পহু মাৰি আনি ভোজ-ভাতৰ ব্যৱস্থা কৰে।

আজি আমি দেখিছো যে National Park কৰি বন্য জন্তু সংৰক্ষণৰ নামত কোটি কোটি টকা চৰকাৰে খৰচ কৰিছে আৰু খেতিয়কসকলক মাটিৰ পৰা বঞ্চিত কৰিছে। ইয়াৰ উপৰিয়ো ভাৰতবৰ্ষৰ চোৰাং চিকাৰীসকলক পোহপাল দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিছে আৰু এই চোৰাং চিকাৰীসকলে গড় আদি জীৱজন্তু মাৰি খান্তং কৰিছে। আৰু যিবিলাক জীৱ-জন্তু সংৰক্ষণ কৰিছে সেইবিলাক ওলাই অহাত নগৰীয়া গাবৰ মানুহৰ জীৱন বিপন্ন হৈ পৰিছে। কিন্তু Forest বিভাগৰ নামত National Park হৈ Forest বিভাগৰ মন্ত্ৰীয়ে আনন্দ কৰিছে। চৰকাৰৰ এনেধৰণৰ কাৰ্য্য কলাপে মানুহৰ মনত হতাশৰ সৃষ্টি কৰিছে। গতিকে কেৱল কোটি কোটি টকা খৰচ কৰাৰ বাহিৰে আন একোৱেই হোৱা নাই। বৰঞ্চ বন্য জন্তুবিলাক স্বাধীনভাৱে গাৱে ভুঞে বিচৰণ কৰিছে আৰু বহুতো ক্ষেত্ৰত মানুহ মাৰিছে। গতিকে এই বিষয়ে চৰকাৰে লক্ষ্য কৰা উচিত।

তাৰ বাহিৰেও আৰু এটা কথা কব খোজোঁ। আমাৰ চৰকাৰে Forest ৰ কাৰণে হাবিবনৰ কথা চিন্তা কৰিছে বা ইকৰা বিৰিণা আৰু দুবৰিবনৰ কথাহে চিন্তা কৰিছে। তাৰ বাহিৰে মূল্যবান গছ, ফলমূল আদিৰ কথা চিন্তা কৰা নাই। এইবিলাকৰ কাৰণে P.W.D. ৰাস্তাবিলাকৰ দুয়োকাষে ডাঙৰ ডাঙৰ গছ ৰুব পাৰে, মঠাউবিৰ দুয়োকাষে ফল-মূল আদিৰ গছ ৰুব পাৰে আৰু নদীৰ কাষতো এইদৰে গছ-গছনি ৰুই Forest ৰ কাম কৰিব পাৰে। Forest ৰ হাবি জংঘলৰ পৰা মানুহে চুৰ কৰি গছবিলাক কাটি লৈ যায়। কিন্তু এইদৰে মুকলি ঠাইত ৰুলে কোনেও চুৰকৰি লৈ যাব নোৱাৰিব আৰু টকা-পইছা খৰচ কৰি Forest guard ৰো প্ৰয়োজন নহব আৰু মুকলি ঠাইত হোৱাৰ কাৰণে সংৰক্ষণৰো দৰ্কাৰ নহব। এইধৰণৰ গছ-গছনি সংৰক্ষণৰ কাৰণে chief conservator of Forest আদি বিষয়াসকলৰো দৰ্কাৰ নহব। তেওঁলোকে অহাযোৱা কৰোতেই গছ-গছনি বিলাক চাব পাৰিব। এইদৰে এই বিভাগটোৰ কাৰণে অজস্ৰ টকা খৰচ নকৰি সেই টকাবোৰ দুখীয়া মানহক বিলাই

দিলেও আমাৰ ৰাইজৰ বহুত উপকাৰ হব। তৰোপৰি Forest ত থকা মাটিবিলাকো ভূমিহীন খেতিয়কক বিতৰণ কৰি দিলে ভূমিহীন কৃষিশ্ৰমিকৰ সংস্থাপন হব। ইয়াকে কৈ মই কৰ্তন প্ৰস্তাৱটো সমৰ্থন জনালোঁ।

Shri Promode Chandra Gogoi : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, এই Forest বিভাগৰ বিৰুদ্ধে যিটো কৰ্তন প্ৰস্তাৱ আনিছে তাক সমৰ্থন কৰি দুই এষাৰ কথা কবলৈ মই এই সদনত থিয় হৈছোঁ। এই বিষয়ে বিত্তমন্ত্ৰীৰ বাজেট বক্তৃতাত সকলো কথা সাধাৰন ভাবেহে আলোচনা হৈছিল।

অধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ ৰাজ্যৰ বন্যসম্পদ ৰক্ষাৰ্থে আমাৰ মাজত দ্বিমত আছে বুলি মই নাভাবো। আমাৰ ৰাজ্যৰ বন্য সম্পদ্ নাই বুলি কলে সত্যৰ প্ৰতি অপলাপ কৰা হব। ভাৰত বৰ্ষৰ অন্য প্ৰদেশৰ তুলনাত আমাৰ ৰাজ্যত যথেষ্ট বনাঞ্চল আছে। মই জনাত বন্যাঞ্চলৰ ক্ষেত্ৰত ভাৰতবৰ্ষৰ ভিতৰত মধ্য প্ৰদেশ প্ৰথম আৰু অসমে দ্বিতীয় স্থান অধিকাৰ কৰি আছে। তাৰোপৰি একোখন প্ৰদেশৰ বন্যসম্পদ ৰক্ষা কৰা হয়, সেই প্ৰদেশৰ জাতীয় স্বাৰ্থ ৰক্ষাৰ প্ৰয়োজনত। কিন্তু তাৰ লগত এটা কথা ভাবি চাব লাগিব যে, এখন দেশৰ বন্যসম্পদ বা জীৱ-জন্তুৰ প্ৰয়োজনত সেই প্ৰদেশ খনৰ জনসংখ্যা বিশেষকৈ যিসকল কৃষিজীবি তেওঁলোকৰ সংৰক্ষনৰ কথা অত্যন্ত প্ৰয়োজন।

আমাৰ মাননীয় সদস্য শ্ৰীভটচাৰ্য্য ডাঙৰীয়াই কৈছিল যে, আমাৰ ৰাজ্যৰ কিছুমানে বন্য সম্পদৰ ওপৰত বেছি গুৰুত্ব দিয়ে আৰু কিছুমানে কম গুৰুত্ব দিয়ে। কিন্তু তেখেতে কম গুৰুত্ব দিয়ে বুলি কি প্ৰসঙ্গত কাক কলে মই বুজিব নোৱাৰিলো। তথাপিও মই ভাবো তেখেতে সাধাৰণ দৃষ্টি-ভঙ্গীৰে অসমৰ বাস্তৱ অৱস্থাৰ লগত বা আমাৰ প্ৰদেশৰ যি সমস্যা বিশেষকৈ খেতি-বাতি সমস্যাত খেতিয়কৰ অৱস্থাৰ লগত মিল নথকাত বা খাপ

খোৱাকৈ বিবেচনা নকৰাতহে তেখেতে এই মন্তব্য প্ৰকাশ কৰিলে। কিন্তু সেই দুখীয়া গৰীব জনসাধাৰণৰ লগত এই প্ৰস্তাৱৰ পাৰ্থক্য আছে বুলি মই ভাবিব নোৱাৰো। কাৰণ আমি যদি কওঁ বনাঞ্চলৰ কিছুমান অঞ্চল, যিবিলাক অঞ্চলত গছ-গছনি নাই, যিবিলাক অঞ্চল খেতিৰ বাবে উপযোগী সেই অঞ্চল বিলাক ভূমিহীন খেতিয়কৰ মাজত বিতৰণ কৰি দিব লগে, তেন্তে সেই অঞ্চলবিলাক ভাঙি মুকলি কৰি দিওঁতে, তাত থকা মূল্যবান বন্য সম্পদ বিলাক নষ্ট কৰিবলৈ ম. কোৱা নাই। আজি বিশেষকৈ বহুতো ক্ষেত্ৰতেই চৰকাৰৰ ফালৰপৰা বহুতো অঞ্চলত বনজ সম্পদ বা মূল্যবান গছ-গছনি আছে বুলি মন্তব্য প্ৰকাশ কৰিলেও বাস্তবিকতে দেখা যায় সেই অঞ্চল বিলাকত বনজ্ সম্পদ্ থকাটো দুৰৰ কথা; আন্ কি গছপুলি এটাও নাই। এনেকুৱা বহুতো দৃষ্টান্তৰ কথা আমি প্ৰত্যেকেই জানো। সৌ সিদিনা ডিগবৈৰ পৰা এটা সন্মাতি দল আহি বে-দখল সম্পৰ্কে আমাৰ ৰাজহ মন্ত্ৰী মহোদয়ক দেখা কৰিছিল আৰু ৰাজহ মন্ত্ৰীয়ে তেওঁলোকক আশ্বাস দি কলে যে, উক্ত অঞ্চলৰ যিবিলাকমাটিত কোনো গছ-গছনি নাই Forest Reserve ৰ সেইবিলাক অঞ্চল খুলি দিয়া হৈছে। কিন্তু প্ৰকৃতপক্ষে সেইটো কথা নহয়। গতিকে বাস্তবিকতে দেখা যায় যে, যিবিলাক অঞ্চলত গছ-গছনি আছে বুলি কৈছে, সেইবিলাক অঞ্চলত বন্যসম্পদ আছেনে নাই এইটো বিচাৰ্য্যৰ বিষয় হৈ পৰিছে।

বন বিভাগত কিছুমান টকা গছ-গছনি আদিৰ পুলি ৰোৱাত খৰচ হৈছে বুলি কৈছে। কিন্তু এই টকা ক'ত কেনেকৈ খৰচ কৰা হল এইটোৰ আজিলৈকে কোনো তদন্ত নহল। গতিকে ইয়াৰ অনুসন্ধান সোনকালে হোৱা উচিত। তাৰ পাছত আমাৰ প্ৰদেশত যি পৰিমাণৰ বনাঞ্চল আছে আৰু য'ত গছ-গছনি নাই, যিবিলাক মাটি খেতিৰ কাৰণে উপযোগী, সেই বিলাক মাটি খেতিপথাৰৰ কাৰণে মুকলি কৰি দিলে আমাৰ ৰাজৰ বনাঞ্চল কমি যাব বুলি মই নাভাবো। এই ক্ষেত্ৰত লক্ষ্য কৰিব লাগিব যে, অসমৰ বিভিন্ন বনাঞ্চলত যেতিয়া বিভিন্ন কোম্পানী বা লোকক গছ কাটিবলৈ দিয়া

হয়, সেই বিলাকে চৰকাৰী permit ৰ হিচাব মতে কাঠ, কাটেনে তাতোতকৈ বেছি কাঠ কাটে, সেইটো পৰীক্ষা কৰি চোৱা দৰ্কাৰ।

আমি জানো যে, যোৰহাটৰ পৰা শিৱসাগৰলৈ এই বিৰাট্ অঞ্চলটোত মূল্যবান কাঠবোৰ কাটিবৰ কাৰণে 'বিৰলা কোম্পানীক Permit দিছে আৰু তেওঁলোকৰ মিল আছে মৰিয়নিত। কিন্তু সেই কোম্পানীক যি পৰিমাণৰ কাঠৰ কাৰণে permit বা coup দিয়া হৈছিল, সেই পৰিমাণে তেওঁলোকে কাঠ কাটিছেনে তাতোতকৈ বেছি কাঠ কাটিছে, এইটো কেতিয়াবা চৰকাৰে তদন্ত কৰি চাইছেনে। আমি জনাত তেওঁলোকে permit ৰ সংখ্যাতকৈ বেছি কাঠ কাটে আৰু এই বেছিকৈ কাটি নিয়া কথাটো Forest Deptt. ৰ কৰ্ম্মচাৰী সকলে টকা খাই নানা দুৰ্নীতিৰ প্ৰচয় লৈ লুকুৱাই ৰাখে। ইয়াৰ ফলত আমাৰ ৰাজ্যখনৰ বন্যসম্পদৰ পৰা যিমানখিনি আয় হব লাগিছিল, সিমানখিনি নহৈ নানা বেমেজালিৰ সৃষ্টি হৈছে। এনেকুৱা বিভাগীয় দূৰ্নীতি চৰকাৰে স্বীকাৰ কৰিব নোখোজে যদিও এই Forest Depit ৰ দূৰ্নীতি যে কিমান বৃদ্ধি পাইছে, সেইটো বিধান সভাৰ সকলো সদস্যই জানে।

আমাৰ ৰাজহ আৰু বনবিভাগৰ মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই ৰাজ্যপালৰ ভাষনৰ উত্তৰ প্ৰসঙ্গত স্বীকাৰ কৰিছে যে, ডিব্ৰুগড় অঞ্চলৰ কোনো এজন ব্যক্তিক গছ কাটিবলৈ Permit দিছিল। এই সম্পৰ্কত মন্ত্ৰী-মহোদয়ে ১০০ জোপা গছ কাটিবলৈ দিয়া হুকুমৰ ঠাইত বিভাগীয় উচ্চ মহলৰ কৰ্ম্মচাৰী সকলে টকা খাই ১০০ জোপা গছৰ ঠাইত ১০০০ জোপা কৰি দিলে। এইদৰে দূৰ্নীতিৰ প্ৰচয় লৈ চৰকাৰী বিষয়া সকলে ১০০ ৰ ঠাইত ৬০০ বা ১০০০ কৰি Permit বাহিৰ কৰে একোজন মানুহৰ নামত। এই সম্পৰ্কৰ এটা case High court ত আছে আৰু আচৰিত কথা যে এই বেমেজালিৰ সম্পৰ্কত যেতিয়া আমাৰ মুখ্য-মন্ত্ৰীয়ে নিজে চাবলৈ File টো বিচাৰিলে, তেতিয়া মূল File টো নোহোৱা হৈ যায়। এই কথা আমাৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে স্বীকাৰ কৰিছে। গতিকে যদি এনেকৈয়ে সচিবালয়ৰ মূল্যবান দলিল পত্ৰ বিলাক

হেৰাব পাৰে, তেনেহলে চৰকাৰৰ দূৰ্নীতিৰ পৰিসীমা কিমানলৈকে বিস্তাৰিত হৈছে, সেইটো সকলোৱে অনুসন্ধান কৰিব পাৰি।

তাৰ পাছত Forest Deptt. ৰ অধীনৰ বিশেষকৈ শিৱসাগৰৰ বিভিন্ন অঞ্চলৰ অন্তৰ্গত কাঠ, বালি, পাথৰ আদি O.N.G.C ক দিয়া হয়। এই কাঠ, পাথৰ, বালি আদিৰ যোগান ধৰা ঠিকাদাৰ বিলাকে Permit লৈছেনে নাই আৰু যদি লৈছে যি পৰিমানৰ Permit দিছে, সেই পৰিমানে কাঠ, বালি, পাথৰ আদিৰ যোগান ধৰিছেনে তাতোতকৈ বেছি Supply কৰিছে সেইটো তদন্ত কৰা অত্যন্ত আৱশ্যক হৈ পৰিছে। এই প্ৰসঙ্গত মোৰ এটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰত বনবিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে তদন্ত কৰিম বুলি আশ্বাস দিছিল। কিন্তু আজিলৈকে কিনো হল আৰু কিনো নহল একো গম নাপালোঁ। কিন্তু মই জানো বিশেষকৈ শিৱসাগৰৰ O.N.G.C. ক যিবিলাক ঠিকাদাৰে শিল, বালি, কাঠ, আদি যোগান ধৰে, নেওঁলোকৰ সকলো বস্তুৰ কাৰণে Permit নাই। তেওঁলোকৰ লগতে আমাৰ বিভাগীয় কৰ্ম্মচাৰী বিলাকেও দূৰ্নীনিৰ প্ৰচয় লৈ অসমৰ মূল্যবান বনজ্-সম্পদ বিলাক অপহৰণ কৰি চৰকাৰী ৰাজহৰ ক্ষতিসাধন কৰিছে। সেইকাৰণে মই মন্ত্ৰী মহোদয়ক অনুৰোধ কৰিছিলো যে বনবিভাগৰ অধিনত বিশেষকৈ শিৱসাগৰ বিভিন্ন অঞ্চলত O.N.G.C. এ যিবিলাক পাথৰ বালি আৰু কাঠ ব্যৱহাৰ কৰে, সেইবিলাকৰ Permit আছেনে নাই সেইটো তদন্ত কৰিব লাগে। বিধান সভাত প্ৰশ্ন কৰাত মন্ত্ৰী মহোদয়ে কৈছিল যে তদন্ত কৰিব। কিন্তু কৰিব নোৱাৰিলে কাৰণ তদন্ত কৰে কি বুলি ? শিৱসাগৰত O.N.G.C. ৰ যিবিলাক ঠিকাদাৰে বিভিন্ন ঠীকাত বালি পাথৰ আৰু কাঠ ব্যৱহাৰ কৰে তাৰ সৰহ ভাগৰে Permit নাই। সেই ঠিকাদাৰ সকলে বন বিভাগৰ বিভিন্ন কৰ্ম্মচাৰীৰ লগত বিভিন্ন সুত্ৰে আবদ্ধ থাকি চৰকাৰৰ বনজ সম্পদৰ লোকচান কৰাত দূৰ্নীতিৰ জাল পাতিছে। মই যেতিয়া মন্ত্ৰী মহোদয়ক এই বিষয়ে তদন্ত কৰিবলৈ কৈছিলো তেতিয়া তদন্ত কৰা হলে নিশ্চয় ধৰা পৰিলহেতেন। কাৰণ তেতিয়ালৈকে O.N.G.C ঠিকাদাৰ সকলে

যিমান পাথৰ বালি কাঠ আদি ব্যৱহাৰ কৰিছিল সেই বিলাকো Royalty পোৱা নাই। লক্ষ লক্ষ টকাৰ কাৰবাৰ কৰা এই ঠিকা-দাৰ সকল বন বিভাগৰ কৰ্ম্মচাৰীৰ লগত ঘনিষ্ঠতা কেইবা বছৰ আগৰে পৰা হৈ আহিছে। অকল স্থানীয় কৰ্মচাৰীৰ লগতে নহয় ছিলঙৰ কৰ্ম্মচাৰীৰ লগতো ঠিকাদাৰ সকলৰ সম্পৰ্ক আছে। সেই কাৰণে তেওঁলোকৰ বিৰুদ্ধে তদন্ত কৰিবলৈ দিলে না নকৰে বা কৰিব নোৱাৰে। উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মই আপোনাৰ যোগে চৰকাৰক অনুৰোধ কৰিব খোজো যে বন বিভাগত যি পৰিমান দুৰ্নীতি চলিছে আৰু যি পৰিমান লোকচান হৈছে সেইটো বন্ধ কৰিবৰ বাবে চৰকাৰে তদন্ত কৰা দৰকাৰ। অকল তদন্ত কৰিলে নহয় তাৰ পিচত উপযুক্ত ব্যৱস্থা লোৱা নহলে আমাৰ বন সম্পদ কোনো ৰকম ৰক্ষা কৰিব নোৱাৰে আৰু বিভাগীয় কৰ্ম্মচাৰী সকল ঠিকাদাৰৰ লগত যোগ হৈ চৰকাৰৰ লোকচান আৰু বেচি কৰিব। ইয়াৰ উপযুক্ত ব্যৱস্থা কৰিবৰ বাবে অনুৰোধ কৰি কৰ্ত্তন প্ৰস্তাবটো সমৰ্থন কৰিছো।

Shri Lakshyadhar Choudhury : উপাধ্যক্ষ মহোদয়, বন বিভাগৰ বিৰুদ্ধে যিটো কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱ অনা হৈছে তাক সমৰ্থন কৰি কেইটামান কথা কব খুজিছো—বিশেষকৈ শ্ৰীগগৈদেৱে কোৱাৰ দৰে বন সম্পদ ৰক্ষা কৰাৰ ক্ষেত্ৰত সচাকৈ আমি দুই পক্ষৰ মাজত দ্বিমত নাই, এক মত। কিন্তু এই কথা স্বীকাৰ নকৰো যে বন সম্পদ ৰক্ষাৰ নামত কিছুমান নায়ক দুনীতি পৰায়ন বিভাগীয়লোকে যিদৰে অঞ্চল ৰক্ষা কৰি আছে তেনে ব্যৱস্থাক আমি কেতিয়াও সমৰ্থন কৰিব নোৱাৰো। আমাৰ বন বিভাগৰ সম্পদৰ পৰা যথেষ্ট আয় হোৱাৰ থল আছে। কিন্তু বিভা-গীয় কৰ্ম্মচাৰীৰ অৱহেলা দুৰ্নীতিৰ কাৰণে এই আয় বহু পৰিমানে হ্ৰাস হৈছে। উদাহৰণ স্বৰূপে কব খোজো যে কেইটামান বনাঞ্চলত হাতী মহলৰ ব্যৱস্থা আছে। অক্টোবৰ মাহৰ পৰা হাতী ধৰা আৰম্ভ হয়। কিন্তু যোৱা দুবছৰ দেখিছো যে ডিচেম্বৰ মাহলৈকে মহল দিয়াই নহয়। সেই কাৰণে হাতী মহলদাৰ আৰু চৰকাৰ দুই পক্ষৰ লোকচান হয়। কাছাৰত হাতী বেচি আছে আৰু সময় মতে ধৰিব নোৱাৰা

বাবে ৰাইজৰ বৰ লোকচান হৈছে। কাৰণ হাতীয়ে ধান আৰু শষ্য আদি নষ্ট কৰিছে।

তাৰ পিচত খয়েৰ মহলৰ কাৰণে বৰ কম টকা ধৰিছে। আমাৰ বনাঞ্চলত এই খয়েৰ শিল্পৰ কাৰণে যথেষ্ট সম্ভাৱনা আছে। কিন্তু এই শিল্পটো কিয় বনবিভাগৰ লগত জাপি দিয়া হৈছে। আমাৰ বনজ সম্পদৰ যোগেদি কেইটামান শিল্প প্ৰতিস্থা কৰিবলৈ সুবিধা, যেনে ছিলঙত তাৰ্পিনতেল আৰু আৰু ৰজন কাৰখানা কৰিছিল—আনকি পৰিপুৰক মঞ্জুৰী দাবী কৰিও এজন বিষয়া নিয়োগ কৰিছিল তথা সংগ্ৰহ কৰিবৰ বাবে সেই কাবকাথানাৰ পৰা যথেষ্ঠ লাভ হব বুলি বিশেষজ্ঞহ প্ৰতিবেদনো দাখিল কৰিছিল। কিন্তু শেষত লাভ কৰা শিল্পটোত লোকচান হল আৰু শেষত বন্ধ কৰিব লগা হল। যি তাৰ্পিন তেলৰ বজাৰ ভাও পাউণ্ডত ৫/৬ টকা, সেই তেল বিক্ৰি কৰিলে গেলেনত মাত্ৰ ৯৫ পয়ছাত। প্ৰথমতে বছৰি ৫০ হেজাৰ টকা লাভ হব বুলি কৰা শিল্পত পিচত ৩৷৩॥ লাখ টকা লোকচান হল। সেই ফেক্টৰী উপযুক্ত ব্যৱস্থা লৈ পুনৰ আৰম্ভ কৰিবলৈ মই চৰকাৰক অনুৰোধ কৰো।

আমাৰ বন বিভাগত দুবিধ কাঠ আছে সুকাঠি আৰু অকাঠি। কিন্তু ঠিকাদাৰ সকলে Royalty দি কাঠ কাটোতে অকাঠিৰ লগত সুকাঠিও কাটে। আজি বিৰলাৰ Woodcraft কোম্পানীৰ লগত আমাৰ মন্ত্ৰীৰ হৃদয় পৰিবৰ্ত্তন নহলেও নীতিৰ পৰিবৰ্ত্তন কৰিব লগীয়া হৈছে। বিৰলাৰ হৃদয় আছেনে নাই সন্দেহ আৰু আছে যদিও Plastic হৃদয় যেন লাগে। বিৰাট হানি হোৱা বছৰ Woodcraft ৰ মানুহে নগা পাহাৰ সীমান্তত কাঠ কাটে। কি সুন্দৰ কথা নগাৰ লগত হৃদয় পৰিবৰ্ত্তন কৰি Woodcaft ৰ মানুহে নগা সীমান্তত কাঠ কাটিছিল।

ADJOURNMENT

The House then adjourned for Lunch till 2 p.m.

AFTER LUNCH

Shri Lakshydhr Choudhury : তাৰপাচত মই woodcraft ৰ কথা কব খুজিছো। এই woodcraft ৰ বিষয় কোৱাৰ লগত মই O.N.G.C. ৰ বিষয়ও কব খুজিছো। তেখেসকলে দুয়োটা company কে কাঠৰ permit দিছে। কিন্তু দেখা গৈছে যিমানখিনি কাঠ কাটিবৰ বাবে তেখেতসকলক Permit দিয়া হৈছে তাতকৈ যথেষ্ট বেচি পৰিমানৰ কাঠ কাটিছে। মই উঞ্জনীলৈ যাওঁতে এইটো শুনি আহিছো। আমাৰ বিৰলা কোম্পানীৰ বিষয়েও বহুত অভিযোগ শুনি আহিছো। বিৰলা কোম্পানীৰ এজন বিষয়াই চুটি বিচাৰিছিল কিন্তু নাপালে। গতিকে মই কব খুজো যে এই বিষয়াসকল চৰকাৰৰ চাকৰিয়াল নে Company ৰ চাকৰিয়াল। অৱশ্যে আমাৰ নিচিনা ক্ষুদ্ৰ বুদ্ধিৰ মানুহে এইবিলাক বিচাৰি নাপায়। সেইকাৰণেই মই ভাবো এই কোম্পানীবিলাকে কাঠ কটাৰ বিষয়ত বিভাগে শীঘ্ৰ তদন্ত কৰিব লাগে। যদি এইবিলাকৰ ভাল তদন্ত কৰিবলৈ বিচাৰে তেন্তে কম সংখ্যক লোকেৰে এটা তদন্ত কমিটি গঠন কৰি তদন্ত কৰিলে যথেষ্ট সংখ্যক কথা ওলাই পৰিব। আৰু আমাৰ ত্ৰিপাঠী দেৱৰ বাজেততো কিছু ৰাহি হব।

আমাৰ উদ্যোগ মন্ত্ৰীয় হয়তো শুনি ভাল পাব যে আমাৰ উদ্যোগ প্ৰতিষ্ঠাৰ কাৰণে আমাৰ হাবিয়ে জংঘলে বহুতধৰণৰ সমল আছে। এইবিলাক সংৰক্ষণ কৰিব পাৰিলে উদ্যোগতো তেখেতে বহুত উন্নতি কৰিব পাৰিব। ওপৰুৱাকৈয়ে মই এটা উদাহৰণ দিওঁ যে আমাৰ যিবিলাক High Hill shoes ওলাইছে তাৰ কাৰণেও High Hill shoes product আমাৰ অসমতেই আছে। এইবিলাক যদি সংৰক্ষণ কৰিব পাৰে আপোনালোকৰেই ভাল হব। আমাৰ অসমত High Hill shoes ৰ কাৰণে যিমান ভাল কাঠ আছে বোধহয় তেনে কাঠ পৃথিবীতেই নাই। গতিকে মই বনবিভাগৰ মন্ত্ৰী আৰু উদ্যোগমন্ত্ৰীক কওঁ যে এইবিলাক সংৰক্ষণ কৰক তেতিয়াহলে আমাৰো আনন্দ আৰু আমাৰ ত্ৰিপাঠী দেৱৰো আনন্দ হব। অৱশ্যে এই বিষয় কবলৈ

মই ভালকৈ সাজুহৈ অহা নাছিলো—এতিয়া জিৰনিৰ পিচত অধ্যক্ষ মহোদয়, আৰু উপাধ্যক্ষ মহোদয়ৰ অনুগ্ৰহ পালে মই অলপ কবলৈ বিচাৰিছো। মই আগতেই বহুবিলাক কথা কৈ আহিছো আৰু সেই অভিজ্ঞতাৰ পৰাই মই কৈছো যে আমাৰ বনাঞ্চলৰ উন্নতিৰ কাৰণে কোনেও মনোযোগ দিয়া নাই।

আমাৰ ৰাজ্যত দুইধৰণৰ অঞ্চল আছে। পৰ্ব্বত আৰু ভৈয়াম। সাধাৰণতে পৰ্ব্বতত ঠাণ্ডা আৰু ভৈয়ামত গৰম। এই ঠাণ্ডা অঞ্চলত যি ধৰণৰ গছ গজে গৰম অঞ্চলত অৰ্থাৎ ভৈয়াম অঞ্চলত নগজে আৰু ভৈয়াম অঞ্চলত যি ধৰণৰ গছ গজে পাহাৰ অঞ্চলত নগজে। গতিকে এই উভয় অঞ্চলতে যে কেবল বহুমুলীয়া গছ গজে এনে নহয় ইয়াত বনৌষধিও পোৱা যায়। অকল সেয়ে নহয় ইয়াৰ বাহিৰেও আৰু বহুতধৰণৰ মূল্যবান বনসম্পদ পোৱা যায়। যেনে Plustic উদ্যোগৰ বাবে নানা জাতীয় বনজাত সম্পদ আৰু চালমুগুৰা কৰপুৰা আদি কৰিবপৰা তেনে জাতীয় বনজসম্পদ যথেষ্ট পৰিমানে উৎপাদন হব। সেইকাৰণেই মোৰ বিশ্বাস বিশেষকৈ গোৱালপাৰাত এখন বোটানিকেল গাৰডেন পাতিব লাগে। তাৰপাচত উজনিত তিতাবৰ আৰু যোৰহাটৰ মাজত আৰু উত্তৰপাৰেও উত্তৰ লক্ষীপুৰ আৰু তেজপুৰৰ মাজত এই বহুমুলিয়া গছবিলাকৰ সংৰক্ষণৰ কাৰণে একোখনকৈ 'বোটানিকেল গাৰডেন' পাতিব লাগে। আমাৰ ইয়াত বন তুলসী গছো বহু পৰিমাণে পোৱা যায়। যিবিলাক গছৰ পৰা কপূৰি চালমুগুৰা পাব পাৰি সেইবিলাক যদি সু-পৰিকল্পিত ভাবে ৰাখিব পাৰো তেনেহলে আমাৰ ৰাজ্যত ভবিষ্যতে বহুতো কাম হব।

তাৰোপৰি আমাৰ বন বিভাগৰ বিষয়াসকলক দেখিছো তেওঁলোকে সাধাৰণ মানুহক বনৰীয়া জন্তুৰ দৰে ব্যবহাৰ কৰে। তেওঁলোক বনত থাকি বনৰীয়া জন্তুৰ লগত থকাৰ কাৰণেই নেকি মানুহকো বনৰীয়া জন্তুৰ নিচিনা দেখে। মই এইবিলাক কথা এনেয়ে কোৱা নাই। কালো গাও বনাঞ্চলত এজন D.F.O. আছে তেওঁ এজন মানুহক যি ধৰণে অত্যাচাৰ কৰিলে শুনিলে গাৰ নোম সিঙৰি উঠে।

তেওঁ এজন ৰাজনৈতিক ডেকা আছিল M.A. Pass, তেওৰ নাম শ্ৰীহৰমোহন শৰ্ম্মা। তেওঁ অনুসন্ধান কৰিবলৈ যাওঁতে তেওঁক D.F.O. নিজেই গেপ্তাৰ কৰি ১২ খন কোডাল তেওঁৰ কান্ধত উলোমাই দি অফিচলৈ খোজকঢ়াই লৈ যায়। এনেধৰণৰ অত্যাচাৰ মই কতো দেখা নাই। অবশ্যে মই এই কথা আইনমন্ত্ৰী হোৱাহলে নকলোহেঁতেন। আমাৰ শ্ৰীমহেন্দ্ৰ হাজৰীকা আৰু শ্ৰীমহেন্দ্ৰ চৌধুৰী দেব থকাৰ কাৰণেহে কৈছো কাৰণ তেওঁখেত দুয়ো গান্ধীজীৰ শিস্য আৰু তেখেতসকলৰ অন্তৰ শুদ্ধিত বিস্বাস কৰে। কিন্তু এই বন বিভাগটোৰ মাজত থকাৰ কাৰণেই নেকি তেখেতসকল হিংসুক আৰু দৌৰাত্যপূৰ্ণ হৈ পৰিছে। গতিকেই কওঁ যে তেখেতসকলক চিলং পাহাৰৰ বাহিৰলৈ উলিয়াই আনি নৈতিক চৰিত্ৰ গঠনৰ শিক্ষা দি সংশোধন কৰিব লাগে।

Shri Kamakhya prasad Tripathi : You can take a man out of the jungle but you cannot take the jungle out of the man.

Shri Lakshayadhar Choudhury : Yes. I am glad. অনুসন্ধান কৰিবলৈ গলেও কংগ্ৰেছ পাৰ্টিৰ বাহিৰৰ অন্য পাৰ্টিৰ মানুহ তাত সোমাবলৈকে নিদিয়ে এইটো বৰ লাজৰ কথা। এই কথা মই নকও নকও বুলি ভাবিছিলো কিন্তু ফটা মুখ ওলাই পৰিল। ইয়াৰ উপৰিও কেইটামান কথা কব খুজিছো যে এই বন বিভাগটোত এটা class ৰ সৃষ্টি হৈছে। বন বিভাগৰ Forester contractor সকলে এইদৰেই ভাবে। মই ৰকোৰ ওচৰত এখন প্ৰতিনিধি মিটিঙলৈ গৈছিলো তাত গৈ দেখিলো তেওঁলোকে একোখন বনাঞ্চল কাটি নিমূল কৰিছে। তেওঁলোকে এনেয়েই গছপুলি বিলাক কাটি পেলাইছে। তাৰে এজনক শুধিছিলো যে এই গছ বিলাক কিয় কাতিবলৈ দিছে। মানা কৰিব নোৱাৰেনে ? তেতিয়া কলে যে আমি বাধা কৰিব নোৱাৰো। তেখেত-সকলৰ হাতত Power আছে। আমি যদি বাধা কৰো তেনেহলে তাত আমাৰ Transfer আৰু Increment বন্ধ হোৱাৰহে সম্ভবনা আছে। সেই ৰিজাৰ্ভটো ৰকো বিত হাউচৰ পৰা ১ মাইল

আঁতৰত। তাত কাৰো পাৰমিত নাই। সুধিলে কয় আমি কংগ্রেছী লোক। অৱশ্যে তেওঁলোক আপোনালোকৰ দৰে আচল কংগ্রেছী নহবও পাৰে। Election ৰ সময়ত এহা যেৰা কৰা কেম্পত ভাত খোৱা তেনে ধৰণৰ কংগ্রেছী। এইবোৰ মনুহকলৈ বনবিভাগে কি উন্নতি কৰিব। আমাৰ শ্ৰীগৌৰীশঙ্কৰ ভট্টাচাৰ্য্য দেৱে কৈছে যে এই বন অঞ্চল নিৰ্মূল কৰাৰ কাৰণেই আমাৰ ইয়াত বৰষুন কমি গৈছে। আমাৰ বিদ্যুৎ উৎপাদনত (শ্ৰীশৰ্ম্মা দেৱৰ) ব্যাঘাট ঘটিছে। আমি দেখিছো বৰাপানীৰ পুখুৰীটোৰ মাজত কিছুমান কাচ ওলাইছে। কিন্তু ভালদৰে চাই দেখিলো এইবিলাক কাচ নহয় পুখুৰীটো শুকাই তলৰ মাটিবিলাক ওলাই গৈছে। আৰু তাত ৰদ পৰাত এইবিলাক কাচৰ নিচিনা দেখা গৈছে। আমাৰ খাচীয়া আৰু জয়ন্তীয়া ভাইসকলে জুমখেতি কৰে। আৰু এই খেতিৰ পৰিবৰ্ত্তে বিশেষ লাভজনক খেতি কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিবৰ কাৰণে সুবিধা কৰি দিব লাগে। আপোনালোকৰ Report তো পাইছো যে Wattle cultivation ত Upper shillong ত প্ৰচুৰ ভাৱে ভাল ফল পাইছে। গতিকে এই জুমখেতিৰ পৰিবৰ্ত্তন Wattle cultivation কৰি পৰ্ব্বতীয়া ভাইসকলক প্ৰচুৰ আৰ্কষন কৰিব লাগে। আৰু এটা কথা হৈছে যে, আমাৰ ইয়াত Lemon grass ৰখাৰ কোনো ব্যৱস্থা নাইকিয়া হৈছে। এইটো আমাৰ Botanical garden ৰ জৰীয়তে কৰিব পাৰি। আমাৰ ইয়াত নংপু আৰু মেলেংত কৰ্পূৰ এক Extraction কেন্দ্ৰ আছে। এইটো চৰকাৰী বা বেচৰকাৰী ক্ষেত্ৰতেই হওঁক, আমাৰ অসমৰ অতাইতকৈ ভাল আৰু পূজাৰ কাৰণে সেইটো অতি ভাল। আমাৰ চিলঙত মন্ত্ৰীসকলৰ ঘৰত ডাঙৰ ডাঙৰ পূজাত এইটো ব্যৱহাৰ কৰিব পাৰিব। এতেকে চালমুগটো Lemon grass, কৰ্পূৰ আদিৰ সংৰক্ষন কৰিব লাগে। আমাৰ গোৱালপাৰাত আঞ্চলিক অসমতা লৈ যথেষ্ট থেলিমেলি হৈছে। তেওঁলোকৰ উন্নয়ন কৰিবলৈ হলেও আমাৰ ইয়াত Electricity ৰ অভাৱ। Tolls আৰু টেক্সৰ যি টকা ধৰা হৈছে তাৰে সাজ-সৰঞ্জাম বিলাকো মেৰামতিৰ কাৰণে কলিকতালৈ পঠাব লাগে। গোৱালপাৰাত

যিটো নাঙল Project আছে তাৰ ঠাইত নতুন Thermal Project কৰিব লাগে। কয়লা আৰু কাঠৰ কাৰবাৰ আদি গোৱালপাৰাত খুলিব লাগে।

আমাৰ দুটা কথা আছে যে থেকি শিকে আৰু দেখি শিকে। কিন্তু আমাৰ চৰকাৰে দেখিও নিশিকে থেকিও নিশিকে। এতেকে আমাৰ গোৱালপাৰাত যানবাহানৰ সুবিধা হব লাগে। এফালে ৰেল লাইন আৰু সিফালে গোৱালপাৰাৰ ছাল টিম্বাৰৰ যি Tanning Process সেইটোত Season কৰিব লাগে। সেইটো কোনো কোনো ক্ষেত্ৰত কৰিছে। চৰকাৰীভাৱে বা বে-চৰকাৰী ভাৱে বিভিন্ন ঠাইত এইটো দিছে। মই এই পৰমৰ্শ দিও যে বিশেষকৈ বনবিভাগৰ বিষয়াই যাতে ৰাইজৰ ওপৰত অত্যাচাৰ নকৰে। এইধৰণে কামকৰা বিষয়া-সকলে যাতে নাভাবে তেওঁলোকে কংগ্ৰেছৰ কাম কৰা বুলি ৰাইজৰ কাম কৰা বুলিও নাভাবে। সেইকাৰণে মই বনবিভাগৰ মন্ত্ৰীমহোদয়ক অনুৰোধ কৰো যাতে এনেধৰণৰ বিষয়াসকলৰ তেওঁলোকৰ দুই এটা increment বন্ধ কৰি এই পাপৰ সংস্কাৰ কৰে। ইয়াকে কৈ মই মোৰ বক্তব্যৰ সামৰনি মাৰিলো।

Shri Abala Kanta Goswami : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, এই কৰ্টন প্ৰস্তাৱ সমৰ্থনত দুটামান কথা কব খুজিছো। বন মহোৎসৱ আমাৰ চৰকাৰে সদায়েই পালন কৰে কিন্তু তাৰ পালন কাগজতে থাকে। বহুত সময়ত উৎসৱ কৰি বৃক্ষ 'ৰোপন' কৰা হয়, গছ 'পোতা' বুলি নকওঁ যিহেতু এইটো মহোৎসৱৰ কথা। এই গছ কিন্তু শতকৰা ২০ ভাগো জীয়াই নাথাকে।

উদাহৰণ স্বৰূপে কব পাৰি ১৯৬৭ চনত কুলসী Forest Bunglow ত বন বিভাগৰ মন্ত্ৰীমহোদয়ে কেইজোপামান গছ ৰোপন কৰিছিল। কিন্তু ১৯৬৮ চনত তাত গৈ দেখিছো এজোপা গছো তাত নাই। লগতে লোহাৰঘাট Range অফিচৰ কাষত গুৱাহাটীৰ Forest বিষয়া আৰু কেইজনমানে কেইজোপামান গছ ৰোপন কৰিছিল কিন্তু তাতো এতিয়া এজোপাও গছ জীয়াই থকা নাই। গতিকে মই বনবিভাগৰ মন্ত্ৰীমহোদয়ক কব খুজিছো যদি বন মহোৎসৱ পালন কৰা হয় আৰু বৃক্ষ ৰোপন কৰা হয়

তেনেহলে সেই বিলাক জীয়াই ৰাখিবলৈ এটা উপায় অৱলম্বন কৰিব লাগে। সেই উপায় অৱলম্বন কৰিবলৈ বিষয়াসকলক পৰামৰ্শ দিব লাগে। লগতে বন মহোৎসৱৰ সময়তো জুলাই মাহত নকৰি বহাগৰ শেষত নাইবা মে মাহৰ প্ৰথম দ্বিতীয় সপ্তাহৰ ভিতৰত কৰিলে বেচি গছ জীয়াই ৰাখিব পৰা হব বুলি মই ভাবো। লগতে, আঞ্চলিক আৰু গাওঁ পঞ্চায়ত বিলাকলৈ নিৰ্দ্দেশ দিব লাগে যাতে বন মহোৎসৱৰ সময়ত তেওঁলোকে বৃক্ষ ৰোপন কৰে। আৰু আঞ্চলিক B.D.O. সকলে যাতে এই বিষয়ত ভালকৈ লক্ষ ৰাখে। স্কুলৰ খেল পথাৰ আৰু compound ত বৃক্ষ ৰোপন কৰিব পাৰিব। সেই বিলাকত গছ ৰুবলৈ বন, মহোৎসৱতেই হওক বা আন কোনো উপযুক্ত সময়তেই হওঁক চৰকাৰৰ পক্ষৰ পৰা নিৰ্দ্দেশ দিব লাগে। স্কুল পৰিদৰ্শক সকলে যেতিয়া স্কুল পৰিদৰ্শন কৰি স্কুলৰ কাম চোৱাৰ লগে লগে গছ আদি ৰোপন কৰা হৈছেনে নাই বা ৰোৱা গছ জীয়াই আছে নে নাই তালৈও চকু দিব লাগে।

ইয়াৰ পাচত মোৰ সমষ্টিৰ দুটামান কথা কৈ সামৰিব খুজিছো। মোৰ সমষ্টি ৰাণ্ডি Range, লোহাৰঘাট Range আৰু কুলসী Range আছে আৰু ইয়াত বহুখিনি খেতিৰ উপযোগী আৰু গছ ৰুব নোৱাৰা ঠাই আছে। এইবোৰ মাটিহীন খেতিয়কক খেতি কৰিবলৈ দিয়া উচিত বুলি ভাবো। আৰু সেইবাবে মই বন বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিলো। লগতে মই আৰু এটা কথা কব খুজিছো। লোহাৰ ঘাট Range অৰ আৰু ৰাজাপাৰাৰ বহুত মানুহে বহুদিনৰ পৰাই কিছু-মান মাটিত বস্তি কৰি আছে। আৰু খেতি কৰিও আছে। এই বিলাক মাটি ৰাজহ বিভাগৰ অধীনত আছিল আৰু তাৰ বাবে বছেৰেকীয়া পট্টাত তেওঁলোকে মাটি দখল কৰি আছিল। আৰু চৰকাৰক খাজানাও গোটাই আছিল। এতিয়া যুটীয়া ভাবে বন বিভাগে আৰু ৰাজহ বিভাগে survey কৰা দেখা গ'ল, মাটি বিলাক বনবিভাগত পৰিছে। গতিকে গুৱাহাটীৰ Forest অফিচাৰে সেই মানুহসকলক Notice দিছে যে, যদি তেওঁলোকে ১৫ দিনৰ ভিতৰতে মাটি এৰি নিদিয়ে তেনেহলে তেওঁ-লোকক আইনৰ দ্বাৰা উচ্ছেদ কৰা হব।

মুহুকিৰ মানুহবিলাকে বস্তি কৰি আছে প্ৰায় তিনি পুৰুষৰ পৰা আৰু ৰাজাপাৰাৰ মানুহ বিলাকে দুই তিনি পুৰুষৰ পৰা তাত খেতি কৰি আছে। যদি এই বিলাক মানুহক তাৰ পৰা উচ্ছেদ কৰা হয় তেনেহলে ঘোৰ অন্যায় কৰা হব। সেই কাৰণে মই গুৱাহাটীৰ বন বিভাগৰ বিষয়াজনৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিছিলো—তেখেতে কলে যে এই বিষয়ে তদন্ত কৰি চাব। মই বন বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ এই বিষয়ে দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিছো। আৰু এটা কথা বন বিভাগৰ Range officer বিলাকে মানুহক মৌখিক ভাৱে খেতি কৰিবলৈ মাটি দিয়ে। আৰু আন এজন Range officer আহিলে সেই বিলাক মানুহক উচ্ছেদ কৰিবলৈ চেষ্টা কৰে। মই এই কথাৰ প্ৰতিও মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিলো। এই মানুহবিলাকৰ যাতে খেতিৰ ধান Seize কৰা নহয় তাৰ বাবেও মন্ত্ৰীমহোদয়ৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিছিলো। যি হঁওক, মন্ত্ৰীমহোদয়ৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰাত সেই মানুহ বিলাকক ধান বিলাক নিবলৈ দিলে। যদি Range officer য়ে কোনো মানুহক খেতি কৰিবলৈ, মাটি দিয়ে তেনেহলে লিখা লিখি ভাৱে দিব লাগে।

মহোদয়, মই এইটো কথা কব খোজো যে, আমাৰ সেই অঞ্চলৰ ৰাটী ৰিৰ্জাভত খেতিৰ উপযোগী মাটি আছে ; তাত গছ নহয় ; তেনেকুৱা ঠাইত নিৰ্দ্দিষ্ট ভাৱে ভাল ভাৱে খেতি কৰিবলৈ মানুহক settlement দি ৰাইজক সকলো প্ৰকাৰৰ ব্যৱস্থা কৰি দিব লাগে। যাতে ৰাইজৰ উপকাৰত আহে। তাকে কৈ মই মোৰ বক্তব্যৰ সামৰণি মাৰিলো।

Shri Soneswar Bora : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, বনবিভাগৰ ওপৰত যি কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱ অনা হৈছে তাত দুআষাৰমান কব খুজিছো। দেশত থকা দুৰ্নীতি বিলাকৰ ভিতৰত এই বন বিভাগটো দুৰনিতীৰ মৌ-কোঁহ বুলি কলে নিশ্চয় একো বেচি কোৱা নহব। এই বন বিভাগৰ দুৰ্নীতিৰ পৰা দেশক ৰক্ষা কৰিব পৰাহেঁতেন, বিত্তমন্ত্ৰীৰ ৫০ কোটি টকাৰ ঘাটি বাজেটত হয়তো আৰু ৫ কোটিমান টকা ঘাটিৰপৰা বাদ দিব পৰা গলহেতেন। বনবিভাগৰ বস্তুৰ কোনো হিচাব লোৱাৰ উপায়

নাই; ই বৰ দুৰ্ভাগ্যজনক। কাঠ, বাঁহ, খেৰ, শিল, বালি আদিৰ সঠিক হিচাব ঠিকাদাৰসকলে দিলেহে অফিচাৰসকলে পায়। অফিচাৰসকলে নিজে হিচাব প্ৰায় নলয়েই। তেওঁলোকে নিজৰ ব্যক্তিগত লাভৰ কাৰণেই বনবিভাগটো হিচাববিহীন বিভাগত পৰিণত কৰি পেলাইছে। কাৰ্য্যত অফিচাৰসকলে এই বিভাগৰ লাভখিনি নিজৰ জেপত থয় আৰু লোকচানখিনি চৰকাৰী খাটাত লিখে। এইদৰেই এই বিভাগটো বছৰ বছৰ ধৰি চলি আহিছে। যাইনহওঁক দুখৰ কথা যে, আমাৰ দেশত বন মহোৎসবৰ কথা এটা আমি দেখি আহিছো। এইটো বনমহোৎসৱ বুলি কোৱাৰ পৰিবৰ্ত্তে ৰাইজে ভ্ৰমন ভাট্ৰা উৎসৱ বুলিহে আজিকালি কবলৈ ধৰিছে। কেন্দ্ৰত যেতিয়া কে, এন মুন্সী খাদ্যমন্ত্ৰী আছিল তেতিয়া বাঢ়ি অহা ৰাজস্থানৰ মৰুভূমিক বাধা দিবলৈ গৈ গছ-গছনি ৰোৱাই আৱশ্যকতা বোধ কৰি তাত গছ ৰোৱাৰ আঁচনিখন লৈছিল। আৰু কালক্ৰমত এই গছৰোৱাটোৱেই বনমহোৎসৱ হলগৈ আৰু সেইটোকে আদৰ্শ হিচাবে অনুসৰণ কৰি আজিকালি বনমহোৎসৱ পালন কৰি থাকিবলগীয়া হৈছে। অথাৎ আমাৰ কংগ্ৰেছী চৰকাৰে শোকোতাকে মুকুতা বুলিলৈ ই বনবিভাগৰ উৎসৱ এটা পাতি আছে। অৱশ্যে এই বন মহোৎসৱ আজিকালি গাওঁ অঞ্চলত, আঞ্চলিক পঞ্চায়ত, আৰু কমিউনিতি ব্লকবোৰেও পালন কৰিব লগা হৈছে। যদিও যিদিনাৰ বন মহোৎসৱত গ্ৰামসেৱীকা সকল উপস্থিত নেথাকিলে সেই উৎসৱ সেমেকি পৰে। তাৰপছত মই মোৰ নিজ অঞ্চলৰ কেইটামান কথা কৈ সামৰণি মাৰিব খুজো। নগাপাহাৰৰ কাষৰ আমাৰ চৰকাৰে প্লেইণ্টেইচন কৰা কাঠনিৰ কাঠ নগা চৰকাৰে কাতি বিক্ৰি কৰিয়েই আছে। আৰু সেই কাঠ মৰিয়নীৰ বিৰলা প্লাইউদ ফেক্টৰীলৈ অনবৰত খোদব আলিয়েদি গৈ আছে। নগা সীমান্তত থকা আমাৰ কাঠখেতি আজি এইদৰেই নষ্ট হৈ গল। নগা সীমান্ত অঞ্চলৰ বহুতো মূল্যবান কাঠ অতি সহজেই নগালেণ্ডলৈ যোৱা আমি দেখিছো। আমাৰ চৰকাৰে এইবিষয়ে কিবা ব্যৱস্থা লৈছেনে নাই আমি কব নোৱাৰো। আৰু সেইবিলাক কাঠ অবাধে "বিৰলা" আদিৰ প্লাইউড ফেক্টৰীত বিক্ৰি হৈ থকাটো সহ্য কৰিব নোৱৰা কথা।

এইবিলাক ভাবিবলগীয়া কথা। মন্ত্ৰীমহোদয়ক মই আৰু এটা কথা কব খোজো যে, যোৱা ১২ জানুৱাৰী তাৰিখে গোলাঘাটৰ Circuit House ত বন মন্ত্ৰীক লগ ধৰি আমি এখন আবেদন দি কৈছিলো ; আৰু এখন আবেদন যোৱা ৬ জানুৱাৰীত তেখেতৰ হাতত আমি দিছিলো যে নগাপাহাৰৰ সীমান্তত যিবিলাক কাঠ পৰি আছে বা বেদখলী লোকসকলে কাতি থৈছে সেইবিলাক সামান্য Royality লৈ স্থানীয় মানুহক খৰি খাবলৈ দিব লাগে। মন্ত্ৰীমহোদয়ে সেই-দিনা এই বিষয়ে যোৰহাটৰ D.F.O. ৰ লগত আলোচনা কৰিছিল। তেতিয়া D.F.O. জনে কৈছিল যে, এইদৰে খৰি নিবলৈ দিলে বে দখল বাঢ়িব কিন্তু এতিয়া তাত কি হৈছে ? এতিয়া ৰাণী গেটত প্ৰতি দিনেই প্ৰতিখন গৰু বা মহৰ গাড়ীত তিনি টকাকৈ বিতঅফিচাৰে খৰিৰ নামত অসংখ্য কাঠ নিবলৈ দি থকা হৈছে। এই টকা বিত অফিচাৰ আৰু ডি, এফ; অ'ই দুৰনিতী কৰি খাইছে। মানমীয় মন্ত্ৰীমহোদয়ে যদি এইমাত্ৰ ওৱায়াৰলেছ যোগে যোৰহাটৰ ডি, চি, বা গোলাঘাটৰ এছ, দি, অক পঠাই দিয়ে এতিয়াই তাত সেই দুৰনিতী ধৰা পৰিব। কিন্তু মন্ত্ৰী পৰাকীৰ সেইখিনি নৈতিক সাহ নাই। যি জন ডি, এফ, অ'ই ৰাইজক খৰি নিবলৈ দিলে বে দখল বাঢ়িব বুলি মন্ত্ৰীক পৰামৰ্শ দিয়ে সেইজন ডি, এফ, অ'ই আনহাতে এইদৰে সেই কাঠৰ ওপৰত দুনিতী কৰে।

এইখিনিতে মই কব খুজিছো যে, আমাৰ সীমান্ত ৰক্ষাৰ কাৰণে চৰকাৰে বিশেষ ব্যৱস্থা লব লাগে। বন বিভাগৰ এনে গধুৰ দুনিতীৰ পৰা নিৰাকৰণ কৰিবলৈ মই অহ্বান জনাও।

Shri Phani Bora : মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মই ফৰেষ্ট বিভাগৰ উত্থাপিত হোৱা কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱ সম্পৰ্কত কেইটামান কথা কব খুজিছো। এই সম্পৰ্কত আমাৰ বহুতো মাননীয় সদস্যই বহুতো সমালোচনাই কৰিছে সেই বিলাক মই পুনৰাই দোহাৰিব নোখোজো কাৰণ সেই বিলাক যুক্তিৰ লগতে মোৰো যুক্তিৰো বিশেষ পাৰ্থক্য নাই। যি বিলাক কথা সমা-

লোচনাৰ দৃষ্টি ভঙ্গীৰ পৰা বাদ পৰা যেন লাগে সেই কথাহে মই অলপ চমুকৈ কব বিচাৰিছো। বাজেটত বন বিভাগৰ সম্পৰ্কত মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই যি কথা কৈছে সেইটো সম্পূৰ্ণ হোৱা নাই সেই কাৰণে মই কব খুজিছো যে বন বিভাগৰ বিভিন্ন কাঠৰ শ্ৰেণী বিন্যাস কৰি প্ৰকৃততে বন বিভাগৰ পৰা যি আয় হোৱাৰ সম্ভাৱনা আছিল সেইটো লোকছান হোৱাৰ কাৰণে বন বিভাগ আৰু চৰকাৰেই দায়ী। এই classification কৰি ২নং আদি valuable কাঠৰ মূল্য কমাই দিছে। আৰু তাৰ ফলত যি সকলে tender দিয়ে অৰ্থাৎ ঠিকাদাৰ সকলৰ লাভ হয়। ইয়াৰ মূলতে বন বিভাগ জড়িত আছে কিন্তু এই বিলাক বাৰে বাৰে classification কৰাৰ কোনো অৰ্থ নাই।

A1-Class-Sal, Hallock, Titasopa, Champ Hallong Mekai, Bonsum.

তাৰ পিচত আকৌ ২৫ মাৰ্চ ১৯৫৭ চনত এই বিলাক বেলেগ কৰিছে।

A1-Class-Sal, Titasopa, Champ, Bonsum, Hollong, Mekai.

তাৰ পিচত আকৌ ৩০ নবেম্বৰ ১৯৬৫ চনত এই বিলাকৰ নতুন classification কৰিছে। এই হিচাব মতে দেখা যায় ৭৷৮ বছৰত ১ কোটি টকাৰো অনেক লোকচান হৈছে।

দ্বিতীয় কথা বন বিভাগে নাই কৰা কাৰণে আমাৰ যি বিলাক কৃষকক দায়ী কৰা হৈছে আচলতে সেইটো নহয়। তাৰ বাবে বন বিভাগহে দায়ী। এই সম্বন্ধে মই বহলাই কব নোখোজো। সংৰক্ষিত বনাঞ্চলত আধুনিক বৈজ্ঞানিক পদ্ধতিৰে গছ পুলি ৰোৱা হোৱা নাই। যি বিলাক ঠাইলৈ কোনো মানুহ যোৱা নাছিল। যি ঠাই মানুহৰ বেমাৰ আজাৰৰ স্থল আছিল আজি সেই ঠাইলৈ মানুহ যাব ধৰিছে। কাৰণ সেই বিলাক অঞ্চলত বহুতো মূল্যবান সম্পদ আছে সেই ঠাই বিলাক আজি মানুহে মুকলি কৰি দিছে। তাৰ পিচত বন বিভাগৰ মানুহে তেওঁলোকৰ Area ৰ চাৰিসীমা নাজানে। উদাহৰণ স্বৰূপে

ছিদলীৰ Ranger জনে ১৩.২।৬৯ তাৰিখে নিজৰ অঞ্চল বুলি ছিদলী circle ৰ এখন গাওঁলৈ দলে বলে গৈ মানুহ কিছুমানৰ ঘৰ-বাৰী ভাঙি উচ্ছেদ কৰি দিব গৈছিল। কিন্তু যেতিয়া তেওঁক সোধা হল তেওঁ উত্তৰ দিলে যে এইটো মোৰ অঞ্চলৰ ভিতৰুৱা ঠাই। এই ৰাজ্যৰ মই ৰজা। মই ইয়াত বহুদিনৰ পৰা ৰাজত্ব কৰি আছো এতিয়া তোমালোকে কলেই নহব। পাছে ১৮।২।৬৯ তাৰিখে S.D.C এ মেপ উলিয়াই অনুসন্ধান কৰি দেখিলে যে সেই খিনি অঞ্চল ফৰেষ্টৰ নহয় Revenue বিভাগৰহে। ফৰেষ্টৰ ৰজাই Revenue ৰ ৰাজ্যত ৰাজত্ব কৰিছে। যদিও একেজনা মন্ত্ৰীৰেই দুয়োটা বিভাগ। এই দৰে মানুহৰ ওপৰত বন বিভাগৰ কৰ্ম্মচাৰী সকলে অত্যাচাৰ কৰিছে মানুহৰ মাজত Terror ৰ সৃষ্টি কৰিছে তেওঁলোকৰ নিজৰ অঞ্চল বুলি। এই Tribal মানুহ বিলাকক এইদৰে ফৰেষ্ট বিভাগৰ মানুহে নানা ৰকম জোৰ-জুলুম কৰিছে এইটো এটা দেশদ্ৰোহী কথা হৈছে বনাঞ্চল ৰক্ষা কৰাৰ নামত। এই সম্পৰ্কত মই চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰো ইয়াৰ যাতে যথাযথ ব্যৱস্থা হয়।

বহুতো মাননীয় সদস্যই কৈছে বন বিভাগৰ মানুহে টকা পইচালৈ বহুতো মানুহক বহুৱাই দিছে আৰু এই দৰে বনাঞ্চল শেষ কৰি দিছে। তাৰ পিচত আৰু এটা কথা যে এই বিভাগৰ মানুহৰ সহায়ত বহুত মূল্যবান কাঠ অহৰহ চুৰি হব লাগিছে সেই সংক্ৰান্তত বহুতো কেচ ধৰাও পৰিছে আৰু তাৰে এটা কেচ মই কাগজতো দেখিবলৈ পাইছো। মই ইয়াতে পঢ়ি দিছো—

তদন্তৰ স্বৰূপ

"দৈনিক অসম ১৪ আগষ্ট ১৯৬৮"

তেজপুৰ : দৰং জিলাৰ অন্তৰ্গত নদুৱাৰ ফৰেষ্ট ৰিজাৰ্ভ আৰু বালিপাৰা ফৰেষ্ট ৰিজাৰ্ভৰ ভিতৰত পৰা লাখ লাখ টকা মূল্যৰ কাঠ বিভাগীয় কৰ্ম্মচাৰী কিছুমানৰ সহযোগত কিছুমান ঠিকাদাৰে আজি বহুত দিনৰ পৰা চুৰি কৰি কাটি ব্যৱসায় চলাই থকাৰ উমান পোৱাত এই বিষয়ে তদন্ত কৰিবলৈ গুৱাহাটীৰ কনজাৰভেটৰ তেজপুৰলৈ আহি

তদন্ত কৰেহি। প্ৰাৰম্ভিক তদন্তত এনে দুৰ্নীতি চলি থকাৰ সন্দেহ সাব্যস্ত হোৱাৰ সম্ভৱনা দেখি বিভাগীয় কৰ্ত্তৃপক্ষই এজন উচ্চপদস্থ কৰ্ম্মচাৰীৰ তত্বাবধানত এটা দল তদন্তৰ কাৰণে ঘটনাস্থলীলৈ পঠায়। তদন্ত যাতে নিৰপেক্ষ ভাৱে হয় সেই উদ্দেশ্য তেজপুৰৰ ডি-এফ-অ' জন, দুজন এ-চি-এফক এই জিলাৰ পৰা স্থানান্তৰ কৰাৰ হুকুম হয়, তলতীয়া কৰ্ম্মচাৰী কিছুমানকো এই দুটা ফৰেষ্ট ৰিজাৰ্ভৰ পৰা আতৰাবলৈ হুকুম দিয়া হয়। তদন্তকাৰী দলটোৱে তেজপুৰলৈ আহিয়েই ঘটনাস্থলী পায়গৈ আৰু চুৰি কৰি কটা মূল্যবান গছৰ কুন্দা ধৰা পেলায়। কিন্তু আচৰিত কথা দুদিনৰ পাচতে বন বিভাগৰ উৰ্দ্ধতম কৰ্ত্তৃপক্ষৰ বিশেষজ্ঞ পঠিয়াই এই দলটো ঘটনাস্থলী পৰা আতৰ কৰি আনিবৰ কাৰণে হুকুম জাৰি কৰা হয়। নিৰক্ষেপ তদন্তৰ কাৰণে যি কেইজন বিষয়াক স্থানান্তৰ কৰাৰ হুকুম দিয়া হৈছিল তাৰ ভিতৰত ডি-এফ অ' জন আৰু এজন এ-টি-এফহে বদলি হৈ যায়। এচি এফজনে প্ৰথমে দুৰ্নীতি সম্পৰ্কে লিখিত আপত্তি বিভাগীয় কৰ্ত্তৃপক্ষক দিছিল আৰু তদন্তকাৰী দলটোক তদন্তত সহায় কৰিছিল যদিও তেওঁক বিশেষভাৱে হুকুম দি আঁতৰ কৰি নিয়া হল। আনহাতে ফৰেষ্ট ৰিজাৰ্ভৰ-দায়িত্বত থকা এচি এফ-জনক আৰু লগতে ফৰেষ্টাৰ আৰু গাৰ্ডবিলাকক হুকুম দিয়াৰ পাচতো আঁতৰ কৰি দিয়া নাই।

বৰ্ত্তমান গম পোৱা গৈছে যে যি কেইজন বিষয়াৰ দিনতে এই দুৰ্নীতি বিলাক চলিছিল বুলি দোষাৰোপ কৰা হৈছে তেওঁলোকক আঁতৰাই লগত লৈয়েই বোলে তদন্ত চলাইছে। কিন্তু দূৰ্নীতি আঙুলিয়াই দিয়া বিষয়াজনক আঁতৰাই আনি দূৰ্নীতিত লিপ্ত থকা বিষয়াজনক ইয়াত ৰাখি কেনেকুৱা তদন্তৰে দূৰ্নীতি নিৰাকৰণ কৰিব খোজা হৈছে ৰাইজে বুজিবলৈ টান পাইছে।

এই বাতাৰ দৈনিক অসমত ১৪ আগষ্টত প্ৰকাশ হৈছিল আৰু Assam Tribune ত প্ৰকাশ হৈছিল ১৭ জুলাইত। কিছুমান মিল আছে অনবৰতে কাঠ চুৰি কৰে। It is reported that these mills used to bring huge quantity of logs without permit from the

Government forests with the alleged help of some officials of the Forest Department, thus evading royalty amounting to several lakhs rupees The action taken so far by the Forest Department has not satisfied the local people who suspect some unholy alliance to manipulate the matter and investigation. The matter has been brought to the notice of the State Forest Minister Shri Mahendra Mohan Choudhury and the Industries Minister Shri Biswadev Sarma by a deputation which met them to-day at Gauhati. The Ministers assured immediate enquiry into the whole matter.

তাৰ পিচত তেজপুৰত হোৱা দূৰ্নীতি সম্বন্ধে ১৭ জুলাই তাৰিখে দৈনিক অসমত ওলাইছে। এই সংক্ৰান্তত হয়তো তদন্ত কৰিছে বা কাৰোবাক শাস্তিও দিছে। কিন্তু এইটো দেখ দেখ কথা যে বে আইনী ভাবে কতা ৯০ জোপা গছৰ মুঢ়া এতিয়াও পৰি আছে। ইয়াৰ ভিতৰত নিশ্চয় ষড়যন্ত্ৰ আছে কেইজনমান চোৰক ৰক্ষা কৰা কাৰণে আৰু আনহাতে দেৱলীয়া চৰকাৰৰ লেহুটা কৰাও ষড়যন্ত্ৰ। এই চৰকাৰটো দেৱলীয়া হয়েই যিহেতু ৫০.২৮ কোটি টকাৰ ঘাটি বাজেট এখন দাঙি ধৰিছে।

এই বিভাগৰ মাৰ্ঘেৰিটাত এটা Timber treatment plant আছে। সেই plant টোৰেও চৰকাৰক কেনেকৈ দেৱলীয়া কৰিছে তাৰো এটা নমুনা দিওঁ। কাঠ কঢ়িৱাবৰ কাৰণে ১৯ হাজাৰ টকা দি ৪ খন Trolly কিনিছিল। সেই কেইখন অনা খৰচ হ'ল ৩ হাজাৰ টকা। আৰু কলিকতাত এজন অফিচাৰ Handle কৰিবৰ কাৰণে ৰাখিছিল মাহে ৭৫০ টকা দৰমহা দি। তাৰ পিচত Trolly কেইখন অনাৰ পিচতে অৰ্থাৎ কামত লগোৱাৰ আগতে Repair কৰিব লগা হ'ল। অথচ তেনেকুৱা Trolly আন কোম্পানীবোৰে তিনিচুকীয়াতে বনাইছে বা Improvised method কৰি লৈছে। এনে অৱস্থাত এই বিভাগটোৰ পৰা কি আশা কৰিব পাৰি, চকুৰ আগতে যেতিয়া এনেকুৱা অপচয় ঘটি থাকে।

এই বনবিভাগে বহুত মানুহ Forest Villager বা Labour হিচাবে ৰাখিছে। এই মানুহ বিলাকক মানুহ হিচাবে ব্যৱহাৰ কৰা নাই। বৰঞ্চ পশুৰ দৰে ব্যৱহাৰ কৰিছে। যেনেকৈ ইংৰাজ সকলে ব্যৱহাৰ কৰিছিল। মধ্যযুগত দাস বা slave প্ৰথাৰ দৰে তেওঁলোকে অফিচাৰ সকলৰ ভৰিহাত ধুৱাই দিব লাগে। অথচ আইন কানুন ফালৰ পৰা তেওঁলোকৰ কোনো security নাই কোনো চিকিৎসাৰ ব্যৱস্থা নাই। আজি স্বাধীন ভাৰতত বা স্বাধীন অসমত মানুহৰ ওপৰত মানুহৰ এনে ব্যৱহাৰ অতি দোষণীয়। গতিকে এই বিষয়ে চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিলো। মই আৰু বেছি কথা নকওঁ এইখিনি কথাৰ চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰি মোৰ কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱটো উৎথাপন কৰিলো।

Shri Dugreswar Saikia : অধ্যক্ষ মহোদয়, বনবিভাগৰ যিটো দাবী উৎথাপন কৰিছে সেই দাবী সমৰ্থন কৰি দুযাৰমান কব খুজিছো। এই বনবিভাগ সম্পৰ্কে সদনত যিবিলাক পৰামৰ্শ বা দোষাৰোপ কৰিছে সেইবিষয়ে মোৰ কবলগীয়া একো নাই। মাত্ৰ এটা কথা আছে যে তেখেতসকলে কৈছে যে ফৰেণ্টৰ মাটি যিবিলাকক দিয়া হৈছে সেইবিলাক অকল কংগ্ৰেছী মানুহকহে দিয়া হৈছে। কিন্তু বাস্তবিকতে সেইটো নহয়। বিৰোধী দলেহে বিষয়াৰ লগত নিশ্চয় তলে তলে সেইবিলাকৰ লগত মিতিৰালী আছেহে।

Shri Dulal Chandra Barua : মই সুধিব খুজিছো বিৰোধী খেতিয়ক আৰু কংগ্ৰেছী দলৰ খেতিয়ক দুবিধ আছে নেকি ? কংগ্ৰেছী দলৰ খেতিয়কে যদি বেদখল কৰিব পাৰে বিৰোধী দলৰ খেতিয়কে নোৱাৰে নেকি ? এইবিভাগৰ সম্পৰ্কে মোৰ অলপ বিৰোপ মনোভাৱ আছে। এই মনোভাৱ সৃষ্টি হোৱাৰ কেবাটাও কাৰণ আছে। তাৰে এটা কাৰণ হৈছে ফৰেণ্ট বিভাগৰ যিসকল বিষয়া যেনে— Chief Conservator of Forests, Assistant Conservator of Forests, Deputy conservator of Forests. এই বিষয়াসকলৰ কাম হৈছে conservative কৰা অথ্যাৎ অৰ্থটো এওঁ-

লোকৰ কামৰ লগত মিলে। যেতিয়া তেওঁলোকক মাটি দিবলৈ কোৱা হয় তেওঁলোকে কম্ম মাটি দিব নোৱাৰো কাৰণ আমাৰ গছ লগাব লাগে। ইফালে পানীদিহিং মৌজাত ৯ হেজাৰবিঘা মাটি বে-দখল কৰিছে। ১৯৬৭ চনৰ মাৰ্চ চেচনত প্ৰশ্নোত্তৰত মন্ত্ৰীয়ে উত্তৰ দিছিল যে ১২শ বিঘাতহে বেদখল হৈছিল।

Shri Durgreswar Saikia : তাৰপাচত আৰু এটা কথাৰ কাৰণে Reaction হয়। সেইটো হৈছে ১৯৬১ চনত কংগ্ৰেছৰ পৰা এটা প্ৰস্তাৱ পাচ হৈছিল যে আমাৰ দেশৰ বনসম্পদ বহুত কমি আছে। সেইকাৰণে এই বনবিলাক খুলি দিব নালাগে। কিন্তু দুভাগ্যবসতঃ খেতিয়কৰ নাম কৈছে হয় অৰ্থাৎ মই ভাবো ৰাজনৈতিক বিভাগে বেচি বে দখল কৰিছে। আৰু বিষয়াসকলৰো যথেষ্ট সহযোগ আছে।

(A Voice—কংগ্ৰেছেহে কৰিছে)

কংগ্ৰেছে নকৰে R.C.P.I. আৰু P.S.P. S.S.P. আদিয়েই বেছি গোলমাল কৰে। অৱশ্যে কমিউনিষ্টে V.G.R. আৰু P.G.R. লৈহে অলপ গোলমাল কৰে।

তাৰ পাচত কৰ্ত্তনক আৰু এটা কথা হৈছে, আমাৰ Forest বিভাগে এই কেই বছৰমানৰ পৰা উন্নতি কৰাৰ পৰিবৰ্ত্তে অন্যায় কৰা বুলিহে মোৰ ধাৰণা হৈছে। সেইটো হৈছে কি আমাৰ Chief Forester জন মাদ্ৰাজী মানুহ আছিল। তেওঁ আছিল জেকব চাহাব। তেওঁৰ দিনতেই তঙীয়া system কৰিবলৈ সিদ্ধান্ত লৈছিল কিন্তু আমি তেতিয়া আপত্তি কৰিছিলো। সেইমতে এঠাইত গছ ৰুই আকৌ এঠাইলৈ নি তাতে আকৌ খেতিকৰা ব্যৱস্থাটো সমিচিন হয়। তাৰ মজাটোও শেষত গৰ্মেণ্টে পালে।

তাৰপাচত ঠিকাদাৰবিলাকে মাছৰ বিল, বালিৰ মহল আৰু মীন মহল আদি নানা ধৰণৰ Tender হয়। সেই বিষয়বিলাক উপৰওৱালা, D.F.O. আদিয়ে একেবাৰেই নেজানে। গতিকে এই বিভাগটো জংঘল নে জংঘলেই ৰক্ষনশীল। দ্বিতীয়তে হৈছে এই-

বিলাকত সোমাবলৈ কোনো ৰাস্তা ঘাট নাই। তাত Forest Ranger, Forester আদি কেইজনমান অফিচাৰৰ বাহিৰে আনে চাবলৈ যাব নোৱাৰে। গতিকে এই Forest বিভাগটো হৈছে মা বাপ নোহোৱা বিভাগ। কাৰণ D.F.O. এ এই বিষয়ে গে খবৰ নলয় আৰু সেইবাবেই তাত বেদখলৰ সংখ্যা বাঢ়িছে। মই ভাবো আজি মন্ত্ৰী মহোদয়ক দুখিব নালাগে। কাৰণ তেওঁৰ ৰাজহ আৰু জলসিঞ্চন এই দুটা গুৰুত্বপূৰ্ণ বিভাগো আছে। কিন্তু তেখেতে এই দুটা বিভাগত যিদৰে গুৰুত্ব দি কাম কৰিছে, সেইদৰে এই বন বিভাগটো গুৰুত্ব দি কাম কৰিবলৈ অনুৰোধ জনাইছো নহলে এই Forest বিভাগ টো forest বিভাগ হৈ নাথাকিব।

Shri Dulal Chandra Barua : মই শইকীয়া ডাঙৰীয়াক এটা কথা সুধিব খুজিছো যে ৰাজহ অৰু জলসিঞ্চন বিভাগটো আনি Reliet আৰু Rehabilatation বিভাগত লগ লগালে কেনে হব ?

Shri Durgeswar Saikia : মন্ত্ৰীমহোদয় বৰ বুদ্ধিমান লোক। কিন্তু তেওঁ মনোযোগ অলপ দিছে যদি তেওঁ মনোযোগ দিয়ে সকলোকাম ভাল দৰে কৰিব পাৰে। সেই বাবে এই বিষয়টোত মনোযোগ দিবলৈ মন্ত্ৰী মহোদয়ক অনুৰোধ কৰিলো।

(A. voice চেহেৰাও কম নহয়)

হয় চুলি যদিও পকিছে কামত ঠিক আছে। গতিকে মই আশা কৰিছো যে এই বিষয়ত মন্ত্ৰী মহোদয়ে চকু দিব।

পানী ডিহিং, চিংলো, দিলেট আদি Reserve ৰ কথা মই জানো গতিকে ইয়াৰ এটা ঘটনা মই কওঁ যে এদিন এটা হাতী মাৰিলে। কিন্তু সেই হাতী কোনে মাৰিলে ? সেই বিষয়ত পুলিচে কেইজন মানক arrest কৰিলে কিন্তু ইয়াৰ তত্ত্বাবধানত থকা আচল বিষয়া জনৰ কি হল ?

এইবিলাক বিষয়ে যদি অলপ চিন্তা কৰি প্ৰসাশনীয় ব্যৱস্থা নলয় তেতিয়াহলে ৰাইজৰ ভাল অৱস্থা নহয় কিবাহে হব।

কাজিৰঙাৰ পৰা বিশ্বনাথত পহু মাৰি আনি ইয়াৰ ওচৰৰ ঠাইত

বিক্রি কৰে। এদিন দুদিন নহয় প্ৰায় সদায়েই বিক্রি কৰে। আৰু আমি জানো কিছুমান Forest অফিচাৰৰ লগত বন্দুক আছে, সেই বিলাকক প্ৰাণ ৰক্ষাৰ নাম কৰি তেওলোকেই পহু স্বীকাৰ কৰি খায়। গতিকে ৰক্ষকেই ভক্ষক হৈছে। মহোদয়, এই বিষয়ে ভালকৈ চাই যেন। ইয়াৰ পাছত এটা পৰামৰ্শ দিব খুজিছো যে পৰাপক্ষত এই Reserve বিলাক খুলি দিব নালাগে।

যি বিলাক আমাৰ সীমান্ত অঞ্চলত Forest আছে নগাই হওক বা পাকিস্তানীয়েই হওক সেই বিলাক Forest খুলি দি মানুহ বহুৱাই দিব লাগে।

Shri Biswadev Sarma : গুলী খাই মৰিব।

Shri Durgeswar Saikia : সংৰক্ষন বাহিনীয়ে দিয়ে নে? আৰু কিবাই কৰে সেইটো চৰকাৰে বিবেচনা কৰি চাই কি কৰে কৰিব। আৰু ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ যিবিলাক বালিচৰ বা মঠাউৰিৰ বাহিৰত গছপুলি ৰুপন কৰিব লাগে। আমাৰ মানুহ বিলাকক যদি plane way ত বা নীতিগত ভাৱে বহুৱাই দিয়া যায় তেতিয়াহলে আমাৰ খেতিয়ক সকলৰ মাটিৰ সমস্যা বহুত পৰিমানে সমাধান হব। তাৰ পাচত আৰু এটা কথা হল যে Forest Dept ত মহকুমা বিলাকত কি হৈছে কোনেও কব নোৱাৰে, জিলাবিলাকত টো যি হৈছে হৈছেই - তেওলোকৰ কাণ্ড কোনেও নাজানে, তেওঁ বিলাকে দুনীয়াত কি চলিব ধৰিছে একো নাজানে। সেই কাৰণে attached to D.C.S.D.O তেনেকুৱা কিবা এটা Cordination কৰি দিব নোৱাৰিবনে? এতিয়া দেখা গল কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱটো সংগৃহীত নহবই মই চৰকাৰৰ দাবিটো সমৰ্থন কৰিলো।

*Shri Sailen Medhi : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মই এই কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱ সমৰ্থন কৰি বন বিভাগৰ সম্বন্ধে মাননীয় সদস্যসকলে নানা ৰকমে আলোচনা কৰিছে। আজি ইয়াকো কোৱা হৈছে যে অসমৰ অমূল্য সম্পদ হল তেল আৰু চাহ পাত, তাৰ লগে লগে Forest কো অমূল্য

*Speech not corrected

সম্পদ বুলি কোৱা হৈছে কিন্তু অসমে এই চাহ আৰু তেলৰ কাৰণে পোনপতিয়াকৈ Revenue নাপায় আনহাতেদি Forest বিভাগৰ পৰা পোনপতিয়া ভাৱে আমাৰ ৰাজহুৱা অৰ্থনীতি বৃদ্ধি কৰাৰ সুবিধা দিছে আৰু সম্পদ বৃদ্ধি কৰিছে।

চাৰ, অসমৰ গোটেই অঞ্চলটোলৈ চাই দেখা যায় যে মাননীয় সদস্য Gogoi দেৱে কোৱাৰ মতে অসমৰ বন সম্পদে গোটেই ভাৰতবৰ্ষৰ ভিতৰতে ২য় স্থান অধিকাৰ কৰি আছে। এই ২য় স্থানটো প্ৰথম স্থান হলহেঁতেন যদি আমাৰ এই বনজ সম্পদ ভাগ ভাগ নহল হেঁতেন। আজি নেফা পৃথক হৈ গল' নগা hills বেলেগ ৰাজ্য হৈ গ'ল, Mizo hills যদিয়ো অসম ৰাজ্যৰ ভিতৰতে আছে কিন্তু সিয়ো এক উপদ্ৰীত অঞ্চল বুলি সেই বনসম্পদৰ কোনো মূল্য নোহোৱা হৈছে। যেতিয়া আকৌ Substate হব তেতিয়া আমাৰ বনভূমি আৰু বনজ সম্পদ আৰু ওলাই যাব তেতিয়া আমি North Cacher Mirirhills Dist, Goalpara, Kamrup, Nowgaon Lakhim -pur আদি বৈয়ামৰ কেইখন জিলা গৈ বনাঞ্চল গঠিত হব আৰু ই বহু পৰিমানে সঙ্কোচিত হব। এতিয়া যদিয়ো এই Forest dept য়ে বহু টকা আয়ৰ সম্ভাৱনা ৰাখিছে কিন্তু আয়তকৈ ব্যয় বেছি হৈছে কাৰণ ইয়াত ব্যয়ৰ কাৰণে ৪ কোটি ধৰা হৈছে কিন্তু আয় হলে ২ কোটিও নহব। চৰকাৰে Forest খেতিৰ কাৰণে বহুধৰণৰ বন্দোৱস্ত কৰিছে যেনে:—First growing Specis, Khowi, Malat wood plywood, Medical plant Teak wood silver-cuthen chemeclona ইত্যাদি Forest খেতিৰ কাৰণে বহু টকা খৰচ কৰিব লগিয়া হয়। Forest বিভাগৰ আয়তকৈ ব্যয় বেচি হৈ যায় ফলত লোকচানৰ কোথাত পৰেগৈ।

অভয়াৰণ্য বিলাকৰ পৰাও যেনে কাজিৰঙা মানস আদি অভয়াৰণ্য বিলাকৰ পৰা আমি বহতো আয় পাও আৰু Foreigner ৰ পৰা দৰ্শক অহাতো আমাৰ আয় কিছু হয় কিন্তু তাতো দেখা যায় ব্যয়ৰ পৰিমান আয়তকৈ বেচি। চিৰিয়াখানাতো সেইদৰে ব্যয়ৰ পৰিমান

আয়তকৈ বেচি আনহাতে ৰাষ্টাৰ দুয়োকাষে গছপুলি ৰোৱা উচিত আৰু এইটো বনোমহোৎসৱত কৰিব লাগে। আমাৰ চৰকাৰে আগতে বনোমহোৎসৱত ৰাষ্টাৰ দুয়ো কাষে গছপুলি ৰুই হুলস্থুল কৰিছিল কিন্তু যেতিয়া P.W,D ক সেই গছ পুলি P.W.D ক দিয়াত সই ব্যৱস্থা নাকস হৈ গ'ল আৰু ৰাষ্টাৰ দুয়ো ফালৰ গছ গছনি মৰি হিজি ছিগি খাস্তাং হৈ গ'ল।

আজি আৰু প্ৰশ্ন হৈছে যে Forest বিভাগৰ যি মাটি আছে সেই বিলাকৰ settlement কথাত Forest ত বহু পৰিমান আৱাদ যোগ্য মাটি আছে। আৰু আমাৰ অসমতো বহুতো ভূমি হীন খেতিয়ক আছে আৰু এই আৱাদ অঞ্চলত আমাৰ এই ভূমিহীন মানুহ বিলাকে বসবাস কৰি যথেষ্ট উপকৃত হৈছিল কিন্তু নগাসকলে আমাৰ সীমাত encroached কৰি সোমাই আহিছে আৰু যেতিয়া sub state হব যেতিয়া তেনেকুৱা সীমাৰ কথাতৈ পাহাৰীয়া ভাই সকলেও কব যে আমি Traditional আহোম ৰাজ্যৰ Boundary মানিম। আমাৰ যি বিলাক বনাঞ্চল সীমাত অৱস্থিত তাত বহুত খেতিৰ মাটি আছে আৰু তাত আমাৰ ভূমিহীন কৃষকক place কৰি মাটি দিলে তাৰ পৰা আমাৰ সীমাও ৰক্ষা হব আৰু খেতিৰ উৎপাদনো বাঢ়িব। উপাধ্যক্ষ মহোদয়, Forest villager ৰ সকলে Forest dept পৰা বহুত সা-সুবিধা পায় আৰু তাত খেতিও ভাল হয়। কিন্তু আনহাতে Forest villager সকলক Forest Ranger, Forest বিভাগৰ অফিচাৰ সকলে শোষণ কৰা উপৰিয়ো কিছুমান ব্যৱসায়ীয়ে তেওঁলোকৰ পৰা হাজাৰ হাজাৰ মোন ধান লৈ যায়। সামান্য এটা ছাটি, বাচন, লেম্প আদি বিক্ৰি ৪।৫ মোন ধান লৈ যায়। সেই কাৰণে এওলোকৰ অৱস্থা বৰ বেয়া হয়। তেওঁলোকৰ ৰক্ষনা বেক্ষন কৰিবলৈ Forest বিভাগৰ কাম আৰু সেইবাবে মই মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিলো অধ্যক্ষ মহোদয় এই বিভাগত কেনেকৈ অপচয় হৈছে সেই বিষয়ে বহুতো সদস্যই কৈ গৈছে। গাৰো Hills Division ত দিগোৰা Reserve ত ৫ হাজাৰ ডাল গছ বে আইনী ভাবে কাটি লৈ গৈছে। এই সংক্ৰাতত

C.C.F য়ে তাত গৈ তদন্ত কৰি আহিলে আৰু এজন Deputy Rangre ক Suspend কৰিলে। কিন্তু সেই ৫০০০ হেজাৰ গছ বে-আইনী ভাবে কটাৰ কাৰণে G.S. Bhanderi আৰু Assam Timber প্ৰতিষ্ঠানক অভিযোগ আছে। তেওঁলোকে Reserve ৰ শতকৰা ৬০ ভাগ গছ উঠাই দিছে বুলি অভিযোগ আছে। তাৰে এতিয়া প্ৰায় ৫ লাখ Green Timber Saw Mill ত এতিয়াও পৰি আছে। এই বিলাক যেতিয়া আঙুলিয়াই দিয়া হল তাৰ বিৰুদ্ধে কোনো ব্যৱস্থা লব নোৱাৰিলে আৰু Garo Hills অঞ্চলত তেওঁলোকে ৬।৭ টা Depot খুলিছে আৰু চৰকাৰে আজিলৈকে সেইটো বন্ধ কৰিব পৰা নাই। মন্ত্ৰী মহোদয় পৰা জানিব খুজিছো এই বিষয়ে এটা পূৰ্ণ পৰ্য্যায়ৰ enquiry কৰিবলৈ কোৱা হৈছে নে নাই?

যি D.F.O সকলে বিভিন্ন Forest এলেকাত কেৱল উপৰে উপৰে চাই Tour দেখুৱাই আহে, কিন্তু Forest অঞ্চলত যি বিলাক Depot খুলিছে সেই বিলাকৰ বিষয়ে তদন্ত কৰিব লাগে। আমাৰ যি বিলাক Forest ৰ বস্তু ৰাষ্ট্ৰিয় পথেদি নগালেণ্ডলৈ গৈছে সেই বিষয়ে মই চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিছো। যি ধৰণে আমাৰ Forest ৰ বস্তুবোৰ নষ্ট হৈ গৈছে সেই কথা আপোনালোকে জানে। আজি অভিযোগ হৈছে যে যোৱা সাহিত্য সভাত Forest ৰ বহুত পহু মাৰি delegate সকলক খুওৱা হৈছিল। এইটো Forest ৰ মাছ বুলি অভিযোগ কৰা হৈছে। এই বিষয়ে মই মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ পৰা জানিব বিচৰো যে Forest সম্পদ সমূহ ৰক্ষণা বেক্ষণ কৰি আমাৰ ৰাষ্ট্ৰীয় সম্পদৰ উন্নয়ন কৰা হয় তাৰ বাবে চৰকাৰে বিহিত ব্যৱস্থা লবনে নলয়। ইয়াকে জনাই মই Cut-motion টো সমৰ্থন কৰিলো।

Shri Maneswar Boro : মই এই কৰ্তন প্ৰস্তাৱটোৰ সম্পৰ্কে কবলৈ গৈ কেইটামান কথা কবখোজো যে তামুলপুৰ সমষ্টিত দৰঙা forest Reserve ৰ বগাজুলীত ইমান মানুহ সোমাইছে যে, তাক কবলৈ গলে আচৰিত হব। তাত এনেকুৱা এজন Leader ওলাইছে যে,

তেওঁ প্ৰতিজন মানুহৰ পৰা ৩০।৪০ টকা লৈ দৰঙা forest Reserve ত মাটি দিম বুলি তাত মানুহক ঘৰ বান্ধিব দিছে। এই এজন leader এ নিজকে কোনোবা মন্ত্ৰীৰ সম্পৰ্কীয় মানুহ বুলি কয়। এই বিষয়ে Reserve মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াকো Personally কোৱা হৈছিল। কিন্তু তেখেতে একো নকৰিলে। যোৱাবাৰ এই সদনতে দৰঙা forest Reserve সম্পৰ্কে এটা প্ৰশ্ন কৰা হৈছিল। Forest Minister ৰে উত্তৰ দিছিল যে, তাত বহু টকাৰ গছ Encroachers বিলাকে কাটিছে। পুলিছৰ সহায় নোপোৱাৰ কাৰণে গছ কটাত চৰকাৰে বাধা দিব নোৱাৰিলে বুলি এই সদনত ওলাইছিল। বগাজুলী Reserve ত ১ নং মটঙা নদী আৰু ২ নং মটঙা নদী আছে। তাত থকা গছবোৰ কাটি দিলে বানপানীৰ সৃষ্টি হব আৰু Soil-erosion হব। তাত থকা গছবোৰ কাটি দিয়াৰ ফলত যোৱাবছৰ সেই অঞ্চলত বানপানী হৈ বগিয়া দৰঙা P.W.D. ৰাস্তা ভাঙি পেলাইছে। বগাজুলী Reserve ৰ গছবোৰ কাটি দিলে বানপানীয়ে গোটেই তামুল-পুৰ অঞ্চল নষ্ট কৰিব। গোৱাবাৰী forest ৰ বহু গছ encrocher বিলাকে কাটি দিছে। আৰু সেই বিষয়ে মন্ত্ৰীমহোদয়ৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিছিলো। ভুটানৰ ওচৰত গোৱাবাৰী forest টোৰ বগৰীখুটীৰ অঞ্চলৰ ববনদীৰ পাৰে পাৰে চৰকাৰে গছ-পুলি ৰুবৰ ব্যৱস্থা কৰিছে। তাৰ কাৰণে কেবাশও টকাৰ খৈয়ৰ গছৰ কৰ চৰকাৰে তাত দি পঠাইছে। কিন্তু এক কুইণ্টল খৈয়ৰৰ কৰৰ মাজত ২ কিলোগ্ৰাম মানহে গুটি পোৱা দেখা গৈছে। মুঠতে টকা-খিনি এনেই অপব্যয় কৰিছে।

গোৱাবাৰী forest Reserve ৰ ভিতৰত প্ৰায় ২৫ বিঘামান মাটিত গছৰ গুটি পেলোৱা দেখা গৈছিল। গছৰ পুলিবোৰ গৰুৱে খাই শেষ কৰিছে। তাত থকা forest ৰ কৰ্ম্মচাৰীসকলে তালৈ লক্ষ্যই নকৰে। তাৰ ওপৰিও তাত থকা forester সকলক মানুহক forester মাটিত আধিয়া ধানৰ খেতি কৰিব দিয়াও দেখা যায়। ওচৰত থকা ৰাইজে খৰিৰ কাৰণে মৰা গছৰ Permit বিচাৰিলে

নিদিয়ে। কিন্তু ডাঙৰ ডাঙৰ ব্যৱসায়ীসকলক হলে লৰীকে লৰী খৰি দি পঠাই থাকে। তেওঁলোকে বাৰসায়ী চোৰকহে খৰি দিয়ে আৰু আজিও দি আছে। খৰিৰ কাৰণে স্থানীয় ৰাইজক permit দিবলৈ যোৱাবছৰ forest conservator ক এখন দৰখাস্ত মই দিছিলো কিন্তু স্থানীয় ৰাইজক খৰিৰ permit দিয়াৰ কোনো ব্যৱস্থা কৰি নিদিলে। স্থানীয় ৰাইজে ভুটানৰপৰা খৰি আনিব লগাত পৰিছে। আৰু ভুটান চৰকাৰে Royality পাইছে। কিন্তু অসম চৰকাৰে Royality ৰ পৰা বঞ্চিত হৈ আছে।

Shri Lakheswar Das : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, বন বিভাগৰ ওপৰত যি মঞ্জুৰী আনিছে তাক মই সমৰ্থন কৰি দুষাৰ কবলৈ আগ বাঢ়িছো। এই বিভাগৰ পৰা এতিয়া আমাৰ প্ৰদেশখনলৈ বহুতো ৰাজহৰ ধন হয়তো চৰকাৰৰ ভৰালৈ আহিছে। কিন্তু এটা কথা কব লাগিব যে আজি যি পৰিমাণৰ ৰাজহ হয়তো চৰকাৰৰ ভৰালৈ আহিব লাগিছিল সেই পৰিমাণৰ ৰাজহ চৰকাৰৰ ভৰাললৈ আহিছে বুলি কব নোৱাৰো। মই বিশেষকৈ এটা কথা উল্লেখ কৰিব খোজো আৰু এই সদনত মই আগতেও কৈছো যে চৰকাৰৰ কিছুমান Forest ৰ দ্বাৰা ৰাজহ কিছু লোকচান হৈছে। আৰু সেইটো মই বিশেষকৈ আজি মন্ত্ৰী-মহোদয়ক অনুৰোধ কৰিব খোজো যে এই ব্যৱস্থাটো এনে কৰিলে ভাল হয়—আমাৰ যিবিলাক বালি মহল আছে এইবিলাকত একোজন মহলদাৰক Settlement দিয়ে। কিন্তু চৰকাৰে আৰু এটা ব্যৱস্থা কৰিলে যে—direct কিছুমান P. W. D. ৰ contractor এ Permit issue কৰে। আনফালে এজন মহলদাৰে Settlement দিয়াৰ পাচত P. W. D. ৰ ঠিকাদাৰ সকলে যেতিয়া Direct Permit issue কৰে তেতিয়া কেনেকৈ আৰু কিছু ৰাজহ লোকচান হৈছে সেই কথা মই উল্লেখ কৰিব খোজো, যেতিয়া এজন contractor এ Permit ত ৫০ হেজাৰ ললে আৰু সেই Permit খনৰ দ্বাৰা তেওঁ এক লাখ পাথৰ উঠাই লৈ যায়। এনেকুৱা এটা অৱস্থা অনেক সময়ত তেওঁলোকে সৃষ্টি কৰে যিটোক বিভাগীয় অধিচাৰসবলে ৰাখিয়ে

দিনে checking কৰি থকাটো সম্ভৱপৰ নহয়। ৰাতি লড়ীৰে পাথৰ লৈ যায়। এই বিভাগত থকা Forest officer সকলে ৰাতি এই গাড়ীবিলাক check কৰাটো সম্ভৱপৰ নহয়। সেইকাৰণে মই মন্ত্ৰী মহোদয়ক অনুৰোধ কৰিব খোজো যে Direct Permit Issue কৰাটো বন্ধ কৰি মহলদাৰক যিটো Royalty and monopoly দিয়া হয় সেইটো দি নিবলৈ দিব লাগে। Direct Permit দিয়াৰ কাৰণে মহলদাৰ বিলাক কিছু অসুবিধাত পৰিবলগীয়া হয়। তেওঁ-লোকৰ Royalty আৰু monopoly দুয়োটা দি চৰকাৰৰ পৰা Permit লয়। তেওঁলোকে সুচাৰুৰূপে কামকৰাত কিছু ব্যাঘাট হয়। সেইকাৰণে যদি এই ৰাজহ লোকচান নোহোৱাকৈ ৰচাব খোজে তেন্তে Direct Permit একেবাৰে বন্ধ কৰিব লাগে ।সেইকাৰণে আমাৰ ৰাজহ লোকচান নহবৰ কাৰণে Direct Permit দিয়া বন্ধ কৰিব লাগে আৰু Royalty আৰু Monopoly fee পাথৰৰ কাৰণে লব লাগে। যেতিয়াহলে মহলদাৰ সকলে কিমান পাথৰ নিয়ে সেই হিচাবে চালান কাটিব আৰু ধৰা পৰিব চৰকাৰৰ ভৰাললৈ ৰাজহ আহিব।

Forest বিভাগৰ বিষয়ে আৰু এটা কথা কব খুজিছোঁ সেইটো হৈছে Reserve বিলাকৰ বেদখল। আমাৰ Forest Reserve বিলাকত বে-দখল কৰি হাজাৰ হাজাৰ লোক সোমায় আছে আৰু এতিয়া উচ্ছেদৰ কাৰণে যি ব্যৱস্থা কৰিছে সেইটো যি মুহূৰ্ত্তত বে-দখল আৰম্ভ কৰিছিল Forest Deptt. ৰ কৰ্ম্মচাৰীয়ে সেইসময়ত কিয় খবৰ নাগাইছিল আৰু কিয় তেওঁলোকক তেতিয়া বে-দখল কৰিবলৈ দিছিল ? আমি জানো যে প্ৰত্যেক অঞ্চলতে Forest Guard, Beat officer, Range offiicer আদি থাকে অথচ বে-দখল বন্ধ কৰিবৰ নিমিত্তে সময়মতে কিয় ব্যৱস্থা কৰিব নোৱাৰিলে। গোলাঘাট দৈয়াং Reserve ত প্ৰায় তিনি চাৰি হেজাৰ মানুহে বে-দখল আৰম্ভ কৰিছে। কিন্তু সেইবিলাক উচ্ছেদ কৰিছিল যদিও পুনৰ বে-দখল আৰম্ভ কৰিছে। এইদৰেই চলি আছে। যিসকল বিভাগীয় কৰ্ম্মচাৰীৰ দোষৰ কাৰণে এই বে-দখল হবলৈ পালে তদন্ত

কৰি চৰকাৰে সেই কৰ্ম্মচাৰীসকলৰ ওপৰত শাস্তিৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। বে-দখলকাৰীয়ে যিবিলাক Reserve শেষ কৰিছিল সেই-বিলাক বনবিভাগে পুনৰ Reserve কৰি ৰখাৰ কোনো অৰ্থই নাই। সেইকাৰণে দৈয়াং Reserve ৰ যিটো অঞ্চল বে-দখলকাৰীয়ে গছ-গছনি কাটি শেষ কৰিলে, সেইটো অঞ্চল বানপানী প্ৰপীড়িত আৰু গৰাখহণীয়া বিধস্ত লোকসকলক পট্টন দিব লাগে। মন্ত্ৰী মহোদয়ে আমাৰ গোলাঘাটলৈ যাওঁতে D. F. O. আৰু অন্যান্য উচ্চ মহলৰ কৰ্ম্মচাৰীয়ে দয়াং Reserve টো Settlement দিয়াত বিৰোধীতা কৰিছিল যদিও আগতেই যেতিয়া গছ-গছনি কাটি ধ্বংস কৰা হল, তেনে স্থলত এইটো Reserve ৰখাৰ কোনো অৰ্থই নাই।

(সময়ৰ সংকেত)

মহোদয়, আৰু এটা কথা মই কব খুজিছোঁ যে, নগা সীমান্তত যি Forest Reserve আমাৰ আছে সেইবিলাক ৰক্ষা কৰিবলৈ হলে যিবিলাক নগাই তাত বে-দখল কৰিছে সেইবিলাকক সম্পূৰ্ণ উচ্ছেদ কৰিব লাগে নহলে Reserve হৈ নাথাকিব। সেইকাৰণে মই মন্ত্ৰী মহোদয়ক অনুৰোধ কৰো যে অসমৰ নগাসীমান্তত শিৱসাগৰ জিলাৰ গোলাঘাটলৈ বানপানী আৰু গৰাখহনীয়া প্ৰপীড়িত লোকক মাটিৰ পট্টন দিব লাগে ইয়াকে কৈ মোৰ বক্তব্য সামৰণি মাৰিলো।

*Shri Atul Chandra Goswami : মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, এই প্ৰস্তাৱটো সমৰ্থন কৰি দুৱাষাৰমান কথা কব খুজিছোঁ। অলপ আগতে Reserve বে-দখল সম্পৰ্কত মাননীয় সদস্য শ্ৰীদুৰ্গেশ্বৰ শইকীয়াই কৈ গৈছে। কিন্তু তেখেতে পানীডিহিং Reserve ৰ বে-দখল নিজে কৰিবলৈ দি Reserve টো খোলাই ললে। কিন্তু নিজ উদ্দেশ্য যেতিয়া সাধন হ'ল তাৰ পিচত এতিয়া তেখেতে কোনো Reserve খোলাৰ বিৰোধীতা কৰিছে।

(Voice—সেইটো একেবাৰে মিছা)

Reserve বে-দখল ক্ষেত্ৰত বিশেষকৈ P. G. R. V. G. R বিলাকত

---

*Speech not corrected

যিবিলাক বে-দখল হৈছে সেইবিলাকত ছচিয়েলিষ্ট, P. S. P বা কমিউনিষ্ট পার্টিৰ হে দোষ দেখা পাইছে। এই সম্পৰ্কত Forest Deptt. এ নিজে দোষ পাব লাগিছিল। Forest Deptt ত যিটো বে-দখল কৰাইছে সেইটো মই জানি শুনিয়েই কৰাইছোঁ। কাৰণ দুই চাৰিজোপা গছপুলি থাকিলেই সেইটো Forest নহয়। সোণৰা-জুলীত আমি দেখিছোঁ Forest Deptt. ৩০,৩৫ বিঘা মাটি পট্টন দিয়াই তাত যি ফচল উৎপাদন হয়, সেইবিলাক Forest Deptt. মানুহে খায় আৰু এইদৰেই Forest Deptt. কৰ্ম্মচাৰীবিলাকে জমিদাৰীৰ ব্যৱস্থা কৰিছে। মই কৈছিলোঁ যে, যিবিলাক মানুহৰ মাটিবাৰী নাই আৰু যাৰ অত্যন্ত মাটিৰ প্ৰয়োজন সেইবিলাক মানুহে তালৈ গৈছে।

নগাৱঁত আমাৰ ওচৰত দুটা ডাঙৰ ডাঙৰ Reserve আছে। কাজিৰঙা আৰু লাওখোৱা Reserve ইয়াত খেৰ ইকৰা, বিৰিণা আদি মানুহে ইয়াৰপৰা কাটি লৈ যায় আৰু এই Reserve ৰ মাজে মাজে আৰু নানাৰকমৰ শিল ভঙা, কাঠফলা ইত্যাদি Machine চলি আছে আৰু বনৰীয়া ম'হ, গঁড় এইবিলাক তাৰপৰা ওলাই গাৱঁলৈ ওলাই যায় আৰু তাত বিচৰণ কৰি মানুহকো হত্যা কৰে। এই-বিলাক খেদোৱাৰ ব্যৱস্থা নাই। তাৰ পাচত, কাজিৰঙা Reserve ৰ মাজৰ বিলবিলাকত Forest বিভাগৰ মানুহৰ লগত যোগাযোগ ৰাখি দিনৰ বেলাত নাওঁবিলাক বিলৰ পানীত ডুবাই ৰাখে আৰু ৪।৫ টা মান বজাত সেই মানুহবিলাক গৈ নাওঁবিলাক উলিয়াই লৈ জালেৰে ১০।১৫ মোনকৈ দিনে মাছ ধৰি "ডিজেল ট্ৰাকত" ভৰাই বিক্ৰি কৰে। তাৰ পাচত নগাওঁ জিলাৰ Forest বিভাগ, পুলিচ বিভাগ আৰু C. I. D. বিভাগৰ বিষয়াসকলে ১০।১৫ দিনৰ অন্তৰে অন্তৰে কাজি-ৰঙা ৰিজাভলৈ আহি পহু মাৰি লৈ যায়। বিয়া সবাহত মৰাটো আছেই তাৰোপৰি তেওঁলোকৰ ল'ৰা-ছোৱালীৰ জন্ম দিনো বাদ নপৰে। এই বিলাকৰ কোনো খবৰ চৰকাৰে ৰখা নাই।

শিল আৰু বালিৰ ক্ষেত্ৰত Direct Permit দি চৰকাৰৰ ৰাজহ কমোৱাৰ ব্যৱস্থা চৰকাৰে নিজেই কৰিছে। ৫০,০০০ cft. ৰ ঠাইত

৫ লাখ cft. ৰ Direct Permit লাহতী ব্ৰাডাৰ্চক দিয়া হৈছে। কাৰণ এওঁলোকে কংগ্ৰেছক বৰঙনি দিয়ে।

(Voice—আপোনালোকৰ পাৰ্টিয়ে চাণ্ডা নিদিয়ে নেকি ?)

কাজেই আমাৰ Forest Deptt. এ নানা উপায় অৱলম্বন কৰি নিজৰ জেপ ভৰ্ত্তি কৰিছে আৰু চৰকাৰী ৰাজহৰ অপব্যয় কৰিছে গতিকে বন বিভাগত আমাৰ যিবিলাক অপচয় হৈছে সেইবিলাক বন্ধ কৰক। যদি সেইমতে কাম কৰে তেনেহলে বনবিভাগৰ আয় হব পাৰে। লগতে এইটোও মই দাবি জনাব খোজো যে Forest ৰ মাজত থকা বিল বিলাকত Settlement দিব লাগে—আৰু যাতে এইবিলাকত মহ গৰু আদি সুমাই উপদ্ৰব কৰিব নোৱাৰে তাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে।

আমাৰ কাজিৰঙাৰ চোৰাং চিকাৰ বন্ধ কৰিব লাগে। তাত প্ৰতি বছৰে পহুমৰা কাম চলি আছে। এইদৰে যদি পহু মাৰি থাকে তেনেহলে তাত পহুৰ বংশ ৰক্ষা কৰা টান হৈ পৰিব। কাজিৰঙাত মৰা পহু বিশ্বনাথতো বিক্ৰী কৰা দেখিছো। এই বনৰীয়া জন্তু সংৰক্ষণৰ কাৰণে তাৰ Forest Gaurd বিলাকক যিবিলাক বন্দুক দিছে সেইবিলাক বন্দুকৰ গুলি নুফুতে। ফলত চিকাৰীবিলাকে তেওঁলোকক বান্ধি থৈ পহু মাৰি লৈ গুচি যায়। এইবিলাক বন্ধ কৰক।

টঙিয়া Forest Reserve, Forest village ক Permanant হিচাবে ৰক্ষাৰ ব্যবস্থা কৰক। তাত ৫ বিঘা ১০ বিঘা ১৫ বিঘাকৈ মাটি দিয়ক। তাত যিবিলাক কেলেঙ্কাৰী হৈ আছে সেইবিলাক বন্ধ কৰিব নোৱাৰেনে ?

লাওখোৱা Reserve ত দুখন co-oparative আছে। তাত ৮০০ বিঘা মাটি আছে—chihese Agression ৰ পিচতে সেই মাটিৰ দখল ৰাইজে বিচাৰিছিল। কিন্তু ৰাইজে তাৰ দখল নাপালে। সেই মাটি কেইজনমান মানুহে খাই আছে সেইটো কিয় তেনেকৈ হবলৈ দিছে আমি ভাবি নাপাও।

লাওখোৱা আঞ্চলিক পঞ্চায়তৰ সভাপতি নিৰ্ব্বাচনত ৩০ হাজাৰ টকা খৰচ কৰিছে। লাওখোৱা আঞ্চলিক পঞ্চায়তত এনেধৰণৰ বহু ঘটনা ঘটি আছে। লাওখোৱা co-operative ৰ নামত দুখীয়া মাটিহীন খেতিয়কক মাটি দিলে। কিন্তু তেওঁলোকে সেই মাটি আধিকৈহে খাই আছে। তেওঁলোক মাটিৰ কাৰণে M. L. A. ৰ ওচৰলৈ আহে কিন্তু আমি কি কৰিম। আমিতো তেওঁলোকক মাটি দিব নোৱাৰো। আৰু লাওখোৱা Reserve ত যিবিলাক খেতিৰ উপযোগী মাটি আছে সেইবিলাক সেইবিলাকৰ পট্টন দি দুখীয়া মাটি-হীন খেতিয়কক খেতি কৰিবলৈ দিয়ক।

Shri Surenda Nath Das : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আজি আমাৰ সদনত বন বিভাগৰ কাৰণে যি ৩ কোটি ৮৭ লাখ ৫ হাজাৰ টকাৰ মঞ্জুৰীৰ দাবী আনিছে মই এই দাবিটো সমৰ্থন কৰিছো। কাৰণ আমাৰ অসমৰ এইটো এটা মূল সম্পদ। আৰু এইটো এটা মূলধন হিচাবে ধৰা হৈছে। সেই কাৰণেই এই বন সম্পদ খিনিৰ সম্প্ৰসাৰণ আৰু সংৰক্ষণৰ কাৰণে চেষ্টা কৰিব লাগিব, আৰু তাকে কৰিবলৈ যাওতে আমাৰ টকাৰ প্ৰয়োজন। গতিকে আমি ইয়াৰ বিৰোধীতা কৰা উচিত নহব। মই ভাবো আজি যদিও আমাৰ বিৰোধী দলৰ সদস্য সকলে ইয়াৰ বিৰোধিতা কৰিছে, কিন্তু ইয়াৰ বিৰোধীতা নকৰি কেনেকৈ এই বিভাগটোৰ সম্প্ৰসাৰণ কৰি আমাৰ মূল্যবান বন সম্পদ খিনি সংৰক্ষন কৰিব পাৰো তাৰ বাবে চিন্তা কৰাহে উচিত হব।

আজি সৰ্চাকৈয়ে আমাৰ দেশত ৪ৰ্থ পৰিকল্পনাত শিল্প, উদ্যোগৰ উন্নয়নৰ কাৰণে চিন্তা কৰা হৈছে। এই ক্ষেত্ৰত আমাৰ বন সম্পদ খিনিয়ে অৰিহনা যোগাব। আজি আমাৰ বন সম্পদেৰে ৰেল্ল পৰিবহনৰ শ্লিপাৰ তৈয়াৰ কৰি ৰপ্তানি কৰা হৈছে। য'ৰ পৰা আমাৰ চৰকাৰলৈ বহুখিনি ধন আহে। তাৰোপৰি আৰু বহুটো দিশত এই বন সম্পদ খিনিৰ কাৰণেই আমাৰ হাঁতলৈ ধন আহে। এই কাৰণেই আমি যদি বন সম্পদ খিনি সংৰক্ষণৰ কাৰণে তৎপৰতাৰ অবলম্বন

নকৰো তেনেহলে ২/৩ বছৰৰ ভিতৰতে আমাৰ এই বনসম্পদশেষ হৈ যাব। গতিকেই মই মন্ত্ৰী মহোদয়ক কও যে, তেখেতে যেন এই বন সম্পদ খিনি সংৰক্ষনৰ কাৰণে ভাল ব্যৱস্থা লয়। আমি চকুৰ আগতে দেখিছো আমাৰ এই মুল্যবান কাঠ কাটি খাণ্টাং কৰিব লাগিছে। গতিকে এই ক্ষেত্ৰত আমাৰ উচ্চ পদস্থ বিষয়া যেনে D.F.O. Beat officer, Ranger এই সকলে সঘনে বনাঞ্চল বিলাক পৰিদৰ্শন কৰিব লাগে। নহলে এই বিলাকৰ ৰক্ষনা বেক্ষন টান হৈ পৰে।

অধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ উত্তৰ কামৰূপৰ অদলা আগ্ৰং, শোৱন-খাটা, দিহিংৰাই এই অঞ্চল বিলাকৰ সংৰক্ষন ব্যৱস্থা ভাল কৰিব লাগে। এই অঞ্চলকেইটাৰ হাবি বিলাক কাটি খাণ্টাং কৰাৰ কাৰণেই তাত আজি ১০/১২ বছৰৰ পৰা বান্য পানীৰ প্ৰকোপ বাঢ়িব পৰা নাই। সেই অঞ্চলৰ মানুহ বিলাক বান পানী গৰাখহনীয়াত বিধ্বস্ত হৈছিল। মানুহৰ খেতি পথাৰ উটুৱাই নিছিল। এই দিহিৰাগুৰি অসমৰ ভিতৰতেই এখন ভাল ধান হোৱা ঠাই কিন্তু হাবি বিলাক কাটি পেলোৱাৰ ফলত তাত বান বানী প্ৰকোপ বেছি হৈছে। গৰাখহনীয়া উল্টাখণ্ডা আদি হৈছে। সেই কাৰণখ মই ভাবো আৰু এইটো ৰাইজৰো উপকাৰ কৰা হব যদিহে চৰকাৰে তাত Plantation ৰ ব্যৱস্থা কৰে এই কথালৈ মই চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিলো।

আজি বিশেষকৈ অদলা অঞ্চলত আমি দেখিবলৈ পাইছোঁ যে, প্ৰায় ৫০০ শ বিঘা অঞ্চলত মানুহ সোমাই শৌৱা, শিমলু আদি মূল্যবান গছকাটি খাণ্টাং কৰিছে। আজি ১০ বছৰে এই বিলাক ৰাখিব পৰা হ'লে চৰকাৰে বহু লাভবান হ'ল হেঁতেন। অদলা Beat houseৰ ওচৰতে তাত অফিচাৰ থকা স্বত্বেও প্ৰায় ২ হাজাৰ বিঘামান মাটিৰ গছ নাইকিয়া হৈছে। আৰু এইবিলাক অঞ্চল বেদখল কৰিছে। যদি এই অঞ্চল বিলাকত plantation ৰ কোনো ব্যৱস্থা কৰা নাই। সেই বিলাক মাটিহীন খেতিয়কক খুলি দিব লাগে। কাৰণ তাত পানী আদিৰো যথেষ্ট সুবিধা আছে। যদি এই মাটি বিলাক উলিয়াব পাৰিবলেহেঁতেন, মই ভাবো এই মাটি প্ৰকৃত মাটিহীন খেতিয়কক

দিব পাৰিলেহেঁতেন। যদি plantation সম্প্ৰসাৰণৰ ক্ষেত্ৰত ইতিমধ্যে বন্ধ কৰিছে, সেই মাটিবিলাক জৰীপ কৰি যি বিলাক খেতিয়ক ৰাইজে হাবাথুৰি খাই ফুৰিছে বা খাবলৈ পোৱা নাই সেই বিলাকক এই মাটি দিলে, হয়তো কিছু শান্তি দিব পাৰিব।

আজি আমাৰ দেশৰ খেতিয়ক ৰাইজে আনকি নিজৰ হালখনৰ কাৰণে নাঙল শ্ৰী কাতি লবলৈও, পাৰলি, পমা, আজাৰ, পাকৰি, আদি গছ নাইকীয়া হৈছে। এই দৰে হলে আমাৰ খেতিয়ক ৰাইজে কেনেকৈ বছৰৰ ভাত মোকলাব পাৰিব। আজি আমাৰ দেশৰ ৯৯% ভাগ মানুহেই কাঠৰ নাঙলেৰে খেতি কৰে। কিন্তু এই পমা আদি গছৰ অভাৱত, খেতিয়ক সকলৰ মাজতো অভাৱে দেখা দিছে। এই যদি বনজ সম্পদ বিলাক সংৰক্ষন কৰা হয় তেতিয়া হলে আমি তাৰ পৰা বহুতো Royalty পাব পাৰিম। এইটো সেই কাৰণে বন বিভাগে চিন্তা কৰিব লাগে। আমাৰ Block-area বিলাকত Forest dept ৰ অফিচাৰ বিলাকৰ সহায়ত আমাৰ যি বিলাক V.G.R: আছে তাত বহুতো সৰু সৰু নদী আছে। আৰু তাত কদম গছ ইত্যাদি ৰোৱাৰ ভাল ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। আৰু এইটো কৰিলে বান পানীৰ প্ৰকোপ বহু কমি যাব। এনেদৰে পোনা, পুঠিমাৰি আদিৰ নিচিনা নদী নিয়ন্ত্ৰন কৰাত সুবিধা হব পাৰে। চৰকাৰে এই বিলাক ক্ষেত্ৰত বিশেষ ভাৱে মনোনিবেশ কৰিব লাগিব আৰু এইটো কৰিলে দেশৰ কৃষক ৰাইজৰ উপকাৰ হব বুলি মই ভাৱো। ইয়াকে কৈ মই মোৰ বক্তব্যৰ সামৰণি মাৰিলো।

Shri Sarat Chandra Rava : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মই এই বন বিভাগৰ কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱ সম্পৰ্কত সমৰ্থন কৰি তুষাৰমান কবলৈ বিচাৰিছো। অসমৰ এই বন বিভাগৰ যি মূল্যবান সম্পদ এই সম্পদ ৰক্ষা কৰিছে অসমৰ জনজাতীয় লোকসকলে। কিন্তু এই জনজাতীয় লোক সকল একেবাৰে গৰীব। এই জনজাতীয় লোকসকলৰ থকাৰ ঘৰ নাই ভগাচিগা পজাঁঘৰ খাবলৈ ভাত নাই তিনিমাহ কোনো মতে খায় কিন্তু ৯ মাহেই বনৰ ফলমূল খাইয়েই তেওঁলোকে জীৱন ধাৰণ কৰিব

লগীয়া হৈছে। যাতায়তৰ ব্যৱস্থা নাই, শিক্ষাৰ সুযোগ নাই, চিকিৎসাৰো কোনো ব্যৱস্থা নাই। অথচ এই জনজাতীয় লোকসকলেই অসমৰ এই জাতীয় সম্পদ বছৰে লাখ লাখ টকা উপাৰ্জনৰ সম্পদ পুৰুষানুক্ৰমে ৰক্ষা কৰি আহিছে। এই জনজাতীয় লোক সকলৰ কাৰণে চৰকাৰে কোনো ৰকমৰ ভাল ব্যৱস্থা কৰা নাই। যি সকলে মুকলি ঠাইত আছিলে সেই ঠাইতে বজাৰ বা চহৰৰ উপক্ৰম হলেই বুদ্ধিজীৱি সকলৰ সভ্যভব্য লোকসকলৰ প্ৰতিযোগীতাত টিকিব নোৱাৰা হয় ধনতান্ত্ৰিক আৰু পূজীবাদীসকলৰ নিস্পেৰণ আৰু শোষনত জনজাতীয় লোকসকল তাত টিকিব নোৱাৰি হাবি বননীত পলাব লগীয়া হয়। কিন্তু তাতো জনজাতীয় লোকসকলে শান্তিৰে থাকিব নোৱাৰে। চৰকাৰে তাতো তেওঁলোকক এৰা নাই। তেওঁলোকৰ যি দখলী তৌজিভূক্ত মাটি সেই মাটি Re-Settlement জৰীপ কৰি খাচ কৰি পেলাইছে লগে লগে কিছুমান মাটি Forest Dept ত সুমুৱাই দিছে। Revenue Land ৰ পৰা Forest Land কৰাৰ কিছুমান কাৰণ হল ফৰেষ্ট অফিচাৰ সকলে খুচিমতে ব্যৱহাৰ কৰা আনকি কৃতদাসৰ দৰে চলোৱা। এই দৰেই জনজাতীয় লোকসকলৰ ওপৰত নানান ষড়যন্ত্ৰ চলিছে এনে অৱস্থাত এইটো জনা ঠিকযে, এই চৰকাৰৰ প্ৰতি জনজাতীয় লোকসকলৰ কেতিয়াও ভাল ভাৱ থাকিব নোৱাৰে। আৰু ফলত জনজাতীয় লোক সকলৰ মাজত চাৰিও ফালে বিদ্ৰোহৰ সুচনা হৈছে। যি সকল লোকে অসমৰ অতি মূল্যবান সম্পদখিনি ৰক্ষা কৰি আহিছে সেইসকল লোকৰ কাৰণে চৰকাৰে চিন্তা কৰা নাই বৰং তেওঁলোকক কি ধৰণে আৰু বেচি শোষণ কৰা যায় আৰু বেচি নিষ্পেষন কৰা যায় তাৰহে কাৰ্য্যকলাপ আমি দেখিছো। কামৰূপ জিলাৰ দক্ষিণ অঞ্চলত আৰু গোৱালপাৰাত বিভিন্ন জনজাতীয় লোক আছে আৰু সেই লোকসকলৰ মাটি Re-settlement জৰীপত Forest Dept ত সুমুৱাই লৈছে।

উদাহৰণ স্বৰূপে গোৱালপাৰাত আগতে যিটো জমিদাৰী প্ৰথা আছিল এই জমিদাৰী অধিগ্ৰহণৰ পিচত সেই জমিত ৰায়তক settlement দিয়াৰ কাৰণে settlement জৰীপ হ'ল। এই জন-

জাতীয় লোকসকলৰ বাহিৰেও বহুতৰে জমি কিছুমান খাচ কৰিলে। আৰু কিছুমান Forest এলেকাত সুমুৱাই দিছে। আৰু বহুৰকমৰ বিবাদ লগাইছে। ৰংজুলী ৰেঞ্জৰ– Forest Boundary ত খুটি মাৰোতে মাৰেয়ামপুৰ গাঁওৰ এজনৰ তৌজি মাটিত খুটি পুতিবলৈ যোৱাত গৃহস্থই আপত্তি জনোৱাত সেই গাওঁৰ ৯ জনী মহিলাক পুলিচে অকথ্য ব্যৱহাৰ অত্যাচাৰ কৰি গ্ৰেপ্তাৰ কৰি জেইলত আটক ৰাখিছে। জামিনত পিচত দিছে যদিও আজিলৈকে দুই বছৰ পাৰ হল, সেই মহিলা সকলৰ কেচ্ চিগা নাই বাৰে বাৰে টকালৈ গৈ টকা পইচা ভৰি হবুৰণি হব লগা হৈছে। মই এইটোৰ প্ৰতি সদনৰ সদস্য হিচাবে কেইবাবাৰো আপত্তি কৰি আহিছে। এই ধৰণৰ গ্ৰেপ্তাৰ কৰি ২ বছৰ ৩ বছৰ ধৰি কেচ চলাই থকাটো জনজাতীয় ৰাইজৰ প্ৰতি চৰকাৰৰ ঘোৰ অন্যায় কৰা হৈছে। এনে ধৰণৰ অন্যায় কোনেও সহ্য কৰিব নোৱাৰে। তাত যি বিলাক খেতিৰ উপযোগী মাটি আছে সেই বিলাক Revenue Land কৰি দিলে সেই অঞ্চলৰ জনজাতীয় লোকসকলৰ জীৱন নিৰ্ব্বাহত সুবিধা কৰি দিয়া হব।

আজি গোটেই অসমতে আমি দেখিবলৈ পাইছো যে, Forest ৰ ভিতৰত থকা যি বিলাক পতিত মাটি য'ত গছ-গছনি নাই সেই মাটি, দখল কৰাৰ কাৰণে গৰীৱ কৃষক ৰাইজ আগবাঢ়ি গৈছে।

সেই ফালৰ পৰা গোৱালপাৰাত আদিম কালৰে পৰা যি সকল জনজাতীয় লোক বন বিভাগৰ কাষত আছে সেইসকলে কেতিয়াও সেই মাটি এৰি দিব নোৱাৰে। কাৰন সেই জনজাতীয় লোকসকল তালৈ Forest বিভাগ যোৱাৰ বহু দিনৰ আগৰ পৰাই তাত আছে। তেওঁলোকে তাত বহু পুৰুষ ধৰি তাত বসবাস কৰি আছে। গোৱালপাৰাৰ জনজাতীয় যি সকল লোক বন বিভাগৰ কাষে কাষে আছে সেইসকলে বেদখল কৰা নাই। যদি বেদখল কৰা হয়, তেন্তে Forest Dept হে বেদখলকাৰী তাত যি সকল জন-জাতীয় লোক আছে, সেইসকল বেদখলকাৰী লোক নহয়। তাৰ যিটো forest বিভাগ আছে সেই অফিচত কাম কৰা লোকসকলহে বেদখলকাৰী লোক জন-জাতীয় লোকসকল ফৰেষ্টৰ

মাজত আৰু কাষত আদিম কালৰে পৰা বসবাস কৰি আছে, গতিকে তেওঁলোক বেদখলকাৰী লোক নহয়। মই আশা কৰোঁ চৰকাৰে এই সম্পৰ্কত চোকা দৃষ্টি দি গোৱালপাৰা ফৰেষ্ট বিভাগত থকা বেমেজালি বিলাক দুৰ কৰিব।

তাৰ পিচত এই বিবভাগটোত সোমোৱা দূৰ্নীতিৰ কথা অলপ কওঁ, বহুত কথাই আছিল কিন্তু সময় নাই। কৃষ্ণাই ৰেঞ্জৰ শালপাৰা গাওঁৰ ৰাইজৰ দৰখাস্ত যোৱা ১৯৬৭ চনৰ বিধান সভাতে দাখিল কৰা হৈছিল, কিন্তু একো নহল। কৃষ্ণাই ৰেঞ্জৰ শালপাৰা গাওঁৰ ৰাইজৰ দৰখাস্ত যোৱা ১৯৬৭ চনৰ বিধান সভাতে দাখিল কৰা হৈছিল, কিন্তু কাম একো নহল। ৰাইজৰ অভিযোগটো হ'ল উক্ত গাওঁৰ কাষতে থকা বৰঝাৰ বহু শালগছ গান্ধী স্মাৰক নিধিৰ কৰ্ম্মী করুণা লহকৰে বে আইনি ভাৱে কাটিছে। এই বিষয়ে ৰেঞ্জ অফিচাৰক মাটি আনি ৰাইজে ধৰাই দিলে। কিন্ত কেনো কাৰ্য্যকৰী ব্যৱস্থা নললে বৰং উক্ত লহকৰেই গছবিলাক লৈ গল। তাৰ পিচত পুনঃ আগতকৈ বহুগুনে বে আইনী ভাৱে শালগছ কাটিবলৈ ধৰিলে। তেতিয়া ৰাইজে গোৱালপাৰাত থকা D.F.O. ক মাটি আনি ধৰাই দিলে। D.F.O. ই সিদিনা শালপাৰা ৰাইজৰ সাক্ষাতত ১০০ এশৰো অধিক শালগছ চিলকৰি দুজন মানুহৰ ঘৰত জিম্মা ৰাখি গ'লে। বহুদিন পাৰহোৱাত এই বিষয়ে কোনো বিচাৰ কৰা নেদেখি শালপাৰা ৰাইজে মোলৈও দৰখাস্তৰে জনালে। সেই দৰখাস্ত খনকে এই বিধান সভাত দাখিল কৰা হৈছিল। আৰু বিধান সভাৰ অধিবেশনৰ পৰা গৈ তেওঁলোকৰ দৰখাস্তখন বিধান সভাত দাখিল কৰাৰ কথা জনাইছিলোঁ। তেতিয়া তাৰ মানুহে কলে এই বিধান সভাত দাখিল কৰিলে কি হব, গছ বিলাক আমাক বুঢ়া আঙুলি দেখুৱাই দিন দুপৰতে ট্ৰাকত তুলি নিলেই নহয়। তাৰ পিচত এই ঘটনা সম্পৰ্কে মই নিজেই গৈ D.F.O. ক শোধাত তেখেতে তদন্ত কৰাৰ বাবে এটা তাৰিখ দিলে। তাৰিখৰ দিনা D.F.O. নিজে নাহি A,C.F.O. ক পঠালে। A.C.F.O. ই শালপাৰা গাওঁলৈ তদন্তত আহি তেওঁলোকৰ অফিচিয়েল কাগজ

প্ৰাতিত বিচাৰ কৰি জৰিমনা আদায় কৰি ঠিক কৰি ৰাখিছে। কিন্তু যি জন প্ৰকৃত দোষী তাৰ ওপৰত জৰিমনা কৰা নাই। তাৰ নামটোৰেই উল্লেখ নাই। কিছুমান ট্ৰাইবেল মানুহৰ নামত জৰিমনা কৰি আদায় দেখুৱাইছে। অথচ এই জৰিমনা দিয়াসকলে আনকি ৰাইজেও এই বিষয়ে একেবাৰেই নাজানে। এই দৰেই অসৎ ব্যৱসায়ী লগত লগলাগি বনবিভাগৰ কৰ্ম্মচাৰী সকলে জনজাতীয় লোকৰ ওপৰত শোষন নিৰ্যাতন কৰাৰ উপৰিও নানা ধৰণে প্ৰবঞ্চনা কৰি আহিছে। ইয়াৰ বাহিৰেও গোৱালপাৰা প্ৰজ্ঞাস্বত্ব আইন অনুসাৰে গোৱালপাৰা জিলাৰ কৃষক ৰাইজে বন বিভাগৰ পৰা যি বিলাক সা-সুবিধা পাইছিল, যেনে নিজৰ প্ৰৰিয়ালৰ ব্যৱহাৰৰ কাৰণে প্ৰয়োজনীয় খৰিখেৰ ঘৰ বন্ধাৰ কাৰণে খুটা, নাঙল আনি এই বিলাক প্ৰজ্ঞাস্বত্বত বৰ্ত্তমানৰ বন বিভাগে নিদিয়া হৈছে বঞ্চিৎ কৰা হৈছে। অথচ টকা কৰা অসৎ ব্যৱসায়ী আৰু ব্যৱসায়ীৰ দালাল সকলে ফৰেষ্ট বিভাগৰ সহায় লৈ নানা সুবিধা গ্ৰহণ কৰে। জনজাতীয় লোকসকলে কাঠ চুৰি কৰা ধৰাই দিলেও তাৰ কোনো ব্যৱস্থা নলয়, বৰং কেচ আদি মিচাকৈ জনজাতীয় মানুহৰ নামতহে পৰে। ৰাইজৰ চকুৰ আগত আৰু ফৰেষ্ট বিভাগৰ চকুৰ আগত বুঢ়া আঙুলি দেখুৱাই কিছুমান অসৎ মহাজন সকলে লাভ কৰি ফৰেষ্ট ধ্বংস কৰিব ধৰিছে। এনেকুৱা দুৰ্নীতি ৰাইজে আৰু কিমান সহ্য কৰিব। গতিকে সোনকালে এই বিলাকৰ যাতে প্ৰতিকাৰ হয় তাৰ বাবে চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষন কৰি মোৰ বক্তৃতা সামৰিলোঁ।

Shri Matilal Nayak : माननीय अध्यक्ष महोदय, आमाৰ বন বিভাগ সম্পৰ্কত বহুতো কথা আগতে আলোচনা হৈ গৈছে গতিকে মই তাকেই পুনৰাই দোহাৰিব নোখোজো। মাত্ৰ দুই তিনিষাৰ কথা কম। প্ৰথমতে মই বন্য পশু সম্পৰ্কত কওঁ আজি আমি কি দেখিছো; দেখিছো যে আজি নংপো আৰু চিলঙতে দিনে প্ৰায় ১০/১২ টাকৈ হৰিণ মৰা হৈছে। কিন্তু মন্ত্ৰী মহোদয়ে এই বিষয়ে কোনো চকু কান দিয়া নাই যেন লাগে।

(A Voice আপুনি কিনিছে নে নাই)

ফৰেষ্ট বিভাগৰ দ্বাৰা আহ্বান কৰা tender বিলাকৰ বাবে বহু টকা অপচয় হৈছে। মই মাত্ৰ এটা উদাহৰণ দাঙি ধৰিম। গুৱাহাটী DIVN ত বালুৰ Tender আহ্বান কৰাত ২·৫০ টকাকৈ Mono-poly দি বহুত Tender পৰিছিল কিন্তু সেই ২·৫০ টকা ৰেটত কাম Distribute নকৰি সেই বিলাকৰ বাবে পুনৰাই ২য় বাৰ tender Ball কৰিবলগীয়া হৈছে। এইটো কিয় কৰিব লগা হল কাৰ খাতিৰত কৰিব লগা হল ? ঠিকাদাৰ বিলাক দোষী বুলি জনাজাত কিন্তু ঠিকাদাৰ বিলাকক ২·৫০ টকাত কাম দিছে ২য় বাৰ tender Call কৰাত কিছুমানক ·৫ পইছা আৰু কিছুমানক ২·৫০ ৰেটত কাম দিয়া হল এনেকৈ ২য় বাৰ কাম দিয়াৰ ফলত বহু টকা ৰেভিনিউ ঘাটি হল আৰু প্ৰায় এক কোটি টকা লোকচান হল।

M. Shumsul Huda : কিছুমানক .০৫ পইছা কিছুমানে ২.৫০ টকা আমাৰ শ্ৰীযুত গৌৰীশঙ্কৰ ভট্টাচাৰ্য্যই বহু কৈ গৈছে তাতে মই এটা কথা যোগ কৰিব খোজো যে মঠাউৰিৰ কাষে কাষে গছ ৰুব লাগে। মই কওঁ যে E&O. এ মঠাউৰিৰ কৰাত বহুত টকা খৰচ কৰিছে কিন্তু ইয়াৰ পৰা কোনো লাভ হোৱা নাই। যদি সেই মঠাউৰি বিলাকৰ পাৰে পাৰে গছ ৰুই দিলেহেতেন তেন্তে মঠাউৰিও সোনকালে নাভাঙিলহেতেন আকৌ সেই গছৰ পৰা ফল বিলাকো খাবলৈ পোৱা গলহেতেন। আৰু কিছু পৰিমানে খাদ্য অভাৱ পুৰণ হলহেতেন আৰু গছ থাকিলে climate ও ভাল হয়। আন এটা কথা মই নকৈ নোৱাৰো যে অফিচাৰৰ বিৰুদ্ধে তুৰ্নীতিৰ অভিযোগ অনা হয় কিন্তু বিভাগীয় মন্ত্ৰীজনে ভালদৰে চোৱা মেলা কৰিলে অফিচাৰৰ বিৰুদ্ধে তুৰ্নীতিৰ অভিযোগ নাহিলেহেতেন। কাজিৰঙা Reserve ত গড় মৰা case ৰ অভিযোগত জিতেন বৰা নামৰ এজন মানুহ এতিয়া Adviser হল। চুৰিকৰি গড় মাৰি যদি Adviser হব পাৰি তেন্তে ভালকৈ বুজিব পাৰি এই বিভাগৰ কৰ্ম্ম কুশলতাৰ কথা। আৰু এটা কথা ২/৪ জন মানুহে এহাল মহ লৈ forestত থাকে আৰু

সিহতে খেতি বাতি নকৰে দিনত মহ ছুটা ৰখি থাকে ঘাঁহ খুৱাই বন বিভাগৰ পৰা সুযোগ লৈ বা কথা কৈ গছ কাটি ৰাখে আৰু ৭/৮ দিনৰ মূৰে মূৰে ৰাতি ৰাতি টানি আনি কিছুমান অবৈধ ব্যৱসায় চলাই আছে। আৰু সেই বিলাক জানিও দূৰ কৰিব পৰা নাই। জানি শুনিও দূৰ কৰা নাই।

আকৌ আমাৰ বিভাগীয় মন্ত্ৰী ঘৰত লগ পাবলৈ নাই আনকি ৰবিবাৰেও তেওঁক লগ পোৱা নাযায় ইচ্ছা। কৰিলে বহু টকা অপব্যয় এই মন্ত্ৰীগৰাকীয়েই কমাব পাৰে যদিহে তেখেতে বিভাগটোৰ প্ৰতি ভাল নজৰ দিয়ে। তেখেতে নিজেই নজৰ নিদিলে আন মন্ত্ৰী বা অফিচাৰ সকলে কি কৰিব। তেখেত আজি অসমৰ ভাবি মুখ্য মন্ত্ৰীও। এতিয়া তিনিতা বিভাগ চলোৱাতেই যদি তেখেতে কৰ্ম্মদক্ষতা দেখুৱাব নোৱাৰে মূখ্যমন্ত্ৰী হলে কি কৰিব ; নে এনে ধৰণেই জোৰা তাপলি দি চলাব। তেখেতে ইচ্ছা কৰিলেই বহুত টকা Surplus কৰিব পাৰে যিহেতু তেখেত Revenue আৰু forest ৰ মন্ত্ৰী তেখেতে দুয়োটা লগ কৰি অন্ততঃ ২৫ কোটি টকা; ৫০ কোটি ঘাটি বাজেটত ৰাহি কৰি দিব পাৰে। অন্য মন্ত্ৰীসকলৰ B'ood pressure বেচি ভাগৰে আছে। ভগবানৰ আৰ্শীবাদ আমাৰ এই মন্ত্ৰীজনৰ নাই। সেয়েহে তেখেত সদায় মফচলঃ কৰিব পাৰে। মফচলঃ কৰা মানে change কৰা; গতিকে তেখেতে অলপ ভালদৰে কাম কৰিলে সকলো Dept নিশ্চয় ভাল হৈ পৰিব।

(সদনত হাঁহিৰ ৰোল উঠে

মই আৰু বিশেষ কব নোখোজো ইয়াকে কৈ মোৰ বক্তব্যৰ সামৰনি মাৰিলো।

*Shri Mohendra Mohan Choudhury (Minister) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, এই Forest department ৰ যিটো মঞ্জুৰীৰ প্ৰস্তাৱ, মই ভাবিছিলো যে, বিনা কৰ্তন প্ৰস্তাৱে এইটো পাছ হৈ যাব। কাৰণ আজি Forest বিভাগৰ মঞ্জুৰী সংক্ৰান্তত আৰু তাৰ কৰ্তন

*Speech not corrected

প্ৰস্তাৱ সংক্ৰান্তত যিবিলাক আলোচনা হৈছে—সেই আটাইবিলাকেই আলোচনা সমালোচনা কৰা হৈছে। এইকাৰণে ভাবিছিলো ইয়াত এইটোৰ পুনৰ আলোচনা নহয়। কিন্তু দেখিছো যে গোটেইদিন ধৰি এই বিষয় আলোচনা হৈছে আৰু বহুসংখ্যক সদস্যই এই প্ৰস্তাৱত অংশ গ্ৰহণ কৰিছে। মই এই আলোচনাত বৰ আনন্দ পাইছো। এইকাৰণেই যে, মন্ত্ৰী হৈ মই যিবিলাক কথা জনা নাছিলো, সেই-বিলাক আজি এই আলোচনা সূত্ৰৰ পৰা জানিব পাৰি সচাকৈয়ে আনন্দ পাইছো। আলোচনা প্ৰসঙ্গত সদস্যসকলৰ ফালৰপৰা বহুতো গঠনমূলক পৰামৰ্শ আগবঢ়াইছে। বিশেষকৈ এই কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱৰ আলোচনা আৰম্ভ কৰি, মুকলি কৰি শ্ৰীগৌৰিশঙ্কৰ ভট্টাচাৰ্য্য ডাঙৰীয়াই আমাৰ Department টো পুনৰ সংগঠন কৰিবৰ বাবে যি পৰামৰ্শ দিছে সেই পৰামৰ্শবিলাক, মই ভাবো অতি লাগতিয়াল পৰামৰ্শ। আৰু সেই পৰামৰ্শবিলাক কাৰ্য্যকৰী কৰাৰ ক্ষেত্ৰত আমি আগবাঢ়িব ধৰিছো। আমাৰ এই বন বিভাগটো যি ধৰণে সংগঠন কৰিব লাগিছিল ঠিক তেনেধৰণে পৰা নাই। নোৱাৰাৰ যথেষ্ট কাৰণো আছে।

আজি আমাৰ দেশখন বিজ্ঞানৰ ক্ষেত্ৰত যি পৰিমাণে আগ বাঢ়িব লাগিছিল, যি ভাৱে গতি কৰিব লাগিছিল তেনেভাৱে গতি কৰিব পৰা নাই। বিজ্ঞানিক পদ্ধতিৰে কামকাজ চলাব লাগিছিল। আমাৰ যিবিলাক বিষয়াৰ ওপৰত এইবিলাক দায়িত্ব অৰ্পণ কৰা হয়, তেওঁ-লোকৰ বিশেষ প্ৰশিক্ষন থকা দৰকাৰ। তেখেতসকলক তেনেকুৱা প্ৰশিক্ষন দিবপৰা নাই। যদি তেনেকুৱা প্ৰশিক্ষণ দিবৰ বাবে চেষ্টা চলোৱা হৈছে, সেই চেষ্টা এতিয়াৰ পৰাই কাৰ্য্যকৰী হৈ উঠিব বুলি কোৱাটো টান। সেইকাৰণে বৈজ্ঞানিক প্ৰনালীৰে আমাৰ বন বিভাগটো Regeneration কৰা সংক্ৰান্তত যিবিলাক নীতি আমি অৱলম্বন কৰিব লাগে, সেইবিলাক অৱলম্বন কৰিবপৰা নাই। সেইবিলাক পুৰণিকলীয়া নীতিৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি কৰিবলগীয়া হৈছে। মই আশাকৰো যে, সোনকালে আমি বৈজ্ঞানিক পৰিকল্পনাৰে আমাৰ বন বিভাগৰ কামবিলাক যাতে ভাল হয় তাৰ কাৰণে চেষ্টা কৰিব লাগে। আজি আমাৰ এই বন বিভাগৰ যথেষ্ট পৰিমাণে ক্ষতি হৈছে।

এই ক্ষেত্ৰত আমাৰ যে বিষয়াসকল দায়ী নহয়, সেইকথা মই কেতিয়াও নকওঁ। বিষয়াসকলৰ লগতে চৰকাৰো দায়ী। আজি যেতিয়া আমাৰ কিছুমান সদস্যাই আপত্তি কৰিছে যে, আমাৰ এই ৰিজাৰ্ভবিলাক বে-দখল কৰা বহুতদিন হৈছে। কেইবাবছৰো জুৰি বে-দখল চলি আছে। সেইবিলাক বে-দখল কিয় চৰকাৰৰ বিষয়া-সকলে ধৰা নাই তাৰ উত্তৰত মই কব খুজিছো। আমি কিছুমান ঠাইত বে দখলৰ খবৰ পাই তাক উচ্ছেদ কৰাৰ কাৰণে ব্যৱস্থা গ্ৰহন কৰাৰ লগে লগে উচ্ছেদ বন্ধ কৰিবৰ কাৰণে দৰ্খাস্ত কৰে, আৰু কোনো কোনো ক্ষেত্ৰত মন্ত্ৰীক বাটতে সেইবিলাক দৰ্খাস্ত দিয়ে আৰু সেই দৰ্খাস্তবিলাকৰ পাছত আমাৰ সদস্যসকলৰ যে সমৰ্থন নাই এনে নহয়, আৰু সেইকাৰণে মন্ত্ৰীয়ে বাটতে Stay-order দিয়ে। গতিকে উচ্ছেদ কাৰ্য্য কৰিবলৈ হলে বহু দিনৰপৰা আমি প্ৰস্তুত থাকিব লাগে। কিন্তু যদি উচ্ছেদ কাৰ্য্যৰ বন্ধ কৰাৰ হুকুম যায় তেনেহলে কৰ্ম্মচাৰী-সকল demoralised হয় আৰু বে দখলকাৰীসকল উৎসাহিত হয়। আৰু ফলত ক্ৰমে ক্ৰমে বে দখলকাৰী সংখ্যা বাঢ়ি যায় আৰু তেনে-কেয়ে order দি থকাৰ কাৰণে বে-দখল বাঢ়ি গৈছে। গতিকে উচ্ছেদ order ৰ Cancellation order দিয়াটো বন্ধ হব লাগে। সেইকাৰণে আমি যিদৰে উচ্ছেদ কাৰ্য্য কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিছো, সেইদৰে উচ্ছেদ কাৰ্য্য ঠিকমতে কৰিব পৰা নাই।

আৰু এটা কথা কোৱা হৈছে যে, আজি আমাৰ কিছুমান সদস্যাই কৈছে যে, যিহেতু ভাৰতবৰ্ষ নানাৰকমৰ মানুহৰ দ্বাৰা পৰিবেষ্টিত হৈ আছো—আৰু সেইসকল মানুহে জংঘলৰ মাটিৰ ওপৰত হেচা দি আছে সেইকাৰণে মাটিবিলাক খুলি দিব লাগে। ইতিমধ্যে শিৱসাগৰ জিলা আৰু নগাপাহাৰৰ যিটো সীমা আছিল সেই অঞ্চলটো আমি খুলি দিছো। কিন্তু এটা কথা ভট্টাচাৰ্য্য ডাঙৰীয়াই ঠিকেই কৈছে যে পাহাৰৰ নামনি অঞ্চলৰ যদি গছ গছনি ৰখা নহয় তেন্তে আমাৰ ৰাজ্যখনত বানপানী আৰু গড়াখহনীয়া হোৱাৰ বিশেষ বিপদ আছে। সেইকাৰণে বিভিন্ন সদস্যাই বনানঅঞ্চলত মাটি পট্টন দিয়াৰ যি পৰামৰ্শ

দিছে সেইটো কাৰ্য্যকৰী কৰা টান। কেইজনমান সদস্যই এই পৰামৰ্শও আগবঢ়াইছে যে, শিৱসাগৰৰ নগালেণ্ডৰ সীমাত যিদৰে মাটি খুলি দিয়া হৈছে সেইদৰে আন ঠাইতো দিব লাগে ! কিন্তু এইবিষয়ে আমি চিন্তা কৰি চাইছে এই বিষয়ে লাহে লাহে আগবঢ়াটো যুক্তিসংগত হব। আৰু এটা কথা আলোচনা হৈছে যে, আমাৰ অসমত বন মহোৎসৱ জুলাই মাহত কিয় কৰা হয় ? এতিয়ালৈকে ক সৰ্ব্ব-ভাৰতীয় সুবিধা অনুযায়ী জুলাই মাহৰ প্ৰথম সপ্তাহতে এই বন মহোৎসৱ পতাৰ সুবিধা আছে কিন্তু এইসময়ত গছ ৰুলে আমাৰ অসমত গছৰ গুৰি, শিপা আদি পচি যায়। সেই কাৰণে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে কৈছে যে ৰাজ্যসমূহৰ সুবিধামতে এই বনমহোৎসৱ পাতিব লাগে। সেইকাৰণে আমি এই উৎসৱ এপ্ৰিল, মে মাহত পাতিবলৈ ওলাইছো। আৰু কোনো সদস্যই আপত্তি কৰিছে যে, সেই গছবিলাকৰ ৰক্ষনাবেক্ষন নোহোৱাৰ কাৰণেও গছবিলাক নষ্ট হৈ গৈছে। সেইবিলাক গৰু, ছাগলীয়ে খাইছে আৰু মানুহে পুলিবিলাকৰ চাৰিওকাষে থকা জেওঁৰা ভাঙি নি খৰি খাইছে। কথাটো সঁচা। গতিকে আমি গছ-পুলি ৰুওতে উপযুক্ত সাৰ, পানী দি ৰোৱাৰ ব্যৱস্থা হব লাগে আৰু গছপুলিবিলাকৰ উপযুক্ত ৰক্ষনা-বেক্ষণ হব লাগে। এই বিষয়ে চেষ্টা কৰিম।

আৰু এটা কথা যে আমাৰ মঠাউৰিৰ দুই কাষে গছপুলি ৰোৱা কথা মাননীয় সদস্য সকলে কৈছে। কিন্তু সেই বিজ্ঞান সন্মত নহয় বুলি গম পাইছোঁ। কাৰণ মঠাউৰিৰ দুই কাষে গছ হলে গছৰ শিপাই মঠা-উৰিটোৰ ইপাৰ সিপাৰ ভেদ কৰি যায় আৰু তাৰ লগতে পানী যেতিয়া হয়, তেতিয়া পানীয়ে ভাঙি পেলাব পাৰে। এই কথাটো সম্পূৰ্ণ Reasonable আৰু এইটো মোৰ মতামত নহয় এইটো বিশেষজ্ঞ সকলৰ মতামত।

M. Shamsul Huda : গছৰ শিপাই যে এইদৰে মঠাউৰি সুৰুঙা কৰে, এইটো কোনে আৱিস্কাৰ কৰিলে ?

Shri Mahendra Mohan Choudhoury : গছৰ শিপাইযে পানী তলে তলে যায় Dr.K.L. Rao এই বিশেজ্ঞ জনে এই কথা কৈছে। কাজেই এইটো সম্পুৰ্ণ Reasonable.

Shri Dulal Chandra Baruah : মন্ত্ৰীমহোদয়ে যে কৈছে মঠাউৰিৰ দুই কাষে গছ ৰুলে সেই গছৰ শিপাই মঠাউৰি ভাঙিব বুলি যিটো কথা Dr.K.L Rao ৰ মত বুলি কৈছে, সেইটো কেৱল শিমলু জাতীয় গছৰ ক্ষেত্ৰতহে হয়। অন্য গছৰ পৰা সেইটো নহয়।

Shri Mahendra Mohan Choudhury : উত্তৰ প্ৰদেশত 'মলাবাৰী' আদি গছ ৰুইছে। কিন্তু মই ৰাস্তাৰ দুই কাষে গছ ৰোৱা কথাটো সমৰ্থন নকৰো। গছ ৰুলেই নহব এইটো ৰক্ষণাবেক্ষনো কৰিব লাগে। যি বিলাক ঠাইত ট্ৰাইবেল বা জনজাতীয় লোক থাকে সেই বিলাক ঠাইত ৰুই দিয়া গছবিলাক থাকে। কিন্তু যিবিলাক ঠাইৰ মানুহ বিলাক ট্ৰাইবেল নহয় সেই মানুহ বিলাকে গছত দিয়া Fancing বিলাক ঘৰলৈ লৈ যায় আৰু ফলত গছ-পুলি বিলাক গৰু ছাগলী আদিয়ে খায় আৰু গছ বিলাক মৰি যায়। এই বিলাক চাবৰ কাৰণে অতিৰিক্ত মানুহৰ প্ৰয়োজন হব।

(voices—আলকেটেৰাৰটিং বিলাক চাবৰ কাৰণে নেকি ?)

সেই বিলাক নিবলৈ আৰু সহজ ।

(voices—ফুটা থকা আলকেটেৰা টিং বিলাক কি কামত আহিব ?)

মই কব খুজিছোঁ যে, যি বিলাক আমি Plantation কৰিছোঁ, সেইবিলাক concentrated কৰা হৈছে। plantation সম্পৰ্কত চৰকাৰৰ বহুতো টকা ব্যয় হয়। সেই কাৰণে আমি plantation ৰ patern বদলি কৰিব লাগিব। আমাৰ Forest Reserve ৰ ওপৰত আজি যি ভাৱে হেঁচা পৰি আহিছে সেই হেঁচাৰ পৰা উদ্ধাৰ পাবলৈ হলেওঁ plantation ৰ patern পৰিবৰ্ত্তন কৰিব লাগিব আৰু ৰাষ্টাৰ দুই কাষে গছ পুলি ৰোৱাৰ সম্পৰ্কত P.W.Dৰ লগত সমন্ধ ৰাখি কাম কৰিব লাগিব।

তাৰ পাচত Riverside aforestation কৰা প্ৰয়োজনীয়। কিন্তু ইয়াতো এইটোৰেই অসুবিধা যে নদীৰ পাৰৰ যি বিলাক মাটি আছে সেই বিলাক দখলত আছে আৰু সেই বিলাক মাটিত গছ ৰুবলৈ হলে মাটিৰ compnsation দিব লাগিব আৰু মানুহবিলাকক উচ্ছেদ কৰি সেই ঠাইত forest Reserve কৰা সম্ভৱ নহয়। আমাৰ বিভিন্ন ঠাইৰ বানবিধ্বস্ত লোক সকলক পুনৰ সংস্থান কৰাৰ প্ৰয়োজন হৈছে আৰু সেই বিলাকক অন্য ঠাইত মাটি দিবলৈ চেষ্ঠা কৰিছে যদিও মানুহ বিলাকক ক'ত মাটি দিব পাৰি সেইটো বিবেচনাধীন হৈ আছে।

শ্ৰীবৰা ডাঙৰীয়াই আপত্তি কৰিচে যে টঙ্গীয়া গাৱত আৰু Forest Village বিলাকত যিবিলাক মানুহক থাকিবলৈ দিয়া হয়, সেই বিলাকক মানুহ হিচাপে থাকিবলৈ দিয়া নহয় বৰং তেখেতে কোৱামতে beast হিচাপে ব্যৱহাৰ কৰা হয়। টঙ্গীয়া মানুহ বিলাক অস্থায়ী মানুহ, তেওঁ বিলাকক একোডোখৰ ঠাই মুকলি কৰি দি ৰোৱা আৰু প্ৰতিপাল কৰা আৰু গছ-গছনি আপদাল কৰিবৰ কাৰণে ৰখা হয়। যেতিয়া গছবিলাক ডাঙৰ হব তেতিয়া আঁতৰি গুছি যায়। সেই কাৰণে তেওঁলোকে সুবিধা নাপায়। আৰু টঙ্গীয়া গাৱক উৎসাহ দিয়া নহয়। "Forest village is as good as other village"। তেওঁলোকে পৰিয়ালে প্ৰতি ১৫ বিঘা মাটি পায়, ৰাস্তা পদুলী সুবিধা পানীৰ কাৰণে কুঁৱা আৰু লৰা ছোৱালীৰ শিক্ষাৰ কাৰণে স্কুল পাতি দিয়া হয়। তেওঁলোকৰ মাত্ৰ এটা condition আছে যে ১বছৰৰ ভিতৰত ৬ দিন cont labour বন বিভাগক দিব লাগে। এতিয়া তাৰ পৰিবৰ্ত্তন কৰা হৈছে। যি বিলাকে Surplous Labaur দিব নোখোজে তেওঁলোকে খৰছটো দিলেই হয়। Forest village কৰা উদ্দেশ্য হৈছে কেনেকৈ Forestৰ ৰক্ষনা বেক্ষন কৰিব পাৰি। সেই কাৰণে তাত স্কুল ৰাস্তা কুঁৱা আদি কৰি সেই মানুহ বিলাকক যথেষ্ট সুবিধা দিয়া হৈছে।

আজি গুৱাহাটীত মানুহবিলাকে গছ-গছনি ৰোপন কৰিবলৈ এৰি দিছে এইটো যে কিয় হৈছে মই কব নোৱাৰো। অথচ গুৱাহাটীত

নাৰিকল আমৰ গছ বৰ ভাল হয় আৰু তাৰপৰা উপাৰ্জনো ভাল হয়, কিন্তু সেই long term policy টো বাদ দি মানুহবিলাকে আজি short time policy লৈছে। সেইটো হৈছে ঘৰৰ এমুখত বা কিনাৰতে অলপমান ঠাই থাকিলেও তাত কোনো বৃক্ষ ৰোপন নকৰি তাত কোনোমতে এটা গুমটি বহুৱাই দিয়ে আৰু মাহে ১০ টকাকৈ ভাড়া পাই থাকে ফলত গছ-গছনিৰ সংখ্যা কমি গৈছে। সেইকাৰণে মানুহে কেনেকৈ গছ-গছনি কৰ পাৰে তাৰকাৰণে উৎসাহ দিব লাগে। এই গছ-গছনিয়ে কেৱল সম্পদেই নবঢ়াই বানপানী নিয়ন্ত্ৰনত বহুপৰিমানে সহায় কৰে। ভট্টাচাৰ্য্য ডাঙৰীয়াই কৈছে যে গছ যিমান ৰোৱা হয় কটাৰ সংখ্যা তাতকৈ বহুপৰিমানে বেচি কিন্তু যিটো হিচাব বিভাগে দিয়ে তাত ৰোৱা সংখ্যাহে বেচিকৈ দেখুৱায়।

Shri Gaurisankar Bhattachayya : মোৰ প্ৰশ্ন হৈছে যে যোৱা ৩ বছৰে কিমান গছ কটা হল আৰু কিমান গছ ৰোৱা হ'ল ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury : মোক এখন হিচাব দিছে তাত কৈছে গছ কটা হৈছে ২,৩৭০০০ ডাল আৰু কৃইছে ৪৭১২৪০ ডাল।

Shri Dulal Chandra Barua : মোৰ প্ৰশ্ন হৈছে সেই গছবোৰ কোন সময়ত আৰু কোন ঠাইত কটা হৈছে ?

Shri Mahandra Mohan Choudhury : অধ্যক্ষ মহোদয়, তাত সময় আৰু ঠাই দিয়া হোৱা নাই

(গিৰ্জনী মাৰি হাঁহি দিয়ে)

আপোনালোকে যি কথা কয় শুনা কথাৰ ওপৰত ভিত্তি কৰিহে কয় আমি কিন্তু Report ৰ ওপৰত হে কও।

Shri Gaurisankar Bhattacharyya : এজোপা Teak গছ ডাঙৰ হওতে প্ৰায় ৬০ বছৰ লাগে থিক সেইদৰে শালগছ ডাঙৰ হওতে আৰু আৰু বেচি সময় লাগে। ইয়াত এটা সময় ধৰা যাওক যোৱা ১০

বছৰে যিমান শাল গছৰ কোপ দিয়া হৈছিল সেই পৰিমাণে শালগছ ৰোৱা হৈছিল নে ? planned plantation কৰা হৈছে বুলি কৈছে কিন্তু যি কেইডাল Teak গছ আছে সেই কেইডাল বৃটিছৰ দিনতে লগোৱা। আমি জানিব খোজো এতিয়া Teak গছৰ বাহিৰে অইন কি গছৰ planned plantation হৈছে ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury : Sir, আমি শালগছৰ plantation ত বেচি উৎসাহ দিয়া নাই কাৰণ এইটো বৰ Economic নহয়। কিন্তু আমি এতিয়া জোৰ দিছো গমাৰী, বনচোম, চিচু, তিতাচপা ইত্যাদিত। সেইকাৰণে আমাৰ কোপৰ বাবত ১০৫৩০০, ৰখা হৈছিল আৰু খৰীৰ বাবত ৮৪ হাজাৰ ধৰা হৈছিল, সেইসময়তে ৪৭১২৪০ ডাল ৰোৱা হৈছিল।

Shri Dulal Chandra Barua : অধ্যক্ষ মহোদয়, আমাক সময়টো লাগে কেতিয়া এই গছবোৰ ৰোপন কৰা হৈছিল আৰু ক'ত ক'ত ৰোপন কৰা হৈছিল ? কাৰণ গছ ৰোৱাৰ ক্ষেত্ৰত চৰকাৰে টকা পইচা বহুতো খৰচ কৰে কিন্তু কাৰ্য্যক্ষেত্ৰত জানো সেইবোৰ ৰোঁৱা হয় ? গতিকে আমাক লাগে কোন চনৰ পৰা আৰু কোন ঠাইত চৰকাৰে গছ ৰুইছে ?

M. Shamsul Huda : অধ্যক্ষ মহোদয় সেইসময়ত গছবোৰ মাটিত ৰুইছিল নে কৰবাৰ কাগজত ৰুইছিল ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury : আমাৰ কাৰণে, গছপুলি ৰোৱামানে মাটিতহে ৰোঁৱা বুজায় কাগজত নহয়।

Shri Gaurisankar Bhattacharyya : চৰকাৰৰ আকৌ ৰাস্তা-পদূলী আদি কাগজতহে বন্ধোৱা হয় সেইকাৰণে এই কথাটো ওলাইছে।

Shri Mahendra Mohan Choudhury : বৰুৱা ডাঙৰীয়াই সুধিছে যে আমি ক'ত ক'তনো গছ ৰুইছো কৰ লাগে আকৌ ভট্টাচাৰ্য্য ডাঙৰীয়াই কৈছে যে এই গছবিলাক বৃটিছৰ দিনতে ৰুইছে কিন্তু মই কৈছো যে

১৯২৫ চনৰ আগত আমাৰ অসমত গছ কোনেও ৰুৱাৰ কথা নাছিল। বৰং সেইসময়ত Aforestation ৰ পৰিবৰ্ত্তে Deforestation হে হৈছিল।

Shri Gaurisankar Bhattachayya : এইটো সচা নহয় নেকি যে ১৯৫৫ চন ৫৭ চনলৈকে Forest coup. ত যিবিলাক গছ কতা হৈছিল সেইবিলাক বৃটিছৰ দিনতে ৰোৱা গছ নহয় নে ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury : সেইটো ইতিমধ্যে কৈছেই। মই অলপ বহলাই কওঁ। আমাৰ ইয়াত Teak গছ নাছিল। তেতিয়া প্ৰশ্ন উঠিল ইয়াত Teak গছ হয়নে নহয় ? এই কথাটো পৰীক্ষা কৰি চোৱা হৈছিল। আৰু তাৰপিচত বৃটিছৰ দিনতে এটা ৰিপোৰ্ট দিছিল আৰু তাত লিখিছিল যে অসমত Teak গছ ৰুই পইচা খৰচ কৰাৰ প্ৰয়োজন নাই। ইয়াৰ উপৰিও কোৱা হৈছিল যে অসমত জংঘলৰ প্ৰাদুৰ্ভাব বেছি। গতিকে বেলেগে ইয়াত গছ ৰোৱাৰ প্ৰয়োজন নাই। তাৰ পিচত আমাৰ ইয়াত মানুহৰ সংখ্যা বেচি হ'ল আৰু গছ-গছনিৰ সংখ্যা কমি গ'ল। আৰু সেয়ে গছ-গছনি ৰোৱাত বিশেষ প্ৰশিক্ষণ দিয়া হ'ল। তাৰ পিচত অসমৰ বিভিন্ন ঠাইত গছ ৰোৱা হ'ল, এনে কোনো ঠাই নাই য'ত গছ ৰোৱা হোৱা নাই। তেনেহলেতো যদি মাননীয় সদস্যসকলে গছ ৰোৱা নাই বুলি কয় তেন্তে মই মোৰ ফালৰপৰা এনেকুৱাও এটা প্ৰস্তাৱ দিব পাৰো যে কোন ঠাইত কি কি গছ-গছনি ৰোৱা হৈছে সেইটো চাবলৈ কেইজনমান সদস্য লৈ সেই ঠাইবিলাক চাই আহিব পাৰো।

Shri Gaurisankar Bhattacharyya : লিষ্ট পালে আৰু ঠাইখিনিৰ নাম পালে আমি নিজৰ খৰচতেই যাম—T.A নালাগে।

Shri Mohendra Mohan Choudhury : সেইটো হলে কোন ঠাইত কিমান পুলি ৰোৱা হৈছে সেইখিনিৰ মাটিৰ খবৰ মই মাননীয় সদস্য সকলক জ্ঞাতাৰ্থে জনাম। নিজৰ খৰচত গলে ভালেই আৰু যদি

৩।৪ জন লগহে সজাতি দল হিচাবে যাব খোজে তেনেহলে মই নিবলৈ ৰাজি আছো।

(Voice গছ কাতিলে কিমান ?)

সেইটো আমাৰ বে-দখলকাৰী সকলেও বহুত কাতিছে, সেইটো হিচাব মোৰ হাতত নাই।

Shri Dulal Chandra Barua : আমাৰ চৰকাৰে বে-দখলকাৰীৰ নামত এটা সুবিধা লৈছে। আমাৰ বেদখলকাৰী সকলে গছ কাতিলে কিন্তু বিষয়াসকলৰ সহযোগত বা পৰামৰ্শত কিমান কাতিলে সেইটোহে লাগে ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury : বিষয়াসকলৰ সহযোগৰ কথা কব নোৱাৰো।

Shri Gaurisankar Bhattacharyya : বিষয়াসকলৰ সহযোগত য'ত ১০০ গছৰ Permit তাৰ ঠাইত : হাজাৰ গছ কাতে। সেই গছৰ সংখ্যা কিমান ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury : বহুতেই আমাৰ Plantation ৰ বহুত গছ কাতিছে।

M. Shamsul Huda : আমাক অফিচে দিয়া figure টো নালাগে।

Shri Mahendra Mohan Choudhury : মই অফিচৰ figure নপঢ়ি ক'ৰ figure পঢ়িম। মই official বিশ্বাস নকৰি মুখে মুখে কব লাগে বুলি বহুতে কৈছে। যদি সেয়ে হয় মোৰ আৰু আপোনালোকৰ কি প্ৰাৰ্থক্য থাকিল ? বহুতো সদস্যই প্ৰশ্ন কৰিছে আৰু তাৰ ভিতৰত এটা কথা কৈছে যে Plywood factory ক আমি License দিওঁ কিন্তু আমি জনাত Plywood factory ৰ কাৰণে আমি License দিব নালাগে। প্ৰথমে যেতিয়া Mill বিলাক হৈছিল তেতিয়া আমি দিবলৈ কৈছিলো। তাৰপিচত বৰুৱা ডাঙৰীয়াই তৰাধাৰী ৰিজাৰ্ভৰ কথা কৈছে।

Shri Dulal Chandra Barua : মোৰ কথা হ'ল যে Plywood ৰ যিটো Requirenent সেইটো উদ্যোগ বিভাগে Assesment কৰিব। এইটো আগতেও এটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰত চৰকাৰে স্বীকাৰ কৰি গৈছে। কিন্তু যেতিয়া জাপান Industry ক Playwood লগা হ'ল তেতিয়া তাৰ কোনো Assessment নকৰাকৈ কিয় ৮০ হাজাৰ cft ৰ ঠাইত ২৪২ হাজাৰ cft দিলে? এইটোও চৰকাৰৰ Sanction নোহোৱাকৈ কেনেকৈ দিলে?

Shri Mahendra Mohan Choudhury : যোৱা অধিবেশনৰ প্ৰশ্নৰ উত্তৰত মই কৈছিলো যে আমাৰ Playwood ৰ capacity টো Industry বিভাগে নিৰ্ণয় কৰিব। তাৰপিচত Requirement ৰ ৬০% দিও Subject to availabiity সেইকাৰণে ৬০% বেছি দিব নোৱাৰে। যিবিলাক factory ৰ Demand আছে তেওঁলোকে ৪০% Open Market পৰা কিনি আনে।

Shri Dulal Chandra Barua : মোৰ কথা হ'ল ৮০ হাজাৰৰ ঠাইত ২৪২ হাজাৰ cft দিলে কিয়?

Shri Mahendra Mohan Choudhury : সেইটো মই তদন্ত কৰিম। তাৰপিচত Timber plant সম্পৰ্কে কোৱা হৈছে যে তাত লাভ হোৱা নাই। এইটোৰ উন্নতি কৰিব পাৰি তাৰ ব্যৱস্থা চলাই আছো। সেই অৰ্থে ডেনমাৰ্কৰ পৰা এজন অভিজ্ঞ মানুহ আহিছিল আৰু তেখেতৰ লগত বহুত আলোচনা কৰাত তেখেতে এটা Scheme দিব বুলি কৈছিল।

Shri Dulal Chandra Barua : মই বাৰে বাৰে উঠি interuption কৰিবলৈ বেয়া পাইছো। মানুহৰ Timber Plant টোৰ পৰা অতিমাত্ৰা ক্ষতি হৈছে আৰু তাৰ Playwood ৰ কাৰণে এনেই টকাপইছা খৰছ কৰিছে। তাত D.F.O. ৰ ওপৰ Rank ৰ মানুহ এজৰ ইমান টকাপইছা দি ৰখা হৈছে। তাত লাখ লাখ Machine এনেই পৰি আছে। কোনোবা এজন Expert ও

আহি বোলে সেই Plan কৰিছিল। কিন্তু সেইটো wrong Planning মই তেওঁখেতৰ Recomendation লৈয়ে সেইটো চাবলৈ গৈছিলো। সেইবিষয়ে মন্ত্ৰীমহোদয়ে কি কয়।

Shri Mohendra Mohan Choudhury : ব্যৱস্থা লোৱা হৈছে। আৰু তাত Further timber plant নকৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিছো। সেইটো যি হিচাবে চলি আছে সেই হিচাবেই বৰ্ত্তমান চলি থাকিব।

তাৰপিচত Trolly ৰ কথা কৈছে। ডাক্তৰ কৃষ্ণ স্বামীয়ে আমাৰ অসম গৱৰ্ণমেণ্টে যিবিলাক ট্ৰলি সস্তাত কিনিছে বুলি কৈছে আৰু এইবিষয়ে তেখেতে যি পৰামৰ্শ দিছিল সেইটো মই পঢ়ি দিছো Dr. Krishnaswami of Railway Board who was engaged by the State Government to examine the plant before final payment of the installation cost suggested that for handling of timber like electric transmission policy, a special type of Trolley would be required. He also named four firms in India who could fabricate such trolley. On enquiry with the above firms it was learnt that the only firm M/S. Assam Hillman Ltd. of Calcutta could take up the work. Thereafter tenders were called and the above firm submitted a tender and no other tender was received. The Purchase Board accepted the tender of the above firm. According to the tender rates the cost is as follows :

1. Price of 6 Nos. of Trolley.......... Rs. 19,500.00
   F.O.R. Calcutta.
2. Handling freight and Insurance charges Rs. 3,000.00
3. Demonstration at site (lumpsum)... Rs. 750.00

Rs. 23,250.00

Shri Dulal Chandra Barua : Purchase Board ত কোন কোন আছিল ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury : Our Trolleys are working. If any one is out of order it has not come to our notice. Purchase Board ত কোন কোন আছিল খবৰ কৰিহে জনাব পাৰিম।

Shri Phani Bora : সেই ট্ৰলি বিলাক চলোৱা হৈছেনে নাই ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury : চলোৱা নোহোৱাকৈ থকা নাই সেই বিলাক চলোৱা হৈছে। আমাৰ শৈলেন মেধী ডাঙৰীয়াই কৈছে যে গাৰোপাহাৰৰ কিছুমান ৰিজাৰ্ভত বে আইনি ভাৱে গছ কাটি নিয়া হৈছে। সেই কথা বিচাৰাধীন হৈ আছে। এই কথাৰ তদন্ত কৰিবলৈ Chief Conservator of Forest তালৈ গৈ A.C.F. ক যি পৰামৰ্শ দি আহিছিল সেই মতে কাম হৈছে।

(Avoice : ট্ৰলি বিলাকে কাম কৰিছেনে ?)

তাৰ পিচত আমাৰ ট্ৰলিবিলাকে থিক মতেই কাম কৰি আছে।

তাৰ পিচত আমাৰ বৰা ডাঙৰীয়াই কৈছে যে আমাৰ যি বিলাক ৰিজাৰ্ভ তাত বেদখল হৈছে তাৰ গছ বিলাক একেবাৰে কাটি নাইকীয়া কৰিছে—এইটো সঁচা নহয়। আৰু গছ গছনিও যে কিছু পৰিমানে কাটিছে সেইটোও মিছা নহয়।

Shri Dulal Chandra Barua : মই মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ পৰা জানিব খুজিছো যে ডিচৈ ভেলি ৰিজাৰ্ভত আৰু কাকডোঙা অঞ্চলত যি বিলাক ৰিজাৰ্ভ আছে তাৰ ভিতৰুৱা অঞ্চলত গছ বিলাক কাটি সমূলি নোহোৱা কৰিলে যদিও বাহিৰৰ ফালৰ পৰা গছ নকটা যেনেই লাগে। সেইটো কথা মন্ত্ৰী মহোদয়ে জানেনে ?

Shri Mathura Mohan Sing : অধ্যক্ষ মহোদয়, এতিয়া প্ৰায় ৫ টা বাজিবলৈ ১৫ মিনিট মান আছে। গতিকে মই এইটো কব খুজিছো যে আলোচনা কালিলৈ স্থগিত থাকিলে ভাল হব।

Shri Mahendra Mohan Choudhury : অধ্যক্ষ মহোদয়, আৰু এটা কথাৰ উত্তৰ দি মই মোৰ বক্তৃতা শেষ কৰিম। আমাৰ ডেকা বন্ধু শৈলেনমেধীয়ে কৈছে যে আমাৰ সাহিত্য সভাত পহুবিলাক মাৰি খোৱা বুলি যে কৈছে সেইটো একেবাৰে অমূলক আৰু এই বিলাক কথা অমূলক বুলিয়েই শেষ কৰিলো। ইপিনে সময় দেৰি হোৱাৰ কাৰণে আমাৰ সদস্য সকলে ক্রমে অধৈর্য্য হৈ পৰিছে আৰু আশা কৰিছো অধৈর্য্য হৈয়েই তেখেতসকলে কৰ্ত্তন প্রস্তাৱটো Press নকৰি উঠাই লব।

Shri Lakhyadhar Chaudhury : মই এটা কথা মন্ত্রীমহোদয়ৰ পৰা পৰিস্কাৰ কৰিব খুজিছো যে, ১৯২৫ চনৰে পৰা Cultivation কৰি যি De-forestation কৰি আছে সেইটো ইংৰাজৰ আমোলাৰ পৰা চলি আছে- ১৮৯৮ চনৰে পৰা।

Shri Mahendra Mohan Choudhury : সেইটো যদি তেতিয়াৰ পৰা চলি আছিল তেতিয়া হলে সেইটো পৰীক্ষামূলক আছিল।

Shri Gaurisankar Bhattacharyya : I beg leave of the House to withdraw my Cut Motion.

Mr. Speaker : Has the hon. Member leave of the House to withdraw the Cut Motion ?

Shri Gaurisankar Bhattacharyya : I have Sought the leave only for my Cut Motion.

Mr. Speaker : Mr. Dulal Barua ?

Shri Dulal Chandra Barua : No.

Mr. Speaker : Now, the Cut Motion moved by Shri Gaurisankar Bhattacharyya has been withdrawn. As regards the Cut Motion moved by Shri Dulal Chandra Barua it is not withdrawn, Now, I put the cut Motion that the total provision of Rs. 3,78,32,500,

under Grant No. 62, Major head "70-Forests" at pages 408-412 of the Budget, be refused, i.e., the amount of the whole grant of Rs. 3,78,32,500, do stand refused.

The motion was lost.

Mr. Speaker : Now I put the main Grant, that a sum of Rs, 3,78,32,500 (Rupees three crores, seventy eight lakhs thirty-two thousand and five hundred) be granted to the Minister-in-charge to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st day of March, 1970, for the administration of the head "70-Forests".

The Grant was passed.

Mr. Speaker : Now, we have a Calling Attention Motion. Mr. Pegu.

Calling Attention To A Matter of Urgent Public Importance —Misappropriation of Rupees one Lakh thirty thousand

Shri Mohidhar Pegu : Mr. Speaker, Sir, under Rule 54 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in Assam Legislative Assembly I beg to call the attention of the Chief Minister to the news item published in Saptahik Nilachal dated 5th March, 1969 under the caption "চিলং-একলাখ ত্ৰিশ হেজাৰ চৰকাৰী টকা আত্মসাৎ"........

Shri Mahendra Mohan Chaudhury (Minister, Revenue) : Mr.

Speaker, Sir, the allegations in the Newspaper report is about the amount of Rs. 1,34,938.17 p which was reported to have been misappropriated in the office of the Soldiers, Sailors & Airmen's Board, Assam, Shillong on 18.7.68. The amount belonged to the post War Services Reconstruction Fund. Rs. 3½ lakhs was invested by the Fund committee during 1945-46 in the Reserve Bank of India as security deposit, maturable in 1986. For executing certain schemes, the fund committee obtained a loan of Rs. 1,45,000/ from the State Bank of India mortgaging the above security deposit of Rs. 3½ lakhs against the loan of Rs. 1,45,000/-. After obtaining the said loan an amount of Rs. 20,000/-was spent and the balance of Rs. 1,25,000/-was kept in fixed deposit in the State Bank of India, Shillong, as all the schemes could not be implemented due to certain difficulties. The term of fixed deposit of Rs. 1,25,000/- was extended from time to time. The last date of expiry of term of the fixed deposit fell on 9.7.68 and on that date, with interest, the principal of Rs. 1,25,000/- came up to Rs. 1,34,938.17 p. This amount, instead of being redeposited as a fixed deposit was encashed and drawn by Shri Ganesh Chandra Khound, U.D. Assistant of the aforesaid office, dealing with cash transactions etc, on 18.7.68. This alleged defalcation was brought to the notice of the Chief Secretary on

7.1.69 and Shri Khound was placed under suspension with effect from 8.1.69.

The matter is now under police investigation and it is still in progress. The matter was also reported to the A.G., Assam & Nagaland to arrange for special audit and a special audit party has been deputed to the office of the State S.S.&A. Board to examine and scrutinise the accounts of the Post War Services Reconstruction Fund. But due to seizure of some relevent records of the Fund by the police the audit had to be suspended for some time. In the meanwhile the D.I.G. (CID) has been requested to make available the neeessary documents seized by the Police, to the audit party as soon as they resume their suspended audit work.

The Governor of Assam in his capacity as the Chairman of the Post War Services Reconstruction Fund, has constituted a committee comprising of the G.O.C. Hq., 101 Communication Zone and the L.R., Assam, who is also the Treasurer of this fund and the honorary Treasurer of Charitable Endowments for the State of Assam, to conduct an enquiry into this defalcation. The report of the Committee is still awaited. The question of taking appropriate action will arise only after the inquiries are completed.

Shri Phani Bora : Sir, I have one point to raise in this matter, The Minister has said that one Shri Ganesh

Chandra Khound, an U.D. Assistant dealing with cash etc has been put under suspension for defalcation of the money while the enquiry is proceeding. But the person—the officer who signed that cheque is supposed to know the difference between an ordinary paper and a cheque, and the officer who signs a cheque is responsible and not a mere U.D. Assistant. But the Government does not seem to have taken any acrtion against that officer while the poor Accountant has been suspended why no action against the main officer is taken in order to find out the real truth.

Shri Mahendra Mohan Choudhury : Sir, in a Calling attention Notice only information are supplied as to the action taken in regard to a particular incident. Sir, I do not know the circumstances under which the transaction took place nor do I know which person was the custodian of the Cheque. Most probably Shri Khound was the custodian of the cheque and money and therefore it is obvious that he will be suspended and he was suspended at once. Regarding the function discharged by the secretary Shri Ingty whether there is any fault or complicity on his past in this kind of transaction that will be a matter to be seen when the enquiry is completed.

Shri Dulal Chandra Barua : Sir, the question is that the

Drawing and Disbursing officer being the Secretary, at the time of signing either the bill or the cheque this officer must scrutinise the thing. Now just to side-track the entire issue or to shirk the responsibility the entire responsibility is put on the particular Accountant who was arrested and put in 'hajat'. In the meantime it is gathered that many of the important documents has been missing from the office and more so the statement of the officer saying "amidst so many papers, I cannot say when I signed this" which is a very serious thing, because such a statement should not be expected from a responsible officer who is no less a person than a Secretary. Therefore, why this officer also cannot be proceeded against like the Aocountant ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury : Sir, from three sides enquiries are being held viz from the side of Accountant General, from the side of the police and from the side of the Committee. Teherefore, Sir, at this stage it is difficult to say who is at fault and who are responsible for this transaction.

ADJOURNMENT

The Assembly then adjourned till 10 A. M. on wednesday the 26th March 1969.

U. Tahbildar,
Secretary,
Legislative Assembly, Assam

Shillong
The 25th March 1969